BONDIA® ARUBA

Mihor salario ta depende... Di mihor productividad...?

Pagina 5

Diasabra 2 di Mei 2026 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Corte ta tuma decision temporal pa permiti step y scooter electrico staciona riba caminda publico

Pagina 3

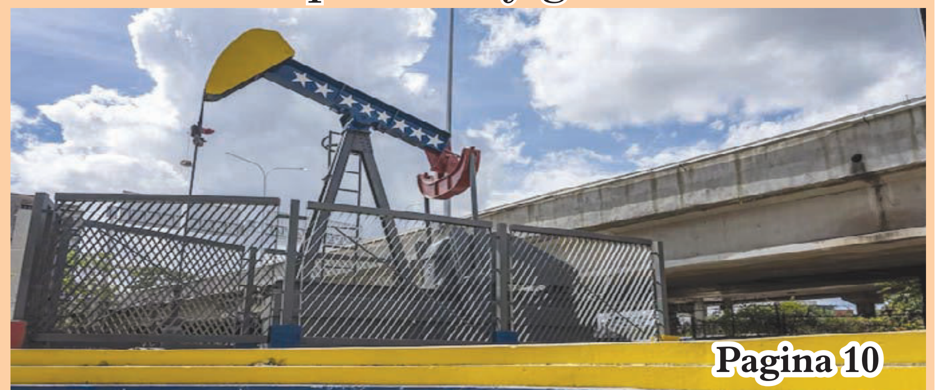
- **Turista boluntario preocupa ta pidi accion pa problema di bestia riba caya na Aruba** Pagina 4
- **Tesis tocante sistema alimentario na Aruba ta liga dieta local cu impacto ambiental** Pagina 2
- **Eduard Pieters di PPA: "Awor cu Raad van Advies ta sostene nos posicion contra HOFA, ta momento pa forma un frente nacional!"** Pagina 6

Bahada fuerte den crecemento di poblacion Hulandes debi na menos inmigracion

Pagina 9

Venezuela a firma acuerdo cu compania Mericano pa aumenta produccion di petroleo y gas

Pagina 10

Merca debe placa ainda segun hefe di WHO

Pagina 7

BONDIA ARUBA

Tesis tocante sistema alimentario na Aruba ta liga dieta local cu impacto ambiental

Pa mehora sistema alimentario riba islanan ABC, mester enfoca mas riba investigacion den futuro, politica y iniciativanan pa reduci impacto ambiental y engrandece seguridad alimentario, ademas di promove cambionan localmente aceptable cu ta sostene nos salud y meta climatico. Esey ta kico Dr. Amber van Veghel a conclui den su tesis tocante e impacto ambiental di importacion di cuminda na Aruba.

Dia 21 di april 2026, Dr. Amber van Veghel, ken a cuminsa su trayecto di doctorado na 2020 den colaboracion cu Universidad di Aruba, a defende su tesis exitosamente y a logra obtene su doctorado dilanti un audiencia na UA. Su investigacion ta contribui na conocemento riba e isla tocante e conexion entre nos sistema alimentario y cambio climatico. Van Veghel su investigacion a enfoca riba importacion di cuminda riba nivel di producto, usando metodo yama 'life cycle assessment' (LCA) pa analisa den ki manera un producto por tin impacto riba clima. Banda di esey, van Veghel ta e prome pa mapa conocemento y investigacion existente riba e sistema alimentario cu ta existi riba e islanan ABC, identificando atencion creciente riba seguridad alimentario y produccion local, entre otro.

Conexion entre cambio climatico y inseguridad alimentario

No ta secreto cu emision causa pa produccion industrial ta e stimulante mas grandi di cambio di clima. Produccion di entre otro cement, hero, kimico y refinamento di petroleo ta hunga un rol significante den emisionnan cu ta trece daño riba nivel mundial. Pero loke kisas hopi no ta realisa ta cu e industria di cuminda tambe ta un otro contribuyente den emision di gasnan invernadero—y e dieta global tin gran influencia riba con hopi e industria ta emiti tur aña. Aunke como individuo nos no ta mira e parti intensivo di produccion industrial, den e ultimo decada nos cuminsa sintie. Temporadanan di aña no ta sinti mescos mas, temperatura ta menos stabiel—sea ta demasiado calor p'e temporada of demasiado friu, desasternan natural ta birando mas comun y menasa pa salud global ta sigui crece. Riba nivel alimentario, nos ta mirando mas scarsedad di cuminda rond mundo, ademas di aumento enorme den prijs pa e tiki producto cu si tin, hasta den e parti Occidente di mundo cu historicamente a mustra mayormente nivelnan stabiel den seguridad alimentario compara cu por ehempel Africa, Asia y Latino America.

Na Aruba, inseguridad alimentario tampoco ta algo nobo y recien ta birando un punto di enfoke cada bes mas importante. Banco Central di Aruba (CBA) fin di aña pasa a publica un rapport tocante e riesgo cu Aruba por enfrenta den su sistema alimentario, subrayando con cambio di clima ta aumentando e frecuencia di calor extremo y awasero pisa, y haciendo agricultura mas dificil den un ambiente seco caba. Temperaturanan cu ta aumenta ta afecta e cosecha di cultivo, salud di bestia y productividad laboral, mientras cu inundacion ta trece riesgonan pa infrastructura y cadena di suministro global cu por haci accesibilidad mas dificil. Pa Aruba, cual ta depende mayormente riba importacion di cuminda pa sostene pueblo, ta enfrentando un menasa serio. Pa loke ta trata acceso fisico, te ainda Aruba ta score relativamente bon, segun e rapport di CBA. E isla tin un densidad halto di puntonan di benta di cuminda y acceso generalisa na transporte priva, haciendo cuminda geograficamente accesibel pa mayoria di e residentenan. Sinembargo, e rapport ta lanta preguntanan importante tocante e tipo di puntonan di benta di cuminda cu ta domina e paisahe, subrayando cu esakinan por influencia custumber di dieta unda consumidornan ta encurasha pa cumpra cuminda altamente procesa prome cu cuminda fresco y nutritivo.
Y mayoria cuminda altamente procesa ta ser importa for di otro paisnan rond mundo, haciendo Aruba mas y mas dependiente riba e cadena di suministro den exterior.

Rol di importacion di cuminda den impacto climatico

Den su tesis, Dr. Van Veghel a haci analisis cuantitativo usando dos diferente caso, esta importacion di tuna den bleki y berdura. Den e caso di tuna den bleki, a inclui factornan manera e cadena di suministro utilisa, marca di producto, tamaño di bleki y likidonan agrega (awa, azeta etc.) den su analisis y con hopi emision di gasnan invernadero importacion di e producto aki ta causa. Van Veghel a descubri cu diferencia entre marcanan no ta grandi, ademas cu transportacion ta emiti menos cu loke a anticipa. Na mesun momento si a tuma nota di con diferente cadena di suministro por tin mas of menos impacto. Por ehempel, transportacion di tuna congela prome cu pon'e den bleki ta causa mas emision compara cu si procesa tuna mas cerca di e sitio unda a pisca nan. Ademas a menciona con factor manera tamaño den bleki tambe ta mustra impacto significativo. Segun van Veghel ta splica den su tesis, esaki ta pasobra blekinan mas grandi tin menos impacto ambiental pa cada kilogram di tuna pasobra nan ta rekeri menos material pa empaketa. Pues manera di proceso, condicionnan di transporte y manera con ta paketa e producto ta hunga un rol mas importante.

Pa loke ta importacion di berdura, van Veghel a pone enfoke particularmente riba transportacion di e clase di producto aki. Den su analisis, a resalta cu metodo di transportacion ta determina mayormente e grado di impacto ambiental. Berduranan transporta via avion ta causa mas emision compara cu via barco. Den hopi caso, transportacion aereo ta domina emision total di un producto. Na mesun momento, aki tambe ta existi nuance. Mientras ta asumi cu transportacion marino ta e contribuyente mas grandi den e cadena di suministro di cuminda—specialmente pa islanan chikito, e investigacion di van Veghel a haya cu e contribucion di barconan ta relativamente abao.Otro factor relevante ta e manera den cual ta cultiva berduranan fresco. Por ehempel, van Veghel ta menciona cu berdura cu ta crece den 'greenhouse' por causa mas emision. Esaki ta mustra cu unda y con cuminda ta ser produci ta hunga un rol mesun importante cu transportacion. Pues e descubrimentonan di van Veghel ta mustra cu den realidad emisionnan grandi ta sucede mas trempan den e cadena di suministro, en bes di transportacion manera ta ser anticipa.

Con nos dieta ta contribui

Un di e puntonan interesante den e tesis di van Veghel ta con nos custumbernan di come ta contribui na impacto ambiental. Riba nivel local, Aruba no tin un sistema substancial di produccion local. Apenas tin algun compania cu ta produci cuminda localmente, y esakinan ta mayormente companianan chikito cu ta produci den cantidadnan limita y variedad limita.
Ta pa e motibo aki e dieta local di Aruba ta depende mayormente riba cuminda importa. Di e manera aki, por midi e impacto ambiental den e proceso largo di suministro cu a ser caracterisa den e scenarionan anteriormente menciona. Aunke transportacion marino ta contribui menos na emision cu loke a anticipa, e dependencia di nos isla pa cuminda di afo ta keda exigi e metodo di transportacion aki. Mescos ta conta pa transportacion aereo.

Ademas, e tipo di cuminda cu mayoria ciudadano ta consumi tambe ta agrega na emision, manera e rapport a mustra. Aruba su identidad culinario historicamente ta basa riba productonan di animal, sea ta carni, grasa of weso pa usa den stoba of sopi. Sinembargo, awendia e cultura di cunukero ta mayormente desaparecido, y mayoria ciudadano ta cumpra productonan di animal den supermercado—cual hopi biaha ta ser importa. E rapport ta subraya cu importacion di productonan di animal ta crea mas emision debi na emision di methane of uso y explotacion di tera. Manera van Veghel ta bisa den su investigacion, mas un dieta depende riba productonan animal, mas e ta stimula emision y asina contribui na impacto climatico. Pa compara, van Veghel ta argumenta cu productonan di mata ta crea menos emision, aunke tin algun excepcion manera productonan di mata cultiva den greenhouse of liga cu deforestacion. Na Aruba, a mira un cambio den nos dieta den e ultimo decadas. Cu e popularidad di 'fast-food chain restaurants', Rubianonan ta scoge mas cumindanan altamente procesa manera hamburger, batata hasa, galiña hasa etc. en bes di cumindanan integral manera fruta y berdura. E cambio den estilo di bida aki tambe ta contribui na emision, debi cu e productonan aki ta rekeri mas energia pa produci y mester ser empaketa (den exterior). Mirando nos dependencia riba importacion di cuminda como tambe e demanda creciente pa cuminda no saludable, por nota un ciclo menasante den cual nos sistema alimentario ta opera: disponibilidad di cuminda na Aruba ta depende riba importacion, cual ta stimula mas emision di gasnan invernadero y ultimamente ta contribui na cambio climatico cu por afecta importacion. Na mesun momento, nos custumbernan dietico ta keda exigi produccion masal y importacion, y no ta crea suficiente espacio pa produccion local y bida saludable.

E rapport di Van Veghel ta sugeri cu pa redirigi atencion riba produccion local, dieta aceptable basa di mata y menos dependencia riba cuminda importa por reduci impacto ambiental mientras crea mas iniciativa pa fortalece seguridad alimentario.

Corte a duna decision temporal cu ta permiti pa step y scooter electrico keda staciona riba caminda publico

Diahuebs ultimo, polis hunto cu Departamento di Transporte Publico (DTP) a inicia un operacion pa recoge step, scooter y bicicleta electrico. E accion a sigui un decision di maneho anuncia anteriormente pa gobierno, cu ta prohibi uso di e tipo di vehiculonan aki riba caminda publico, y ta representa un escalacion significante den e esfuersonan pa trata un situacion cu a desaroya durante hopi tempo te bira un problema serio di orden y seguridad.

E accion a cuminsa mas o menos un siman despues cu minister di Husticia, Integracion, Transporte Publico y Energia, Arthur Dowers (AVP) a anuncia publicamente cu autoridadnan lo cuminsa kita tipo di vehiculonan asina for di camindanan publico. E iniciativa a pasa di un fase di advertencia pa aplicacion activo despues cu usuario y negoshinan a haya tempo pa cumpli boluntariamente cu leynan existente.

E accion a cuminsa mainta tempran y a tuma luga den multiple area, incluyendo zonanan cu actividad turistico halto manera districtonan di hotel, caminda e uso di step, scooter y bicicleta electrico a bira mas y mas visibel.

Segun minister Dowers a indica den su declaracionnan na medionan di comunicacion local, aunke tabatin algun operador y usuario a kita nan aparatonan caba despues di e anuncio di gobierno, un cantidad significante a keda den circulacion, loke a causa intervencion directo. El a enfatisa cu e uso di e aparatonan aki riba caminda publico ta ser considera ilegal bao di legislacion vigente, y cu incumplimento continuo lo resulta den confiscacion.

Minister Dowers a declara cu

gobierno a haci esfuersonan ripiti pa informa stakeholdernan tocante e restriccionnan legal prome cu cuminsa cu e accion. Pero a pesar di e advertencianan aki, algun persona y negoshi a sigui opera e tipo di vehiculonan aki den espacionan publico.

Adicionalmente, el a indica cu autoridadnan a identifica tambe varios infraccion asocia cu e uso di step, scooter y bicicleta electrico, incluyendo violacion di reglanan di trafico y regulacionnan ambiental. El a indica cu, ademas di confiscacion, boetnan por ser emiti na esnan cu ser haya den violacion di ley.

Un aspecto notabel di e politica di aplicacion ta encera con autoridadnan ta maneha turistanan cu ta usa e tipo di vehiculonan aki. Segun minister Dowers a splica den su declaracion na medionan di comunicacion local, turistanan cu ser haya ta maneha step, scoter of bicicleta electrico di forma ilegal no lo haya boet directamente; enbes di esey, e responsabilidad lo cay riba e companianan cu ta doño y ta huur e tipo di vehiculonan asina. Den casonan asina, autoridadnan lo confisca e ekipo y lo duna e operador of negoshi un boet.

Durante e accion aki, minister Dowers a indica cu algun individuo a purba di huy ora nan a mira forsanan di ley ta acercando. El a enfatisa cu evadi polis riba su mes ta un violacion di ley y por conduci na mas consecuencia, incluyendo ser hiba na un warda di polis pa interogacion of procesamento.

E campaña di aplicacion tambe a causa resistencia legal di cierto operadornan den e sector. Minister Dowers a confirma cu algun negoshi a entrega corespondencia huridico formal pa medio di abogado, pidiendo pa gobierno reconsidera su posicion y move den direccion di legalisa e uso di step, scooter y bicicleta electrico. Sinembargo, e mandatario a enfatisa cu gobierno no tin intencion di cambia su posicion na e momentonan aki.

Diahuebs atardi, despues cu autoridadnan a cuminsa cu accion pa recoge step y scooter electrico, algun doño di negoshi cu ta huur e tipo di vehiculonan aki a bay corte. Diahuebs atardi corte a emiti un decision temporal cu ta permiti pa step, scooter y bicicletanan electrico keda temporalmente riba tereno publico na Aruba mientras cu e proceduranan legal cu ta envolvi companianan cu ta doño y ta opera e tipo di vehiculonan aki ta bay dilanti corte.

E decision di corte no ta legalisa e uso di step, scooter of bicicleta electrico riba caminda publico pero ta permiti nan pa ta staciona den espacio publico te ora cu e caso ser trata completamente. A pesar di e compensacion temporal aki, individuonan cu ta opera e aparatonan riba caminda publico ta keda someti na boet bao di regulacionnan existente.

E prome audiencia den corte riba e asunto ta programa pa diabierna proximo, ora cu e caso treci pa un of mas compania envolvi den huurmento of operacion di e tipo di vehiculonan lo ser atendi formalmente.

Gobierno a subraya cu e medidanan di aplicacion implementa ta necesario pa mantene orden y preveni mas complicacion den maneho di trafico. Segun minister Dowers, si no actua pronto por haci'e mas dificil pa regla e situacion den futuro ya cu e popularidad di e tipo di vehiculonan asina ta sigui crece.

E popularidad creciente di step, scooter y bicicleta electrico ta un tendencia notabel na Aruba ultimo añanan, particularmente den areanan frecuenta pa turistanan. E tipo di vehiculonan aki hopi biaha ta ser usa como un alternativa conveniente y accesibel na formanan tradicional di transporte. Sinembargo, nan presencia creciente a lanta preocupacion bao di autoridadnan pa loke ta trata seguridad riba caminda, compatibilidad di infrastructura y buraconan regulatorio.

E cuadro legal actual na Aruba no ta acomoda explicitamente e tipo di vehiculonan aki riba caminda publico, loke ta conduci na confusion bao di usuario y operadornan. Gobierno ta argumenta cu e falta di regulacion aki a contribui na practicanan insigur, incluyendo e uso di step, scooter y bicicleta electrico riba careteranan di trafico y areanan pa peaton cu no ta diseña pa e tipo di vehiculonan aki.

P'esey e iniciativa di aplicacion ta ser presenta como tanto un medida corectivo como un señal cu mester respeta leynan existente te ora cu potencialmente introduci regulacionnan nobo. Gobierno a indica cu discusionnan por sigui tocante con miho por integra tecnologianan emergente di transporte den e sistema di mobilidad di Aruba, pero pa awor, cumplimento cu reglanan vigente ta keda obligatorio.

Reaccion di publico riba e anuncio di e maneho nobo pa step, scooter y bicicleta electrico tabata mixto. Algun residente a expresa sosten pa un aplicacion mas estricto, citando preocupacionnan tocante seguridad den trafico y e riesgo pa accidentenan cu ta envolvi peaton y vehiculonan. Otronan, incluyendo algun operador di negoshi, a cuestiona si e maneho actual ta considera adecuadamente e rol di e tipo di vehiculonan den transporte y turismo moderno.

E asunto ta subraya un reto mas amplio cu hopi pais rond mundo ta enfrenta: con pa regula tecnologianan di transporte cu ta desaroyando rapidamente mientras ta balansa inovacion, seguridad y interesnan economico. Den caso di Aruba, gobierno a scoge pa priorisa aplicacion di leynan existente como un prome paso, cu e posibilidad di ahustenan di politica den futuro ta keda habri.

Gobierno a enfatisa cu e aplicacion lo sigui den e proximo dia y simannan. Polis ta retene e autoridad pa actua semper cu violacionnan ser observa, y oficialnan ta urgi e publico pa cumpli cu e regulacionnan pa evita castigo of confiscacion di propiedad.

Pa awor, e mensahe di gobierno ta keda firme: e uso di step, scooter y bicicleta electrico riba caminda publico no

Turista boluntario preocupa ta pidi accion pa problema di bestia riba caya na Aruba

E situacion di cacho y pushi riba caya ta uno cu constantemente tin atencion, no solamente di hopi ciudadano local, pero tambe di turista cu ta bishita Aruba frecuentemente y cu tin amor pa bestia.

Allison Wood ta un turista Mericano cu tin varios aña ta bishita Aruba y ta boluntario na fundacionnan cu ta traha pa yuda cu e problema di cacho y pushi riba caya.

Den un entrevista cu Bon Dia Aruba el a trece dilanti su preocupacion pa e situacion actual y ta boga pa aplicacion, educacion y mas envolvimento di comunidad pa atende cu preocupacionnan continuo tocante cacho y pushi riba caya na Aruba, subrayando tanto progreso como retonan persistente.

Wood ta biaha regularmente pa Aruba durante e ultimo tres aña y mey y el a enfatisa cu su bishitanan a dun'e un bista di cerca di e problematica di cacho y pushi riba caya.

E ta traha como boluntario den esfuersonan di rescate di bestia, ta sostene organisacionnan local, y a participa den campañanan di sterilisacion cu e meta pa reduci e cantidad di cacho y pushi riba caya.

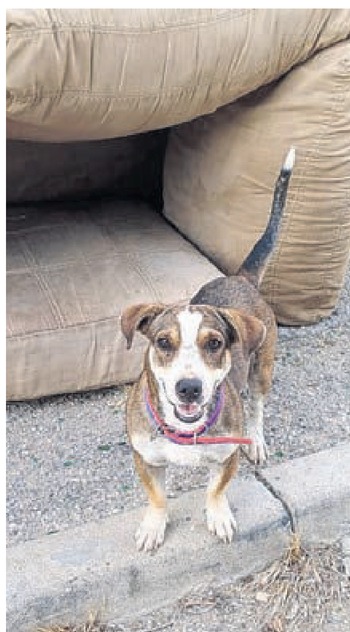
Wood a splica cu su decision pa papia publicamente tabata impulsa pa loke e ta describi como un problema ampliamente reconoci pero cu no ta ser atendi suficientemente.

Mientras e ta reconoce su perspectiva como bishitante, el a enfatisa cu turistanan ta mas y mas consciente di e condicion di cacho y pushinan riba caya na e isla.

"Como turista, mi opinion no ta importa mesun hopi cu un local," el a bisa. "Pero Aruba ta depende hopi riba turismo, y turistanan ta hopi consciente di e situacion pa loke ta trata e cacho riba caya y con malo nan ta ser trata, hasta cacho cu tin doño."

Di acuerdo cu Wood, e asunto ta extende mas leu cu bestianan riba caya pa inclui casonan di negligencia bao di mascotanan di cas.

El a conta di instancianan caminda bestianan den mal

condicion tabata rekeri intervencion, tin biaha cu contesta limita di autoridadnan.

"No tin consecuencia," el a bisa. "Tin biaha ta un pelea pa hasta saca polis pa bay na un di e yamadanan aki. Si nan sali, no tin consecuencia."

Tambe el a mustra riba factornan mas amplio cu ta contribui na e problema, incluyendo un falta di sterilisacion y propiedad responsabel di mascota di cas. Den su bista, e causa principal aki ta conduci na un ciclo di sobrepoblacion, hamber y conflicto entre bestianan.

"E raiz di tur e asuntonan aki ta hende," Wood a bisa. "Hende no ta cuida nan bestianan. Nan no ta sterilisa nan. E cacho aki ta djis cria y ta haya yiu tras di yiu. Nan ta bay riba caya, nan tin hamber, nan ta bringa, nan ta destrui propiedad."

A pesar di e preocupacionnan aki, Wood a reconoce cu progreso a ser haci, particularmente a traves di campañanan di sterilisacion dirigi pa organisacionnan local y sostene pa boluntarionan, cu nan esfuerso ta yega na miles di cacho y pushi sterilisa.

"Definitivamente tabatin progreso," el a bisa. "Aña pasa nan a sterilisa alrededor di 5.000 cacho."

El a splica cu sterilisacion ta crucial pa controla crecemento di poblacion, tumando nota con lihe e cantidadnan por escala sin intervencion.

"Si un cacho tin un yiu, nan por haya 12 cacho. Si esakinan no ser sterilisa, cada un di esakinan por tin 12 yiu tambe. Nos ta papiando miles y miles," el a indica.

Ademas di reduci e cantidad, Wood ta kere cu e campañanan aki a yuda conscientisa residentenan tocante cuido responsabel pa bestia di cas. El a describi esfuersonan educativo cu ta compaña e campañanan aki, incluyendo guia riba alimentacion, cuido veterinario y tratamentonan preventivo.

Sinembargo, el a enfatisa cu educacion so no ta suficiente sin medidanan di aplicacion. El a argumenta cu leynan y castigo mas cla ta necesario pa stroba negligencia y abuso.

Wood a señala cu e asunto a crusa cu preocupacionnan di otro sectornan, incluyendo agricultura, caminda algun cunukero a reporta atakenan riba cabrito door di cacho di caya. Sinembargo, el a enfatisa cu e tipo di conflictonan ey no mester hustifica accionnan dañino contra di bestia.

Incidentenan recien cu ta envolvi cacho venena a lanta preocupacion particular. Wood a referi na varios caso den cual cachonan a ser venena den areanan publico, describiendo e situacion como cada bes mas visibel.

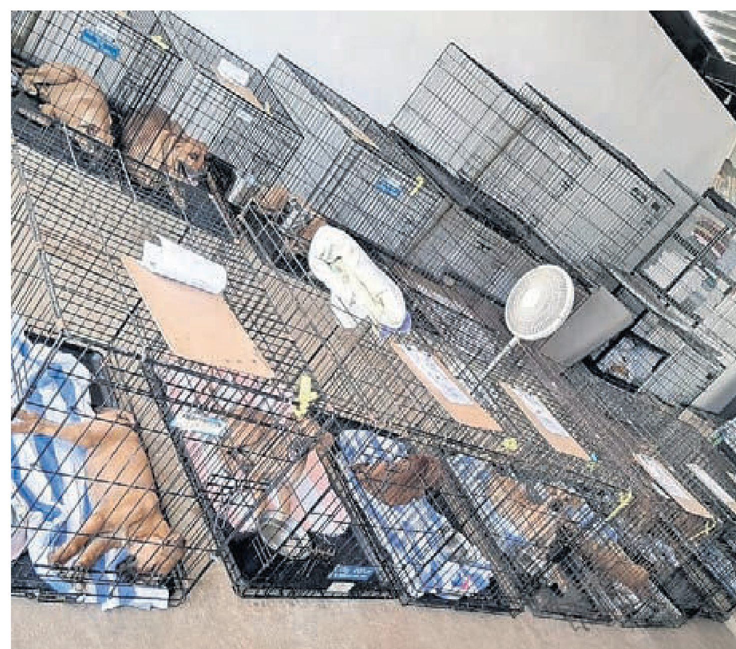
El a trece dilanti incidentenan caminda individuonan, den mayoria caso cunukeronan, a expresa abiertamente nan intencionnan pa venena cacho. El a describi instancianan den cual menasanan a ser sigui pa morto di cachonan, loke a lanta preocupacion tocante falta di consecuencia.

"No tin miedo," el a bisa. "Hende ta bisa cu nan ta bay haci'e, y despues cacho ta caba morto."

Mientras e ta reconoce cu no ta tur cunukero of residente ta comparti e puntonan di bista ey, el a bisa cu declaracionnan publico cu ta defende daño na bestia ta preocupante y mester ser tuma na serio.

"No ta tur cunukeronan," el a bisa. "Tin hopi cunucu grandi riba e isla. Pero ora hende bisa abiertamente cu nan ta bay venena cacho, esey ta un problema."

Wood tambe a subraya e peso financiero cu rescatista y boluntarionan ta enfrenta, hopi di nan ta cubri gastonan vet-

erinario pa bestianan herida of malo. El a describi casonan cu ta encera venenamento y lesionnan den trafico cu a rekeri tratamento costoso.

"Mi tin miles di cuenta di veterinario di cacho cu a ser venena of cu auto a dal nan," el a bisa.

Fuera di aplicacion y educacion, Wood a identifica personanan pa "foster" (cuido di criansa) cacho como un necesidad crucial pa mehora resultadonan pa bestianan.

El a splica cu e dunadornan di cuido di criansa ta provee casnan temporal pa cacho rescata, hopi biaha loke ta permiti nan recupera y eventualmente ser adopta.

"Nos tin un necesidad desespera pa cuido di criansa," el a bisa.

Wood a splica cu programanan di criansa tipicamente ta cubri tur gasto asocia, incluyendo cuminda, cuido veterinario y transporte. Boluntarionan ta ser poni cu bestianan adecua na nan situacionnan di bida, y sosten ta ser provee durante henter e proceso.

"Nos ta paga pa tur cos. Tin un biaha cu nos a hasta yuda cera un cura di cas pa e persona por a yuda cu e cacho. Normalmente ta pa un periodo cortico di tempo, y nos ta pone cacho cu ta cuadra cu nan estilo di bida."

El a enfatisa cu aumentando e cantidad di casnan di criansa lo amplia e capacidad di esfuersonan di rescate significantemente.

Mirando pa futuro, Wood a mustra riba e proximo campañanan di sterilisacion como un oportunidad pa residentenan contribui na solucionnan.

El a encurasha doñonan di bestia di cas y miembronan di comunidad pa participa door di trece bestianan pa tratamento of informa di bestianan riba caya no sterilisa.

El a agrega cu e procesonan di registracion pa e campañanan aki ta diseña pa ta simpel y accesibel, cu e meta pa maximisa participacion.

Reflehando riba su experiencianan, Wood a bisa cu mientras cu retonan ta keda, colaboracion continuo entre boluntario, organisacionnan, gobierno y e comunidad por haci un diferencia.

"Tin un diferencia chikito ta ser haci. No solamente den e cantidad di cacho, pero den conocemento di hende."

Na mesun momento, el a enfatisa cu mester di cambionan structural mas amplio pa sostene progreso.

"E cambio mester bini di ariba, di parti di gobierno, cu direccion y sosten cla," el a enfatisa.

Segun cu Aruba ta sigui balansa su rol como un destinacion turistico grandi cu retonan local, Wood su comentarionan ta refleha un yamado creciente bao di defensornan pa un maneho coordina—uno cu ta combina aplicacion, educacion y compromiso di comunidad pa atende e asunto complejo di bestianan di caya riba e isla.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Francis Dirksz

Colaboracion
Agence France Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Mihor salario ta depende... Di mihor productividad...?

Kico un abismo cada vez mas grandi entre nivel di salario y nivel di gasto necesario pa subsistencia ta significa pa e trahador y su eventual famia? Mirando e desaroyo mundial actual cu ta indica solamente mas inflacion, kico tin na posibilidad pa proteccion di e nivel di bida di nos poblacion? Preguntanan cu ta exigi contesta pero e contesta no lo satisface tur di nos. Tin cosnan structural den nos economia cu ta dificil pa cambia. Aumento di entrada salarial ta depende di productividad empresarial, con ta para cu esaki? Mas tanto e discusion ta keda na nivel di lamento y no ta avanza den direccion di busca solucion; aki un intento.

Manera indica den un relato di nos edicion di 30 di april, e minimo necesario pa un persona, o un famia di cierto composicion por subsisti, ta aumentando continuamente. Na maart 2026, compara cu maart 2025, un famia di cuatro, mama, tata y dos yiu, tabatin mester di Afl. 91 mas pa por mantene e mesun nivel di bida. E entrada total cu e famia mester a subi te Afl. 5602 pa luna. E soltero lo mester Afl. 25 mas pa luna pa mantene su nivel di existencia. Un salario minimo, segun norma pa ora introduci na januari 2026, ta duna a base di 40 or pa siman un salario minimo bruto di Afl. 2006 pa luna. E minimo di existencia pa e individuo ta Afl. 2668 desde maart 2026. E situacion ta mas cu cla: si no bin un solucion, nos lo keda mira e brecha entre salario y gasto di hogar sigui crece.

Un promer pregunta ta dirigi na e tipo di economia cu nos tin. Mientras nos economia ariba su mes ta prospera, compara por ehemplo cu otro teritorio den nos region, nos ta mira cu e nivel di salario no ta mantene e paso di aumento di prijs. Pero, kico tin na posibilidad pa mehora productividad laboral pa nivel di salario individual por subi? Aki nos tin un problema pasobra nos economia ta uno di servicio, sigur den turismo y sectornan liga na esaki, cu ta genera mas tanto empleo di nivel medio y abao. Y no por aumenta productividad limitando labor tanto, cu por ehemplo automatizacion. Mihor servicio den turismo no ta significa di mes menos personal y un nivel mas halto di salario pa esun cu ta keda. Un bon comparacion den e sentido aki ta un refineria. Esun di Aruba un tempo tabata emplea sigur 9.000 persona, mientras na final na 1985 no tabatin mil hende emplea, hopi bon paga. E tipo di desaroyo tecnologico pa realiza esaki no ta posible den turismo. Por bisa cu den e sentido aki turismo ta otro cu un industria di manufactura cu ta produci algo tangible.

Tambe ta importante contempla nos nivel di entrada conhunto. Nos tin un nivel di Producto Interno Bruto cu na fin di 2024 tabata Afl. 7.504 miyon, cu un poblacion di probablemente 109.000 persona, pa un GDP 'per capita' di Afl. 69.5000. Como comparacion: na 2015 nos tabatin un GDP nominal di Afl. 5.304 miyon, cu un poblacion di 108.700 persona, pa un GDP per capita di Afl. 49.400. Un avance grandi den productividad, lo por bisa. Sin embargo, e situacion berdadero no ta asina simple. Por ehemplo, mester contempla e parti di poblacion cu ta activo pa haya un idea mas exacto di productividad; nos no ta bay den detaye aki. E siguiente problema ta cu miles di trahador den sector informal y/o emplea ilegalmente den sector formal, ta haci dificil pa haya un imagen realistico di e forza laboral berdadero. Con tal cu e aparente mehoracion grandi den productividad laboral di ultimo decada por lo menos parcialmente ta basa riba empleo di hopi mas persona cu ta invisible. Di e banda ey por spera cu e integracion gradual di e trahador indocumenta cu ta tumando lugar lo por duna un mihor vista di e potencial laboral berdaderamente presente.

Pero, si nos economia mayoritariamente liga na turismo, no ta logra mehora nos productividad laboral, ta posible yega na actividad economico cu si por mehora esaki? E posibilidadnan no ta abundante, sino sigur lo tabatin intento caba pa probecha e oportunidad ey. Importante en general ta pa enfoca riba actividad economico cu un nivel di salario promedio halto. Por ehemplo, servicio medico di nivel, orienta riba servicio specializa na hende di exterior. Esaki lo significa entrada di un grupo sustancial di medico experto cu nan remuneracion corespondiente. Pa algun motibo nunca splica, gobierno(nan) nunca a tuma e asunto aki na serio, mientras nos por mira cu den nos propio region esaki a bira bon negoshi. Por conclui cu awor nos por ta e 'Johnny come lately' den e topico aki? O por ta cu gobierno(nan) no kier laga iniciativa na sector priva, pero kier limita servicio medico na control directo di gobierno?

Por ultimo, kico por haci pa mehora poder di compra, sin cu esaki ta requeri un cambio economico fundamental. Tin algun posibilidad cu ta depende completamente di e disposicion gubernamental pa traha riba nan. Uno ta crea e disponibilidad di vivienda pagable pa e gran mayoria di hende cu entrada modesto. Nos ta scucha algun intencion y/o deseo, pero no tin nada concreto ainda. Ademas esaki ta un tereno cu pa bastante aña no a haya atencion na e nivel necesario. E otro ta transporte publico pagable unda tampoco ta mira algo remarcable sucediendo. Al contrario, a caba di mata e e -bike, un alternativa conveniente pa esnan cu no por paga un auto (mas)...

Eduard Pieters, lider di fraccion PPA:

"Awor cu Raad van Advies ta sostene nos posicion contra HOFA, ta momento pa forma un frente nacional!"

Awor cu Raad van Advies a confirma cu e proposicion di Rijkswet HOFA, presenta pa gobierno AVP y FUTURO, ta mishi directamente cu e autonomia di Aruba, e debate politico ta cambia di tono. Esaki ya no un discusion mas entre oposicion y gobierno, esaki ta un señal institucional cu Aruba mester tuma awor hopi na serio y actua riba dje.

Lider di fraccion di PPA, Eduard Pieters, ta expresa fuertemente sin keda draai rond: "Awor no tin mas excuus. Ora e institucionnan independiente confirma e preocupacionnan aki, keda keto ta bira complicidad."

For di cuminsamento, PPA a adverti cu HOFA ta un ley cu ta bay mas leu cu disciplina financiero. Ta trata di poder. Ta trata di control. Ta trata di e derecho di Parlamento di Aruba pa determina su propio rumbo financiero, sin intervencion externo.

Awor cu Raad van Advies ta valida esaki, e pregunta no ta mas si acaso tin problema, paso e pregunta ta bira: "Ken tin e curashi pa enfrenta e realidad?"

Gobierno no por sigui trata esaki manera un proceso tecnico of djis algo di politico partidario. Esaki ta un asunto nacional y e falta di accion awor lo ta interpreta como un decision: un decision pa acepta un debilitacion di nos posicion dentro di Reino.

PPA ta haci un yamada fuerte y directo: laga boso color di partido un banda, laga calculacion politico un banda, supera tur ineres individual y ban hunto forma un frente nacional.

No pa confronta Hulanda, pero pa negosha cu dignidad y claridad. No pa crea conflicto, pero pa evita cu Aruba ta perde tereno, sin lucha.

Un Reino fuerte no ta construi riba ley cu ta impone control, sino riba respet mutuo entre e paisnan autonomo. Y respet no ta algo cu bo pidi, bo mester exigie cu un voz unifica.

Esaki ta e momento cu lo defini con Aruba lo ta para den e añanan cu ta bin. "Dividi, nos ta debil. Uni, nos tin hopi mas poder." Eduard Pieters ta remarca. Awor ta e ora pa mustra cu Aruba no ta negosha su autonomia, ni den silencio, ni den division.

Nota di redaccion: E articulo aki ta opinion di e autor y no ta representa opinion di Bon Dia Aruba.

PARLAMENTO ARUBA

STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 5 MEI 2026 OM 9:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2026

De Griffier,

mr.drs. Herman Ch. J. Hek

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Relata o relaciona...?

Den e edicion aki di nos column tocante nos Papiamento nos ta repasa algun palabra di adicion rciente na nos vocabulario. Ta trata di palabra cu ta incorpora desde semper caba den nos idioma, pero mas recientemente via otro idioma ta haya otro uso y contenido. No tur hende lo ta di acuerdo cu esey, sigur si e palabra nobo tin e mesun contenido cu un palabra cu ta existi caba; por lo tanto, pakico un nobo? E debate ey semper nos lo tin y esey riba su mes ta sano. Pero al caso awor. Nos ta topa por ehemplo cu e verbo 'relata' cu ta significa 'duna relato' di algo. E novedad cu nos ta mira algun tempo caba e uso di 'relata' pa loke nos conoce como 'relaciona', cu ta den nos Vocabulario hunto cu e sustantivo 'relacion' y 'relativo'. E 'relata' di ultimo ora aki ta bin di ingles ('to relate') cu na Papiamento nos conoce como 'relaciona'. Cu esey e asunto no a termina ainda. Fuera di e 'relacion', 'relaciona' y 'relacionando', nos conoce tambe e 'relacionista' cu ta un persona cu ta traha den comunicacion y prensa, un 'relacionista publico', cerca nos conoci tambe como 'PR' cu ta e abreviacion na Ingles di 'Public Relations'. Nos Vocabulario oficial conoce tambe, fuera di 'relata' tambe e sustantivo 'relato' cu ta un reportahe, informe, rapport. Tambe nos tin 'relativa' y 'relativamente' y 'relativo' cu no ta bin di Spaño. E verbo 'relativa' ta loke na Spaño ta 'relativizar', esta pone algo den perspectiva, o duna e asunto un toque mas suave o di menos importancia. Na Ingles nan tin un bunita expresion pa esey: 'to downplay'. Di unda nos a sali anto cu nos 'relativa'? Muy probablemente di Hulandes (relativeren) aunke mester bisa cu posiblemente e ta bin di Ingles ('to relativize'). Unda nos ta adopta di Spaño – atrobe – ta 'relativamente' (ingles: relatively). Esey ta ora algo por ehemplo a keda suaviza o haci mas facil. Den un frase como ehemplo: "E test cu mi mester a haci a resulta relativamente facil."

Otro caso parecido ta e verbo 'enforsa' y tambe 'reenforsa', cu ta procedente di Ingles tambe: 'to enforce' y 'to reinforce'. Kico ta e problema aki? Cu nos ta mira cu ta usa e verbonan aki como variante nobo pa caso unda nos tin verbo caba, manera 'reforza' y 'fortifica'. Ademas ta usa e verbonan 'nobo' aki pa algo similar na loke ta probablemente nan origen, cu ta e verbo Ingles 'to enforce' y e sustantivo 'enforcement' cu tin otro contenido, den sentido di por ehemplo 'law enforcement' cu no tin nada di haci cu reforza o fortifica, sino cu loke na Spaño ta conoci como 'aplicación de la ley' o 'cumplimiento de la ley' y tambe di 'imposición de la ley'. Na Hulandes 'wetshandhaving' o 'rechtshandhaving'.

No ta parce nos necesario pa busca un base den e termino Ingles, sino busca base comun cu loke ta usa na Spaño, loke efectivamente ta tuma lugar pa hopi tempo caba. Den e sentido ey no ta necesario pa papia di 'enforza ley' mucho menos di 'reenforza ley'. Den bida diario nos lo bisa 'mantene ley'.

Asina nos por mira cu no necesariamente tur novedad introduci den nos idioma ta mes util y ta duna claridad den nan uso. Al fin y al cabo, idioma ta comunicacion, y claridad ta clave.

Por ultimo, e verbo 'encurasha' cu ta ser usa bastante tempo caba, mientras den e Vocabulario oficial e no ta aparece. Loke sí ta aparece ta 'curasha'. Awor, e pregunta ta con nos a yega na e dos formanan aki. E 'curasha' tabata existi pa hopi tempo caba, y su origen en todo caso por tin algo en comun cu Spaño, ya cu e idioma ey conoce e sustantivo 'coraje' cu posiblemente por ta relaciona cu e 'curashi' di nos. Di otro banda, e origen por ta den Portugues tambe: 'coragem'. Sin embargo, Spaño ni Portugues conoce un verbo deriva di 'coraje' o 'coragem', algo cu si ta e caso di tanto Hulandes ('bemoedigen') como Ingles ('to encourage'). Ta parce nos cu e actual 'encurasha' ta adopta di Ingles. Interesante ta cu idioma Ingles a hereda e palabra 'courage' di idioma Frances durante e dominio di Francia y imposicion di su idioma riba e isla Britanico. Frances, contrario na Spaño y Portugues, sí conoce un verbo deriva di 'courage' ('encourager'), loke nos ta topa awendia den Ingles (to encourage') y cu a yega aparentemente cerca nos tambe mas recientemente.

Casonan relaciona cu cocaina a mas cu duplica desde 2021

(NLTimes)—Polis Hulandes a registra 3.985 incidente relaciona cu cocaina na 2025, mas cu dobel di e 1.469 registra na 2021, segun cifranan nobo di Polis Nacional obteni pa programa investigativo Pointer.

Un vocero di Polis Nacional a bisa cu e aumento fuerte ta principalmente debi na escasez di vivienda y problema di adiccion, specialmente entre migrantenan laboral cu ta keda sin cas pa motibo di agencia di empleo temporal fraudulento conoci como 'malafide uitzendbureaus.'

"Solamente ora e personanan aki ta causa molestia riba caya nan ta drenta den bista di polis," e vocero a bisa.

E incidentenan—cualkier rapport di polis cu menciona "cocaina" of un variante—ta varia for di molestia publico, manera un usuario di cocaina cu ta haci su necesidad n'e entrada di un edificio, te traficantenan cu ta bende e forma fumable di cocaina. October 2025 a marca un record cu 406 incidente.

E vocero a identifica dos grupo principal di traficantenan di cocaina: "Mayoria ta e gruponan usual: muchanan hoben cu kier gana placa lihe y usuarionan di cocaina cu por financia nan adiccion door di bende."

Polis tin un rol limita den reduci e incidentenan, e vocero a bisa. "Polis ta ultimo recurso den e cadena," e vocero a bisa. "Nos ta ser confronta cu e incidentenan pero nos tin poco influencia riba origen of solucion di e problemanan."

Merca ainda debe placa, hefe di WHO ta bisa

AFP)—Merca ainda no a paga su cuota atrasa na Organisacion Mundial di Salud (WHO), hefe di e organisacion a bisa diaranson, unda e salida di Washington ta depende riba pago di debe.

Director general di agencia di salud di UN, Tedros Adhanom Ghebreyesus, a bisa cu e ta spera cu Merca lo paga loke nan debe — un condicion cu nan mes a pone pa sali for di e organisacion.

Presidente di Merca Donald Trump, na su prome dia back na poder na januari 2025, a entrega na WHO un aviso di un aña pa e salida di su pais.

"Pa loke ta e debe di Merca, e salida di Merca tin dos condicion," Tedros a bisa durante un conferencia di prensa cu asociacion di periodista di UN, ACANU.

"Un ta un notificacion un aña adelanta, cual a ser cumpli. Y e segundo ta paga e debe, asina cu nos ta spera nan lo haci esaki, pero nos no a ricibi nada ainda."

Merca tabata e contribuyente mas grandi na e presupuesto di WHO.
Tedros a bisa cu no tin "ningun señal" cu Washington lo paga e placa.

Pero el a agrega: "Pa bisa e berdad, e no ta trata placa.

"E asunto ta cu seguridad di salud mester universalidad y Merca, cu su salida, ta haci su mes insigur y tambe e resto di mundo insigur. Pues nos tur ta perde.

"Asina cu nos enfoke no ta riba placa. E enfoke ta riba yuda Merca compronde y reconsidera.

"Unda tin un buraco, virus ta gana. E ta asina simpel.

"Ta cooperacion global y solidaridad ta e mihor respuesta."

Aunke bandera di Merca no ta bula pafor di sede di WHO na Ginebra mas, e organismo decisivo di WHO — e asamblea anual di estado miembronan — lo dicidi riba e salida di Merca ora nan reuni for di 18 te 23 di mei.

Constitucion di WHO no tin un clausula di salida.

Pero Merca a reserva e derecho pa sali ora el a uni cu WHO na 1948 — cu condicion di duna un aviso di un aña y cumpli cu tur su obligacion financiero pa e aña fiscal. E periodo di aviso a pasa caba pero Washington ainda no a paga su cuota di 2024 of 2025, debiendo alrededor di $260 miyon.

Na januari, ora e periodo a vence, secretario di Estado di Merca Marco Rubio y secretario di Salud Robert F. Kennedy Jr. a critica WHO, alegando cu e organisacion a "daña y destrui tur loke Merca a haci p'e", y cu "insultonan contra Merca" a continua te fin.

"E contrario ta berdad," WHO a responde.
A pesar di e critica final di Kennedy, e secretario di Salud ainda ta papia regularmente cu Tedros.

"Nos ta keda den contacto de vez en cuando," e hefe di WHO a bisa periodistanan.

Job Title: Operations Administrator

BIX Brandsimport Aruba NV
Schotlandstraat 51
Aruba

We are a fast-growing beverage distribution company dedicated to delivering premium products with efficiency and reliability. We are seeking a detail-oriented and proactive **Operations Administrator** to support and streamline our daily operations.

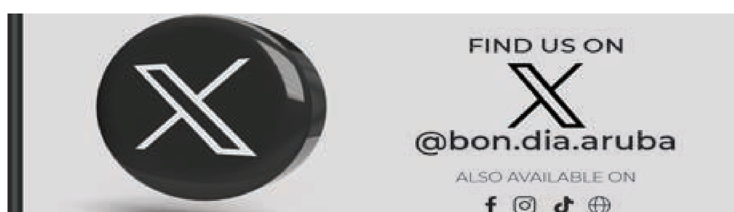
The Operations Administrator plays a key role in ensuring the smooth day-to-day functioning of the business. This position requires strong organizational skills, financial accuracy, and the ability to manage multiple operational tasks including accounting, logistics coordination, and payroll administration.

Key Responsibilities:
- Manage and maintain QuickBooks accounting system (invoicing, reconciliations, reporting)
- Process and oversee payroll accurately and on time.
- Coordinate and book incoming containers/shipments with suppliers and logistics partners.
- Track inventory movements and support stock control processes.
- Handle day-to-day operational tasks to ensure smooth business flow.
- Liaise with freight forwarders and internal teams.
- Maintain accurate records of purchases, shipments, and expenses.
- Ensure compliance with local regulations and company procedures.
- Assist in improving operational efficiency and processes.

Qualifications & Skills:
- Proven experience in an operations, administrative, or logistics role.
- Strong working knowledge of QuickBooks.
- Experience with payroll processing.
- Understanding of import/export logistics and container handling is a plus.
- Excellent organizational and multitasking skills.
- High attention to detail and accuracy.
- Strong communication and problem-solving abilities.
- Proficient in Microsoft Office (Excel, Word).
- Ability to work independently and meet deadlines in a fast-paced environment

What We Offer:
- Competitive salary based on experience.
- Dynamic and growing work environment.
- Opportunity for professional growth.

How to Apply:
Interested candidates can send their CV and a short cover letter to:
garrett.koolman@brandsimex.com

Gobierno di Corsou ta libera pakete di sosten di 20 miyon pa compensa subida di costo di bida

(CuraçaoChronicle) - Gobierno di Corsou ta pone aproximadamente 20 miyon florin disponibel den e siguiente tres luna pa yuda mitiga impacto di subida di costo di bida riba hogarnan rond henter e isla.

E pakete di sosten financiero a ser anuncia diahuebs durante un conferencia di prensa pa prome minister Gilmar Pisas, minister di Finansas Charles Cooper y minister di Desaroyo Economico Roderick Middelhof.

Segun prome minister Pisas, e intervencion ta necesario debi na instabilidad internacional continuo cu ta subi costo di energia, transporte y bida diario. “E situacion geopolitico no a mehora, y energia, transporte y bida diario a bira mas caro. Nos mester haci algo riba e situacion aki,” Pisas a bisa.

Gobierno a indica cu un grupo di trabao special a ser crea pa evalua impacto di presionnan economico global riba hogarnan di Corsou y pa propone medidanan dirigi pa yuda.

E pakete di sosten ta enfoca principalmente riba gruponan vulnerabel.

Aproximadamente 10.000 pensionado cu ta ricibi AOV lo ricibi un suma adicional di 100 florin pa luna durante tres luna. Otro 4.700 habitante cu ta ricibi sosten social (onderstand) tambe lo ricibi e mes aumento temporal mensual.

Ademas, gobierno lo brinda sosten na aproximadamente 57.995 persona cu un entrada anual di te cu 30.000 florin.

Autoridadnan a bisa cu e prome pagonan ta spera di cuminsa na mei.

E pakete tambe ta inclui medidanan dirigi pa stabilisa costo di transporte. Prijs di transporte publico lo keda sin cambio pa awo, pasobra gobierno lo sigui subsidia tanto busnan grandi como chikito.

Chauffeurnan di bus chikito lo ricibi compensacion di combustible pa te 240 liter di combustible pa luna pa yuda compensa e subida di prijs di combustible anuncia recientemente.

Gobierno tambe a anuncia sosten di cuminda pa mas o menos 450 hogar pa medio di paketenan di alimento.

Minister di Finanzas Cooper a bisa cu gobierno a haci cambio interno den presupuesto pa crea espacio pa e medidanan di emergencia.

El a enfatisa cu mientras ta brinda sosten awo, gobierno tambe ta purba mantene y fortalece un ‘buffer’ financiero pa prepara pa incertidumbre economico futuro.

E anuncio ta bini na e mes momento cu un subida grandi di prijs di combustible.

Cuminsando 5 di mei, gasolin lo subi cu casi 34 cent pa liter y diesel cu casi 35 cent. Esaki ta representa un subida di 15,71 porciento y 15,62 porciento respectivamente.

Bao di e structura di prijs nobo, gasolin lo costa 2,49 florin pa liter, mientras diesel lo subi te 2,568 florin.

E subida di combustible ta spera pone presion adicional riba transporte, mercancia y servicio, haciendo e pakete di sosten ainda mas urgente pa casnan cu entrada abao.

Gobierno a bisa cu lo sigui monitorea desaroyo internacional y por introduci medidanan adicional si condicionnan di mercado global bira pio.

Studiante di Caribe na Hulanda ta considera regresa cas mientras dunadornan di empleo ta intensifica reclutamento

(CuraçaoChronicle) - Mas studiante for di parti Caribense di Reino ta enfrenta un decision importante despues di gradua na Hulanda: traha un futuro na Europa of bolbe cas pa contribui na futuro di nan isla.

E pregunta aki tabata central durante evento “Return & Rise” organisa na Rotterdam, unda mas o menos 150 studiante Caribense a reuni cu dunadornan di empleo for di Aruba y Corsou pa papia tocante oportunidadnan pa reemigracion y desaroyo di carera.

E evento a ser organisa pa Fraaiwerkt y Asociacion Caribe Hulanda Rotterdam y a enfoca riba cera e espacio entre talento Caribe cu ta studia afo y dunadornan di empleo na cas cu ta busca yena vacatura critico. Companianan y institucionnan manera Aqualectra, Curoil y Maduro & Curiel’s Bank tabata presente pa recluta hobennan profesional activamente.

Dunadornan di empleo a ofrece incentivo manera sosten pa muda, asistencia di cas y hasta yuda cu pago di debe di estudio pa haci regresa algo mas atractivo.

Falta di personal na Corsou y Aruba a bira mas visibel den ultimo añanan, specialmente den sectornan manera energia, finanzas, salud, tecnologia y ingenieria.

Pa dunadornan di empleo, atrae studiante Caribense pa bolbe cas ta bira un prioridad strategico.

Pa studiante, sinembargo, e decision ta hopi complica. Hopi di nan ta crea un bida na Hulanda durante nan estudio, desaroyando carera, relacion y rednan profesional.

Na mesun tempo, conexion emocional cu cas ta keda fuerte. Pa hopi, idea di bolbe ta conecta cu famia, cultura y deseo pa contribui na nan propio comunidad. Pero preocupacionnan practico ta keda.

Un di e preguntanan mas grandi cu studiante ta enfrenta ta si lo tin suficiente oportunidad profesional riba isla chikito. Diferente di Hulanda, unda mercado di trabao ta mas amplio y specialisa, economia di Caribe ta mas chikito y limita den posicionnan disponibel. Esaki ta crea incertidumbre tocante crecemento di carera.

E reto no ta termina cu regresa. Studiante cu ta reemigra hopi biaha ta experencia loke experto ta yama “shock cultural den reverse” — bolbe cas y descubri cu tanto nan mes como nan isla a cambia.

Dunadornan di empleo tambe ta enfrenta reto di adaptacion pasobra profesionalnan cu ta bolbe ta trece expectativa, ideanan y cultura di trabao desaroya afo. Organisadornan ta bisa cu mas sosten pa transicion ta necesario pa mehora retencion y preveni cu hobennan profesional bay for di e isla atrobe despues di bolbe.

E tema ta bira cada biaha mas importante mientras gobiernonan di Caribe ta sigui inverti den educacion afo mientras na mesun tempo ta lucha cu “brain drain”.

E evento Return & Rise ta mustra un reconocimento creciente cu regreso di hobennan profesional altamente educa por ta critico pa desaroyo economico y social a largo plaso di e islanan.

STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 11 MEI 2026 OM 09:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

Toelichting door de Minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, mw. mr. G.L. Croes inzake gunning onderwijsopdrachten zonder aanbesteding

De Griffier,

mr.drs. Herman Ch. J. Hek

Un bahada fuerte den crecemento di poblacion Hulandes debi na menos inmigracion

(NLTimes) - Poblacion di Hulanda a crece cu casi 10.000 hende den e prome kwartaal di 2026, CBS Hulanda a informa. Un aña prome, e crecemento di poblacion tabata mas cu dos biaha mas halto. E crecemento mas abao ta debi na menos hende cu ta inmigra pa Hulanda. E cantidad di peticionnan pa asilo si a aumenta cu 33% te na casi 6.000 den e prome kwartaal, pero CBS ta conta solicitante di asilo solamente como parti di e poblacion Hulandes unabes cu nan haya status di refugiado y registra cerca un municipio.

E crecemento di poblacion den Q1 ta esun di mas abao for di 2015, ora cu e poblacion a aumenta cu mas cu 9.000 hende den e prome kwartaal. Entre 2016 y 2025, e cantidad di residente Hulandes a aumenta cu un promedio di 22.000 den e prome kwartaal. 2022 tabata un caso sigular cu 51.000 residente nobo, principalmente debi na e inmigracion di refugiadonan Ucraniano.

E crecemento di poblacion mas abao ta debi completamente na menos hende cu a muda pa Hulanda cu un aña prome. Den Q1 di e aña aki, 66.000 inmigrante a bin Hulanda, compara cu 79.000 den e mesun periodo aña pasa. Emigracion a keda mescos cu mas cu 48.000 hende. Den balansa, e poblacion pues a crece cu 18.000 hende debi na migracion, 13.000 menos cu den Q1 di 2025.

E crecemento natural di e poblacion Hulandes ta negativo pa algun tempo caba, kiermen cu mas residente ta muri cu baby ta nace. Den e prome kwartaal, 40.000 baby a nace, y 48.000 hende a muri. E cantidad di nacemento tabata 1.000 mas halto cu un aña prome, y e cantidad di morto a keda casi mescos. E crecemento natural a suma na -8.200 den e prome kwartaal, compara cu -9.800.

CBS tambe a informa cu e cantidad di prome peticionnan pa asilo a aumenta significantemente den e prome kwartaal di e aña aki. Casi 6.000 hende a pidi asilo na Hulanda pa prome biaha, 33% mas cu e mesun periodo di e aña prome, pero 20% menos cu den Q4 di 2025.

"Tin un aumento particular den peticionnan di asilo di hende cu un nacionalidad desconoci," CBS a bisa. 1.100 persona cu un nacionalidad desconoci a solicita asilo ultimo kwartaal. "Esaki ta haci nan e grupo di mas grandi cu ta entrega un prome aplicacion." Den añanan recien, e cantidad di aplicacion di personanan cu un nacionalidad desconoci a fluctua entre 185 y 400 pa kwartaal. E cantidad di e aplicacionnan aki ta aumentando constantemente for di e prome kwartaal di 2025.

"Esakinan ta inclui, por ehempel, personanan cu no ta declara un nacionalidad of ta pretende di no sa nan nacionalidad. Tambe e por concerni muchanan cu a nace na Hulanda di mayornan cu nan nacionalidad no a ser estableci, of personanan cu tin e nacionalidad di un pais cu no (of no ta) existi mas of no ta ser reconoci pa Hulanda," CBS a splica.

Tambe tabatin un aumento den e cantidad di prome peticionnan di asilo di hendenan di Sudan (485 den Q1 2026, compara cu 45 den Q1 2025) y Somalia (360, compara cu 145). E cantidad di solicitantenan di asilo nobo for di Siria a baha cu 410 pa 530. A pesar di e bahada grandi aki, e Sirionan ta keda e di dos grupo mas grandi di solicitantenan di asilo nobo.

Abogado keto prome cu tratamento di caso cu ta encera supuesto plan contra Prinsesnan Hulandes

(NLTimes) - E abogado cu ta representa e homber acusa di a plania un atake riba Prinses Amalia y Prinses Alexia ta bisa cu e no lo duna mas detaye na medionan di comunicacion prome cu e audiencia di corte. Abogado Tinco Delhaye a bisa ANP cu e "lo presenta e posicion di e defensa durante e audiencia."

E sospechoso ta un homber di 33 aña di Friesland, Omroep Fryslan ta informa. Ta ser bisa cu el a ser aresta na Den Haag na februari 2026 riba sospecho di a plania e supuesto atake.

Fiscal ta bisa cu e sospechoso supuestamente tabatin dos hacha cu e palabranan "Alexia," "Mossad," y "Sieg Heil" graba riba nan, y tambe un nota skirbi na man cu ta contene e palabranan "Amalia," "Alexia," y "baño di sanger."

E sospechoso ta deteni actualmente. Autoridadnan no a saca detayenan ainda tocante con desaroya e supuesto plannan tabata of kico e posibel motibo por tabata. Prinses Amalia tabata e blanco di menasanan den pasado.

E audiencia pro forma ta stipula pa e mainta di dialuna 4 di mei, e dia di Recuerdo Nacional. E lo tuma luga na corte na Den Haag entre 11:30 a.m. y 12:30 p.m. E ta un sesion pro forma. Esey ta nifica cu e caso mes no lo ser trata ainda; en bes di esey, hues lo revisa con e investigacion ta avansa y dicidi si e sospechoso mester keda cera. E tratamento lo ser teni den Corte na Den Haag.

Na 2022, Prinses Amalia a enfrenta menasanan serio liga na crimen organisa, loke a pone cu el a ahusta su areglonan di bida y pasa tempo den exterior, incluso na Madrid.

Cas di Cultura presents
CurUba
Caribbean Jazz Concert
May 3rd 2026
Paseo Herencia Ballroom
Doors open 4:30pm
Entrance Afl. 50
Vernon Chatlein
Mara Leti
WATRA
Christopher Rudolfo
Serghio Jansen
Reno Steba
CAS DI CULTURA
Hilton ARUBA CARIBBEAN RESORT & CASINO
THE WESTERLY AT HILTON ARUBA CARIBBEAN RESORT
FONDS PODIUM KUNSTEN PERFORMING ARTS FUND NL

BONDIA ARUBA

Delcy Rodriguez a anuncia un ahuste di ingreso minimo integral te na $240 pa luna

(Infobae) - E lider di e regimen Chavista, Delcy Rodriguez, a anuncia diahuebs un aumento den e asina yama "ingreso minimo integral" te na ekivalente di 240 dollar pa luna, hunto cu un aumento di pension di biehes te na $70.

E medida a ser presenta como e coreccion salarial mas grandi den añanan reciente, den un contexto marca pa inflacion di tres cifra y protestanan sindical cu ta exigi miho condicionnan laboral.

Durante e declaracion oficial, a ser indica cu e cantidad nobo di $240 lo aplica pa sector publico y priva den e casonan unda salario actual ta mas abao. Sinembargo, no a specifica cu parti di e suma ey ta coresponde na salario base y cuanto lo ser entrega den forma di bononan, un aspecto clave pa calculacion di beneficionan y otro prestacionnan laboral.

Actualmente, salario minimo legal na Venezuela a keda congela pa mas cu cuatro aña na 130 bolivar, un cifra cu despues di e ultimo devaluacion ta representa menos cu 30 cent pa luna. E brecha entre e balor oficial y ingreso real ta ser cubri cu bononan adicional paga den bolivar na tasa oficial.

Entre nan tin un bono di alimentacion di $40 y un "ingreso di guera economico" di $150, ambos sin impacto riba prestacionnan social of bononan.

Falta di claridad tocante structura di e ingreso integral nobo a genera incertidumbre entre trahadornan y sindicato independiente, pa motibo cu e salario base ta e referencia legal pa pension, likidacion y otro obligacionnan di dunador di empleo. Voceronan sindical ta adverti cu si mayor parti di e ahuste sigui den formato di bono, trahadornan lo keda exponi na precariedad y erosion di derechonan adkiri.

Tocante retiradonan y pensionadonan, a ser reporta cu pension mensual lo subi te na $70, cu ta representa un aumento di 40%. A pesar di e ahuste, e regimen a reconoce cu e cantidad ainda no ta insuficiente dilanti e aumento continuo di costo di bida. E anuncio mes a inclui compromiso pa desaroya un plan special di atencion pa adulto mayor cu meta di mehora nan situacion a plaso medio.

E ahuste salarial ta pasa den medio di un inflacion anual cu, segun cifranan oficial, a yega 649% na maart, y den un scenario economico unda e bolivar a perde gran parti di su poder adkisitivo.

Pago di bononan den moneda local a obliga e Estado destina cerca di 400 miyon dollar solamente na april, segun calculacionnan di firma consultor, compara cu 250 miyon na december di aña pasa.

Sector publico Venezolano ta emplea mas cu 3 miyon trahador, mientras cantidad di pensionadonan ta rond di 5 miyon, segun datonan oficial. Den lunanan reciente, protestanan laboral a intensifica den area nan manera educacion, salud y servicionan publico, cu exigencia pa e aumento ser incorpora completamente den salario base y no limita na bononan suheto na discrecion.

E anuncio salarial ta coincidi cu yegada di recurso adicional pa e Estado despues di acuerdonan petrolero cu Merca, cual a permiti agrega centenares di miyon dollar na cofrenan publico.

Mientras tanto, e sector sindical y organisacionnan di trahador a pidi habri negociacion pa discuti un reforma structural di politica salarial, cual a permiti recupera balor real di salario minimo y garantisa derechonan laboral completo.

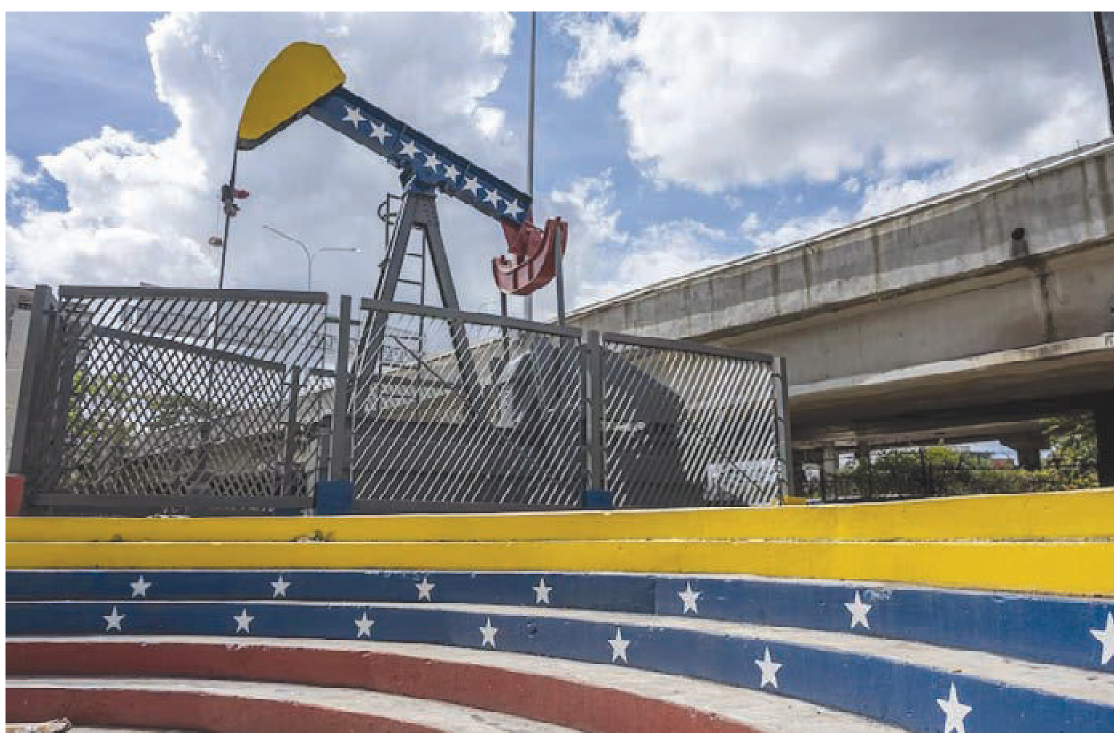
E aumento di ingreso integral a ser firma na un mesa di dialogo cu participacion di sindicato pro-gobierno, algun sindicato di oposicion y representantenan di sector empresarial, pero mecanismonan di aplicacion y calendario pa su entrada en vigor ainda no a serdetaya.

E ahuste anuncia ta busca responde na presion social y sindical, pero ta laga pendiente definicion di un politica salarial cu permiti enfrenta deterioro di poder adkisitivo y e crisis inflacionario persistente.

Trahadornan y pensionadonan ta spera detaye tocante composicion di ingreso y impacto real riba nan condicionnan di bida den lunanan binidero.

Venezuela a firma acuerdo cu dos compania Mericano pa aumenta produccion di petroleo y gas

(Infobae) - Gobierno di Venezuela, lidera pa presidente interino Delcy Rodriguez, a firma acuerdo cu dos compania di Merca pa impulsa produccion di petroleo crudo y gas, den un evento na Palacio di Miraflores cu presencia di un delegado di Cas Blanco.

E acuerdo nan a ser firma cu Hunt Overseas Oil Company y Crossover Energy, cu lo opera den Orinoco Belt — considera e reserva di petroleo pisa y extra-pisa mas grandi di mundo . E companianan lo traha hunto cu PDVSA pa desaroya produccion den e region .

E acuerdonan tambe ta cubri campo nan den estado nan di Anzoategui, Monagas y Barinas, cu enfoke riba explotacion di petroleo y uso di gas asocia.

Rodriguez a bisa cu e iniciativa tin como meta tambe fortalece sistema electrico nacional usando gas, declarando cu interesnan di Merca y Venezuela ta enkontra den e proyecto aki .
Durante e evento, el a manda un mensahe na Donald Trump, enfatisando compromiso pa construi relacionnan bilateral fuerte y di largo plaso entre ambos pais.

Pa su parti, enviado Mericano Jarod Agen a indica cu e acuerdonan ta refleha interes di inversion significativo. Segun e, e proyectonan por representa mas cu $2 biyon den inversion, cu enfoke riba petroleo, gas y sector minero. E oficial Mericano a destaca cu e progreso ta posibel danki na reestablecemento di relacion diplomatico despues di captura di Nicolas Maduro na januari, lo cual a habri caminda pa companianan Mericano bolbe drenta mercado energetico Venezolano .

E bishita di delegacion Mericano a coincidi cu e prome vuelo directo entre Caracas y Merca den 7 aña, marcando un paso importante den normalisacion di relacionnan bilateral.

Ademas, Venezuela a tuma medidanan pa habri su industria energetico na inversion stranhero, incluyendo reformanan den ley di hidrocarburo cu ta permiti mas participacion priva . Esaki a atrae interes di otro multinacional manera Chevron, Eni y Repsol.

Rodriguez a conclui resaltando cu e etapa nobo aki di cooperacion ta representa e caminda corecto pa futuro di relacionnan entre ambos nacionnan.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 220.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Cuba: Merca ta reforsa sancionnan contra gobierno Cubano cu Orden Ehecutivo Nobo

(CiberCuba) - Presidente Donald Trump a firma diabierna un orden ehecutivo nobo cu ta amplia y fortalece sancionnan contra gobierno Cubano, considerando su accionnan pa sigui forma "un menasa inusual y extraordinario" pa seguridad nacional y politica exterior di Merca, segun Cas Blanco.

E medida ta construi riba e emergencia nacional declara anteriormente na januari di e aña aki y ta dirigi directamente riba sectornan clave di e economia Cubano, manera energia, defensa, mineria, servicio financiero y seguridad.

E orden ta permiti pa blokia tur propiedad y interes na Merca cu ta pertenece na individuo y entidadnan liga na e gobierno di Cuba of cu ta provee esaki cu sosten material, financiero of tecnologico.
E obhetivonan di e sancionnan ta inclui funcionarionan di regimen actual y anterior, entidadnan estatal, y tambe individuonan envolvi den violacionnan serio di derechonan humano of actonan di corupcion relaciona cu e isla.

Ademas, e regulacion ta prohibi entrada na Merca pa e individuonan designa, cu excepcion di casonan di interes nacional, y ta autorisa sancionnan contra institutonan financiero stranhero cu ta facilita transaccionnan cu esnan sanciona.

E documento tambe ta reforsa e prohibicion di haci transaccion of donacion na e persona of entidadnan designa y ta establece cu notificacion previo lo no ta necesario pa implementa e medidanan aki, pa asina preveni e transferencia inmediato di propiedadnan.

E Departamento di Tesoro y e Departamento di Estado lo ta responsabel pa implementa y monitoria e provisionnan, y tambe entrega rapportnan periodico na Congreso riba nan ehecucion.

E administracion di Merca ta sostene cu e accionnan aki ta responde tanto na menasanan contra su interesnan como na e defensa di balornan democratico y derechonan humano. Un oficial di Cas Blanco a adverti Reuters cu "Cuba ta provee un ambiente permisivo pa inteligencia stranhero hostil, militar y operacionnan terorista dentro di 100 miya di teritorio di Merca."

Desde januari 2025, gobierno di Trump a impone mas cu 240 sancion contra e regimen Cubano y a intercepta por lo menos siete tankero cu tabata bay e isla.

E impacto riba e economia di Cuba tabata devastador: blackout di te cu 25 ora pa dia den mas cu 55% di e pais y un contraccion economico proyecta di 7.2% pa 2026, segun The Economist Intelligence Unit.

Trump a declara den multiple ocasion cu "Cuba ta siguiente" despues di Venezuela y Iran, aunke sin specifica kico ta e accionnan concreto cu e tin pensa di tuma contra e isla.

Dia 30 di maart e mandatario a declara cu Cuba "pronto lo fracasa" y cu Merca "lo te'y pa yuda nan."

Secretario di Estado Marco Rubio tambe a adverti cu Washington lo no permiti ningun aparato di seguridad stranhero pa opera cu impunidad dentro di 90 miya di teritorio Mericano.

Merca historicamente a exigi pa Cuba habri su economia, paga reparacion pa propiedadnan expropia bao di Fidel Castro, y tene eleccionnan liber y husto; e regimen a responde cu su sistema socialista no ta someti na negociacion.

Cas Blanco a insisti cu e regimen Cubano ta destina pa fracasa y cu e orden ehecutivo nobo firma ta representa un otro buelta di e schroef den e strategia di presion maximo ey.

Trinidad y Tobago: Segun TTNNA, NCRHA ta forsa cobertura unico memey di scarsedad di personal

(TrinidadExpress) - E maneho na e North Central Regional Health Authority (NCRHA) a bin ta forsa enfermeronan y personal di partera pa traha nan so den e unidad di hospital.

Asina presidente di e Trinidad and Tobago National Nursing Association (TTNNA), Idi Stuart a bisa.

Declarando cu e accion di NCRHA ta nan contesta na e implementacion di 28 di april di e medidanan di fase dos di TTNNA, caminda enfermeronan a ser conseha pa cumpli cu nan tareanan bao di un relacion estricto di enfermero pa pashent, Stuart a haci un yamado na e presidente di NCRHA Dr. Tim Goopeesingh pa duna cuenta di e supuesto practica y operacion dentro di e autoridad.

El a bisa cu TTNNA a conseha su miembronan, y tambe tur autoridad regional di salud (RHA) y publico en general, cu personal di enfermero y partera lo aumenta accion riba salario door di implementa un proporcion di un enfermero pa seis pashent na facilidadnan di cuido di salud den henter e pais.

Di acuerdo cu Stuart, e practica ta den liña cu normanan internacional y ta forma fase dos di un plan dirigi na lanta accion di gobierno pa regla negociacionnan di salario pendiente. Enfermeronan, el a señala, a bin ta trahando riba salarionan di 2013—entre esnan mas abao den e sector publico.

Papiando cu Express via telefon, Stuart a bisa cu for di 28 di april NCRHA tabata e RHA cu el a ricibi e mayoria di kehonan tocante su persona.

El a describi e situacion di personal na e autoridad ey como "horibel", y a bisa cu enfermeronan y personal di partera "ta ser menasa pa gerencia, pa basicamente traha nan so den nan unidadnan. Y e ta realmente poniendo bida di e pashent na peliger".

Stuart a bisa cu e situacion tabata di spera, ya cu NCRHA tabata esun cu mas falta di personal di tur e RHAnan, probablemente teniendo menos cu mitar di e cantidad di personal di enfermeria y partera cu e mester pa opera.

El a bisa cu ta pa e motibo aki NCRHA tabata depende hopi di personal di "pool".

"Riba tarea extra, cu nos ta yama 'pool' pasobra enfermeronan no ta ser paga tarifanan di overtime, nos ta ser paga un tarifa fiho di pool. Pues, cu e accion aki cu nos ta pushando pa sigura cu tur unidad ta ser ekipa corectamente, gerencia ta pushando back y ta forsando personal di enfermeria pa traha nan so," Stuart a bisa. "Asina ta, den un unidad caminda e mester tin mas o menos tres enfermero registra, nan tin un of ningun enfermero registra."

Halando atencion na Hospital Caura, cu ta cay bao di NCRHA y ta maneha principalmente malesanan transmisibel, Stuart a bisa cu un enfermero tabata responsabel pa dos unidad na e lugar ey.

Pa loke ta trata e Hospital di Hende Muhe Mt Hope, el a bisa cu tabatin tres partera na warda pa trata pashentnan den e unidadnan postnatal y antenatal, e departamento di parto, y tambe e Departamento di Accident y Emergencia.

El a señala cu e Mt Hope Women's Hospital ta un di e unidadnan di maternidad mas grandi den e pais y ta dedica completamente na partera, cuido di mama y mucha. Den total, el a bisa, tabatin seis unidad cu e tres parteranan registra mester a cubri, agregando cu nan mester a depende di studiantenan, "cu nos ta yama parteranan alumno".

El a agrega cu e practica por pone mamanan, baby cu no a nace ainda y babynan recien naci na peliger.

Stuart a bisa cu un cantidad di institucion di salud mester a sea reduci servicio of suspende operacionnan te ora cu personal adicional ser desvia.

El a identifica e Centro di Salud Barataria, cu ta cay bao di e Autoridad di Salud Regional di Noord West (NWRHA), como un di e institucionnan severamente impacta.

BONDIA ARUBA

Minister Geoffrey Wever:

Cu apertura di Cas Veneranda, nos ta celebra un logro pa cu e revitalisacion di centro di Oranjestad

E siman aki, Minister di Finanzas, Asunto Economico y Sector Primario, Geoffrey Wever (Futuro) hunto cu Minister-President, colega Ministernan, Parlamentarionan, Famia Arends, señora Anne Witsenburg y henter e team di Monumenten Fonds Aruba, Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria y demas invitadonan, a celebra e apertura di Cas Veneranda.

E apertura di Cas Veneranda ta señala un 'milestone' grandi pa cu e revitalisacion di centro di Oranjestad.

Un di e metanan di Gabinete AVP-Futuro ta pa trece bida back den Oranjestad y San Nicolas. Cu e reubicacion di departamentonan di Gobierno den edificionan historico y monumental den centro di Oranjestad, e patrimonio nacional ta sigui wordo aprecia y preserva den un manera moderno. Minister Wever a destaca cu tres aña pasa, den su prome periodo como Minister di Asuntonan Economico, el a traha hunto cu Stichting Monumentenfonds Aruba pa logra e proyecto aki, y a asigna fondo for di su mesun presupuesto pa inverti den e iniciativa. Parti di e edificio lo wordo ocupa door di Departamento di Asunto Economico, Comercio y Industria, mientras cu otro parti lo bira un restaurant unda hospitalidad Arubiano lo sigui briya.

E reubicacion aki lo yuda cu e meta pa atrae mas bishitante y trafico den centro di Oranjestad, creando beneficionan positivo pa e establecimentonan comercial den e bisindario. Minister Wever tambe a señala cu Gobierno a introduci varios incentivonan fiscal cu a drenta na vigor desde Januari 2026, manera e begunstigende beleid pa inversion y revitalisacion di Oranjestad y San Nicolas, e StartersRegeling pa stimula entrepreneurship, e Expat regeling pa atrae profesionalnan Arubiano den exterior pa bolbe back Aruba, y e incentivonan di FreeZone pa haci Aruba mas atractivo pa diferente negoshi.

Hunto, e incentivonan fiscal aki ta forma un pakete atractivo cu beneficionan pa facilita empresarionan y contribui positivamente na economia di Aruba. Minister Wever a enfatisa cu Cas Veneranda ta mas cu solamente un ehempel di revitalisacion y inversion den Oranjestad.

"E ta simbolico. E edificio tabata un cas di un famia Arubiano unda generacionnan a lanta y crea memorianan. Nos a dicidi pa duna bida back — no solamente restaura, pero converti den un luga unda historia y futuro ta topa."

E trayecto pa restauracion di Cas Veneranda, segun e Minister, tabata uno largo cu inicio den un vision cla pa revitalisa Oranjestad. For di dialogo cu Famia Arends, colaboracion cu Stichting Monumentenfonds Aruba, te na structuracion di financiamento cu partnernan manera Nationaal Restauratiefonds y APFA, cada paso a wordo tuma cu cuido y responsabilidad. Despues di e acuerdo, a sigui un fase tecnico cu investigacion, diseño y preparacion pa e restauracion.

Minister Wever a enfatisa cu Gobierno so no por revitalisa Oranjestad. Pa logra e meta aki pa Aruba, ta rekeri colaboracion estrecho cu sector priva cu kere den e vision aki y cu pasonan concreto, manera di awe, ta haci e vision realidad.

Sopi Oester

Ingrediente:
3 Bleki di Crema di champignon (10.5oz)
31.5 oz di awa
1 Bleki di oester
1 Siboyo
1 Wortel
1 Batata dushi
3 Batata
1/3 Pampuna
Peper
Salo

Preparacion:
1. Casca e batata dushi, batata y pampuna. Corta esakinan den cuadra chikito
2. Corta e resto di condimento y berdura den slice of cuadra. Ora cla por pone esaki un banda.
3. Den un wea grandi ta agrega e crema di champignon. Pa cada bleki ta pone 10.5 oz di awa, agrega e 315 oz di awa na e wea.
4. Drain e awa di oester y añadi esaki na e wea.
   Tip: Tambe por uza e awa di bleki di oester den e sopi, pero eora mester elimina 10.05 oz di awa.
5. Agrega resto di condimento y berdura. Añadi salo y peper segun gusto.
6. Laga e sopi sinta pa 5 minuut
7. Sirbi cu algun champignon y parsley fresco

Corte di Reino Uni ta absolve escritor di comedia di daño na telefon di activista transgenero

(AFP)—Un corte na Londres a anula diabierna e condena di escritor di comedia ganador di Emmy, Graham Linehan, pa daño na telefon di un activista transgenero.

Linehan a co-crea e sitcom popular di añanan 1990 "Father Ted", pero mas recientemente el a bira conoci pa su punto di bista critico riba genero.

Un corte na november a absolv'e di acusacion di acoso contra e activista, Sophia Brooks, cu a acus'e di manda "mensahenan abusivo y vindicativo" riba red social.

Pero e corte a hay'e culpable di daño na su telefon.

Un hues di apelacion na Southwark Crown Court na Londres diabierna a anula e condena pa daño despues di un audiencia di dos dia.

"Despues di considera tur e evidencia presenta nos, nos no por ta sigur cu e daño na telefon di e denunciante a ser causa pa señor Linehan," hues Amanda Tipples a bisa.

"Pues nos a haya señor Linehan no culpable di e delito."

Papiando despues di e audiencia, Linehan a bisa cu e decision pa anula e condena tabata "bon bini", pero cu e caso "nunca mester a yega corte".

El a bisa cu e ta kere cu tabatin un "patronchi preocupante di forsanan policial den henter e pais pa kere activistanan di derecho transgenero cada bes, hasta ora tabatin evidencia cu kehonan contra activistanan critico di genero a ser haci cu mal intencion".

E escritor Irlandes, ken tambe a co-crea sitcomnan "Black Books" y "The IT Crowd", a keda involucra den un discusion riba libertad di expresion na Reino Uni aña pasa pa motibo di su posicion.

Esaki a sigui despues di su aresto na aeropuerto Heathrow na Londres pa polis arma pa acusacion di incita violencia cu su mensahenan riba red social insultando hende transgenero.

E aresto a causa reaccion fuerte y acusacion di abuso di poder estatal, incluyendo di empresario tecnologico Mericano Elon Musk. Na october aña pasa fiscal di Reino Uni a bisa cu nan no lo tuma "ningun accion adicional" den e caso ey.

Actor y escritor AI no ta eligible pa premionan Oscar, segun Academia

(AFP) – Actornan crea cu inteligencia artificial (AI) no ta bay ta eligible pa un premio Oscar, segun Academy of Motion Picture Arts and Sciences a bisa diabierna mientras a lansa un accion contra uso di AI.

E reglanan nobo ta inclui un rekisito cu solamente actornan real, humano bibo – no nan avatar di AI – ta eligible pa e premionan di pelicula mas grandi na mundo, y guionnan mester ta skirbi pa un persona na lugar di un chatbot.

"Den categoria di Actuacion, solamente rolnan credita den e documentonan legal di e pelicula, y proba di ta ehecuta pa humano cu nan permiso, ta bay ser considera eligible," e Academia a bisa.
"Den categorianan di Skirbimento, e reglanan ta codifica cu guionnan mester tin un autor humano pa ta eligible."

E veredicto ta yega dianan despues cu un version AI di e actor fayecido, Val Kilmer a keda desvela na un audiencia di propietario di cinema, un aña despues di morto di e strea di "Top Gun."

Un version hoben y digital di Kilmer a aparece den e trailer pa un pelicula di accion arkeologico, "As Deep as the Grave," bisando otro personahe: "No tene miedo di morto, y no tene miedo di mi."
E proyecto tabata crea cu sosten entusiastico di famia di e autor, kende a duna acceso na archivonan di video di Kilmer, cu a ser usa pa recrea e actor na diferente etapa di su bida.

E uso di inteligencia artificial ta keda un di e temanan mas sensitivo den industria di entretenimento y tabata central den e welga na 2023 cu a shut down Hollywood, mientras actor y escritor a adverti cu tecnologia sin limite tabata un menasa contra nan moda di bida.
Otro update na e reglanan di e Academia ta inclui un cambio den e manera cu por nomina pelicula pa miho pelicula internacional.
Te cu e aña aki, solamente un pelicula selecta pa un agrupacion nacional oficial por a keda nomina – un problema pa cualkier pelicula critico crea den un estado autoritario.
Por ehempel, pelicula "It Was Just An Accident" di director Irani, Jafar Panahi, a keda nomina anteriormente e aña aki como un entrada di Francia.

Bao di e reglanan nobo, un pelicula cu no ta den idioma Ingles tambe por keda nomina den e categoria si e gana un premio clasificador na un festival mayor di pelicula internacional, incluyendo Cannes, Berlin, Busan, Venecia of Toronto.

Den e mesun categoria aki, ta bay considera e pelicula como e nominado y no e pais, y su director ta bay ta "nombra riba e plakkaat di e estatua despues di titulo di e pelicula" hunto cu e pais si ta aplicable, e Academia a anuncia.

Tata di Celeste Rivas nunca a conoce D4vd ni a ricibi placa

(TMZ) – Tata di Celeste Rivas ta bisa cu e nunca a conoce D4vd, ni mucho menos a ricibi placa, a pesar di rumor circulando na ciudad natal di e famia cu e cantante tabata duna placa na famia di Rivas.

Tin speculacion online, incluyendo riba Reddit y Facebook, cu origen rond di Lake Elsinore, California, cu e cantante y sospechoso di asesinato a duna placa na e famia. Sinembargo, Jesus Rivas a bisa TMZ, mediante su abogado Patrick Steinfeld, cu "nunca mi tabatin contacto cu e guy aki y nos no a ricibi ningun placa di dje ni di ningun persona den su famia."

E famia tabata asina devasta y cansa despues di e prome apariencia di D4vd den corte den e caso di asesinato di Celeste Rivas siman pasa, cu nan a dicidi pa no papia cu publico ni medionan di comunicacion. Awo, nan mester atende rumornan cu supuestamente nan ta hayando pago.

Segun fiscal, investigadornan ta bisa cu e cantante a hinca Rivas te mat'e na su cas na Hollywood Hills dia 23 di april 2025, despues di a pidi un Uber pa trece e mucha di 14 aña for di cas di su famia na Lake Elsinore.

Fiscalnan e siman aki a presenta detayenan di e caso, bisando cu famia di Celeste a reporta su desaparicion na februari y april 2024 – y segun documentonan, agentenan di Condado Riverside a yama D4vd, kende su nomber legal ta David Burke, dia 17 di februari, despues di haya su number den registro di celular di Celeste. Nan ta bisa cu Celeste a bay back cas dos dia despues, y su mayornan a kita su celular. Fiscalnan ta bisa cu D4vd a bolbe tuma contacto cu Celeste door di paga un studiante den su klas mil dollar pa dun'e un celular cu D4vd a cumpra p'e. Fiscalnan ta bisa cu durante 2024, nan a biaha hunto como pareha na Las Vegas, Londres y Texas, unda Celeste a conoce famia di D4vd.

TMZ a tuma contacto cu mayornan di D4vd pa comentario, y nan abogado cu "basa riba conseho di abogaod nan no tin comentario na e momento aki, otro cu nan ta sostene nan yiu completamente."

Curpa di Celeste a keda descubri na september 2025, lunas despues cu el a keda hinca mata y mutila den garage di D4vd. A haya su restonan den e bahul di auto di e cantante despues cu a tow esaki for di un espacio cerca di su cas di huur na Hollywood Hills. D4vd tabata den un tour na e momento ey.

A aresta y acusa D4vd formalmente pa asesinato den prome grado, abuso sexual continuo di un mucha bao 14 aña, y mutilacion ilegal di restonan humano. El a declara inocencia y e ta programa den corte pa un audiencia preliminar dia 26 di mei.

Elements
A VIEW TO DINE FOR
An Award-Winning Mother's Day
Elegantly Celebrated by the Sea
Celebrate Mother's Day with a thoughtfully curated multi-course brunch in the Caribbean's most tranquil, adults-only setting, where every table offers a stunning oceanfront view. Whether indoors or on our open-air deck, enjoy refined service, exquisite cuisine, and a relaxed ambiance to be savored.
Located at Bucuti & Tara Beach Resort
Adults-only | Cashless
No groups over 6
Sunday, May 10
11:30 a.m. – 3:30 p.m.
$75 per person
Reservations Required
+297 583-1100 ext. 109
elements@bucuti.com

BONDIA ARUBA

Gobierno di Sri Lanka ta tuma control 'temporal' di federacion di cricket

(AFP) - Gobierno di Sri Lanka a tuma control di federacion di cricket di e isla diaranson y a nombra un administracion interino di 9 miembro pa haci "reformanan structural".

Sri Lanka Cricket (SLC) ta e cuerpo deportivo mas rico di e pais, pero e ta ser persigui pa acusacionnan di corupcion y mal administracion.
Organisacion mundial gobernante, International Cricket Council, a suspende Sri Lanka pa dos luna entre 2023–2024, citando interferencia politico den maneho di e federacion nacional.
"Tur funcion administrativo di Sri Lanka Cricket lo ser poni temporalmente bao di Ministerio di Asuntonan di Hubentud y Deporte, efectivo for di awe," e ministerio a bisa.
Poco despues, e ministerio a nombra ex-bankero di inversion y politico di oposicion Eran Wickramaratne pa lidera e federacion.
Entre e otro miembronan nombra pa gobierno tin ex-capitan Kumar Sangakkara y ex-hungadonan di Test Sidath Wettimuny y Roshan Mahanama.
E ministerio a bisa cu e comite interino lo "atende e problemanan actual den cricket y implementa reformanan structural".
Presidente di SLC pa cuatro periodo, Shammi Silva, a renuncia diamars, hunto cu henter su comite, despues cu gobierno a interveni.
AFP a contacta e ICC pa comentario.
Sri Lanka a sali tempran for di T20 World Cup, cu e pais a co-organisa hunto cu India na februari–maart.

Minister Gerlien Croes a oficialisa apertura di e di cuater edicion di Hende Muhe den Para Sports den Region Americano tumando luga na Aruba

Riba Dia di Labor, 1 di mei, Minister di Deporte, Sra. mr. Gerlien Croes tabatin e grato honor di inicia y oficialisa e di 4 edicion di e "Women in Para Sports Americas Summit", un cumbre importante pa region Americano cu Aruba orguyosamente ta anfitrion. E cumbre aki ta tuma luga riba 1, 2 y 3 di mei na Aruba, reuniendo lider, atleta y profesionalnan den para deporte y deporte en general pa comparti conocemento, experencia y inspiracion.

E evento a logra reuni mas di 85 participante local y internacional, cu representacion di 29 pais den region Americano, tur participando activamente den un programa dinamico enfoca riba inclusion, liderazgo y desaroyo den para deporte. E presencia amplio di delegacionnan internacional ta confirma e importancia creciente di e cumbre aki como un plataforma regional pa progreso y colaboracion.
E prome dia a inicia cu un mainta hopi inspirador, unda muhenan den posicionnan clave di liderazgo a comparti nan historia, vision y compromiso cu desaroyo di para sports. Durante e apertura, Minister Gerlien Croes a enfatisa e importancia di crea mas oportunidad pa muhenan, fortalece inclusion y sigui construi un ecosistema deportivo unda tur talento tin e oportunidad pa florece.
Despues di e apertura oficial, Sra. Shardea Croes, chair di e cumbre, tambe e representantenan di Americas Paralympic Committee y Aruba Paralympic Committee, a dirigi palabra, resaltando e importancia di cooperacion regional y e rol crucial di liderazgo femenino den e evolucion di para sports.
E dialogo a enfoca riba oportunidadnan, retonan y e importancia di representacion femenino den deporte, sirbiendo como un fuente di inspiracion pa tur presente.
Durante e siguiente dianan, e cumbre lo ofrece un serie di sesionnan interactivo y specialisa, reparti den tres area principal:

- Sports Mom & Community Leaders – enfoca riba e rol di mama y lider comunitario den deporte
- Intro to Para Coaching – introduccion y capacitacion basico den coaching di para sports
- Women in Sports & Leadership – fortalecemento di liderazgo femenino den deporte

E sesionnan aki ta crea espacio pa desaroyo di habilidadnan, intercambio di conocemento y formacion di conexionnan significativo cu lo contribui na crecemento continuo di para sports den nos region.

Taxi Boys lo enfrenta Sero Blanco!

Si shonnan, amante di domino estilo "thrillseeker", e fin di siman aki, diasabra 2 di mei, Dia Internacional di Flohesa, e famosisimo Domino Square Garden lo presenta otro sambombaso di torneo di domino cuminsando pa 8'or di anochi. Nada menos cu "The White Hill Gang" lo enfrenta e trabuconan di Taxi Boys, un dje teamnan di mas duro cu tin den e campo di bataya di 28 piedra!

Si señores, aki un challenge durisimo a cay ya cu varios wega caba Sero Blanco DT ta falta net un cabey pa traha e pushi! Contra varios team duro, Sero Blanco a "hera" gana, y manera nos tur sa, "hera" no ta conta! Di otro banda, e taxistanan di Taxi Boys kiermen cu nan tin hopi tempo sin haya un "punchbag" pa por train contra dje y suta na smaak! E cos aki ta bay ta priminti di bira un anochi interesante, ya cu den "wandelgangen" tin integrante di "De Witte Heuvel" a broma rond cu si nan mester perde contra Taxi Boys, nan lo tiña cabey dje taxistanan completamente gratis, cu "mechitas and all"! E joke a trece cierto incertidumbre den e ekipo di taxi, ya cu por bien ta algun taxista benta nan wega afo djis pa haya un "good tiñation" por nada!
Shonnan, awe, 2 di mei, Dia de la Recuperacion, cuminsando pa 8'or di anochi, nada menos cu Taxi Boys DT lo enfrenta SER Blanco DT. Manera ta di custumber, entrada lo ta completamente gratis y durante halftime e pasapalonan lo skeiro rond totalmente por nada! Pueblo en general ta bon bini, yega!

Musk ta ser cuestiona fuertemente riba ganashi di AI durante proceso contra OpenAI

(AFP) - Elon Musk a enfrenta abogadonan pa di tres dia consecutivo diahuebs den su proceso na California contra OpenAI, teniendo dificultad pa splica pakico su propio imperio di AI comercial ta diferente di esun cu e ta purba tumba.

"Poco respuesta lo ta completo, specialmente ora boso ta interumpi'mi cada rato," e multimiyonario visiblemente irita a bisa mientras el a reanuda su intercambio cu abogado di defensa di OpenAI diahuebs mainta.

Hues federal Yvonne Gonzalez Rogers, kende mester dicidi si OpenAI — creador di ChatGPT — a traiciona su mision original sin fin di lucro, mester a interveni varios biaha pa obliga e homber mas rico di mundo contesta preguntanan.

Despues cu e hues a acusa Musk di haci rol di abogado pa keha cu preguntanan di contraparte tabata "dirigi", e magnate tecnologico a concede: "Mi no ta abogado." "Wel, tecnicamente mi si a tuma Law 101 na scol," el a agrega, causando harimento den sala di corte.

Como un benefactor di cofundadornan di OpenAI — na kende el a duna $38 miyon durante e dianan inicial di proyecto entre 2015 y 2017 — Musk ta acusa CEO Sam Altman y su socio Greg Brockman di traiciona mision caritativo di e startup pa converti e den un compania comercial cu un balor di mas cu $850 biyon y cu ta prepara pa bay publico.

E ta busca pa OpenAI — cu ta competi cu Anthropic y Google na punto mas halto di e careda global di AI — bolbe na status sin fin di lucro, den un proceso cu su resultado por remodela pregunta di ken ta controla innovacion di AI na Merca.

Abogado di OpenAI, William Savitt, a intenta mustra cu Musk ta un refleho di mes cos cu el ta critica: tur su companianan — Tesla, Neuralink, X y su propio compania di AI xAI, recientemente integra den SpaceX — ta orienta pa ganashi, y e empresario mes ta presenta nan como beneficio pa humanidad.

"No tin nada malo cu tin un organisacion cu ta busca ganashi," Musk a contesta, ripitiendo su idea: "Bo simplemente no por horta un caridad" — kiermen OpenAI tabata mester cuminsa como un compania normal for di principio.

"E pio scenario lo ta cu AI ta mata nos tur, mi ta supone," Musk a declara cu un sonrisa, probechando un momento pa referi na e scenario final di pelicula "Terminator."

E hues a purba di evita e tipo di desviacionnan ey, bisando abogado di Musk na cuminsamento di audiencia: "Mi ta haya interesante cu bo cliente, a pesar di e riesgonan aki, ta crea un compania den e mesun sector."

Testimonio di Musk a termina diahuebs, su di tres dia riba podium, aunke e por ser yama atrobe prome cu mita di mei. Altman, su ex protegido converti den adversario, tabata presente durante e intercambio diahuebs y a laga corte poco despues cu Musk a termina.

Testimonio di Altman ta spera pa e siguiente siman of e otro, mientras presidente di OpenAI Brockman, otro cofundador tempran, lo testigua prome. Un decision final riba caso ta spera pa mita di mei.

Pentagon ta firma acuerdo clasifica di AI cu gigante tecnologico excluyendo Anthropic

(AFP) - Pentagon a anuncia diabierna acuerdo cu 7 compania lider den inteligencia artificial pa implementa nan tecnologia riba rednan militar clasifica, un paso cu claramente ta exclui Anthropic den medio di su disputa continuo cu Departamento di Defensa.

SpaceX, OpenAI, Google, Nvidia, Reflection, Microsoft y Amazon Web Services lo ser integra den e sistemanan clasifica mas sensitivo di Departamento di Defensa, usa pa planificacion di mision, apuntamento di arma y otro proposito, segun un declaracion oficial.

E declaracion no a menciona Anthropic, ken ta envolvi den un conflicto cu Pentagon tocante reglanan riba con ehercito por usa su hermentnan di AI.

Militar Mericano actualmente ta usa AI di Anthropic, pero ta reduci su uso despues cu compania a opone contra uso di su tecnologia pa vigilancia domestico masivo of pa controla arma autonomo mortal directamente. Pentagon despues a clasifica e startup di AI como un riesgo den cadena di suministro e aña aki, prohibiendo su uso pa militar Mericano y su contratistanan.

Na februari, Trump a instrui gobierno pa "stop inmediatamente" e uso di tecnologia di Anthropic — un designacion normalmente reserva pa organisacionnan di paisnan no amigabel. "Loke nos a siña… ta cu ta iresponsabel pa depende di un solo socio," Emil Michael, hefe tecnologico de facto di Pentagon, a bisa CNBC.

Michael a agrega cu e acuerdonan ta inclui un mescla di modelonan cera y open-source, cu un fuente familiar cu e asunto a bisa AFP cu e ultimo lo ser provee pa Nvidia y compania di AI Reflection.

Modelonan open-source, cu por ser usa sin costo continuo di licencia of acceso di proveedor, ta ofrece Pentagon mas flexibilidad operacional y ta reduci dependencia di un solo proveedor comercial.

Modelo di AI di Anthropic, Claude — cu no ta open-source — tabata e unico autorisa pa uso den operacionnan militar clasifica y ainda ta na uso. Companianan awo ta pleita contra medidanan fuerte di Pentagon den corte.

Tensionnan a mustra señal di calma prome cu anuncio di diabierna. Trump a bisa siman pasa cu e ta pensa administracion lo bay bon cu Anthropic "bastante bon," despues cu CEO Dario Amodei a bishita Cas Blanco pa dialogo cu un vocero a describi como "productivo y constructivo."

Anuncio di diabierna a presenta e acuerdo cu rivalnan di Anthropic como central pa impulso di administracion Trump pa construi loke el a yama un "forsa militar orienta na AI."

E integracionnan lo "simplifica sintesis di dato, eleva comprension situacional, y aumenta toma di decision di soldaat," segun e declaracion. Pentagon a bisa cu su plataforma GenAI.mil — describi como su sistema oficial di AI — ya a ser usa pa mas cu 1.3 miyon personal di departamento, generando decenas di miyon di prompt y desplegando centenares di miles di agente den cinco luna.

Mas cu 600 empleado di Google a exigi dialuna cu compania rechasa e acuerdo cu Pentagon. Na 2018, un movemento di empleado a logra forsa Google pa abandona Project Maven, un programa di Pentagon pa integra AI den operacionnan di drone.

Den añanan reciente, compania a cambia estrategia, reconstruyendo poco poco su negoshi militar y competiendo cu rivalnan pa contrato di defensa. Project Maven awo ta lidera pa compania di AI Palantir y desde esey a evoluciona den un sistema di apuntamento y maneho di campo di bataya asisti pa AI cu a acelera drasticamente e "kill chain" — proceso for di deteccion inicial te destruccion.

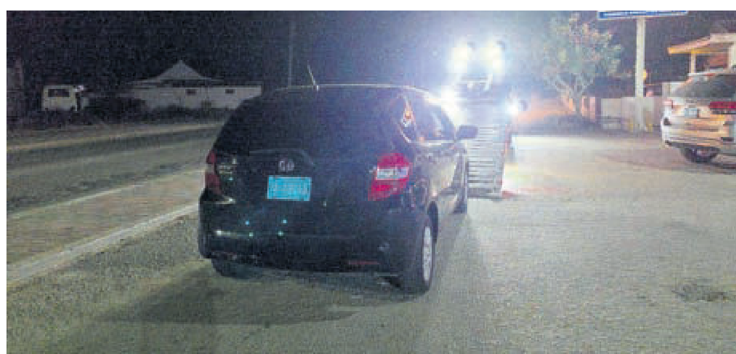
Durante Operacion Epic Fury contra Iran, Maven supuestamente a permiti procesa mas cu 1.000 obhetivo den e prome 24 ora.

Un vocero di AWS a bisa cu compania ta comprometi pa sostene militar y ta mira dilanti pa yuda Departamento di Defensa modernisa cu AI.

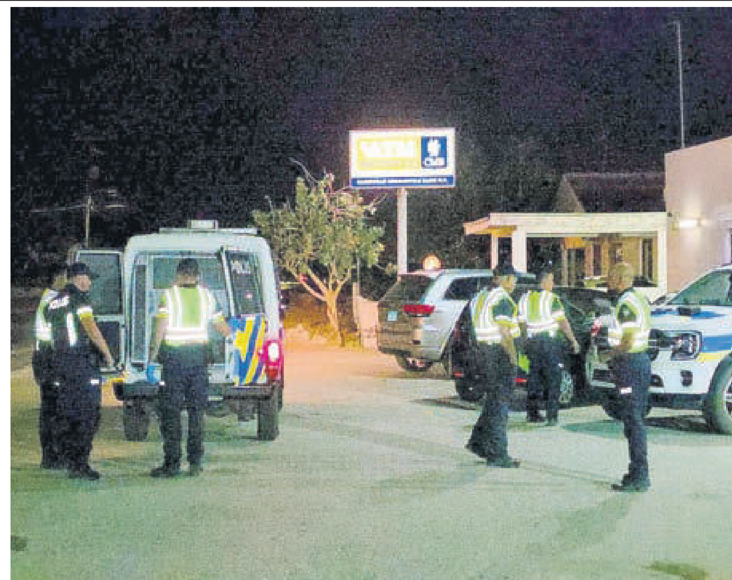
E otro companianan no a responde inmediatamente na peticionnan pa comentario.

A haya droga den un auto y a detene 2 sospechoso y confisca e auto

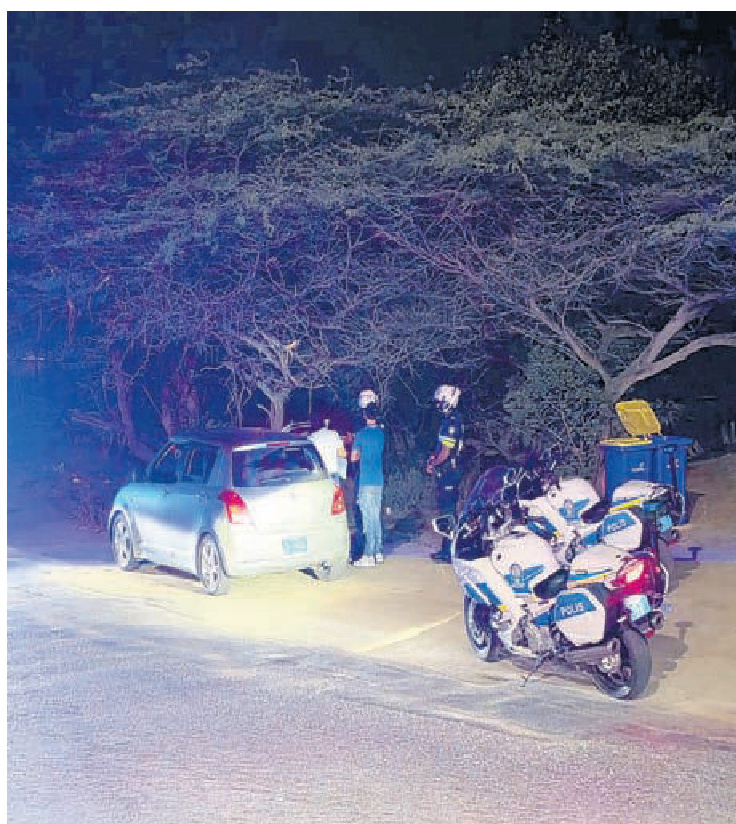
Diaranson anochi durante e control na Paradera polis a para un auto pa un control ya bin haya holo di droga y den e buskeda den e auto a logra haya droga mesora a detene tanto e chauffeur como e ocupante.

E vehiculo di transporte pa detenidonan a bin busca e 2 sospechosonan pa hiba warda y un takelwagen pa hiba e auto un Honda Fit preto na warda di polis.

Auto a pasa y casi ranca polis durante control

Diaranson durante e control den trafico un auto a pasa y hera ranca polis, mesora a bay tras di e auto aki y par'e banda di e pompstation.

Eynan polis a hala atencion di e chauffeur pa e manera cu e ta stuur. Despues di a hala su atencion e por a sigui su rumbo.

Chauffeur a perde control di auto y a drenta mondi pariba di aeropuerto

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida pariba di aeropuerto, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un chauffeur a perde control na e birada banda di aeropuerto y a drenta mondi. Debi na e accidente e chauffeur a resulta herida.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima.

Control di polis ta sigui den tur bario y na cualkier ora

Ultimamente nos por a ripara control di polis den diferente distrito y na cualkier ora.

Laga esaki ta un bon momento pa tuma un rato pa revisa e documentonan di bo auto y controla bo auto pa e ta den condicion di ta riba caya. Esaki ta un bo conseho pa boso sigui regularmente. Tur e esfuerso aki cu polis ta haci ta pa bo mesun bon.

Seguridad den trafico ta e deber di nos tur.!

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Candela na e dump na Moko D.O.W. y City Inspector a ser avisa

Dialuna atardi a drenta informe di cu tin un candela pabao di Moko 30, mesora a dirigi polis como bomberonan na e sitio.

Na yegada di bombero a constata cu aki ta trata di un dump ilegal na Moko ya cu tin yen di sushedad benta eynan. Na yegada di e bombero tabata un poco dificil pa yega na e candela aki ta trata di un dump masha grandi mes cu den pasado city inspector ta na altura di dje.

Bomberonan a pidi presencia di city inspector pa asina bin atende cu e caso aki.

Motociclista a bula for di brommer prome cu truck a pasa riba dje; e brommer a keda pega bao di e truck

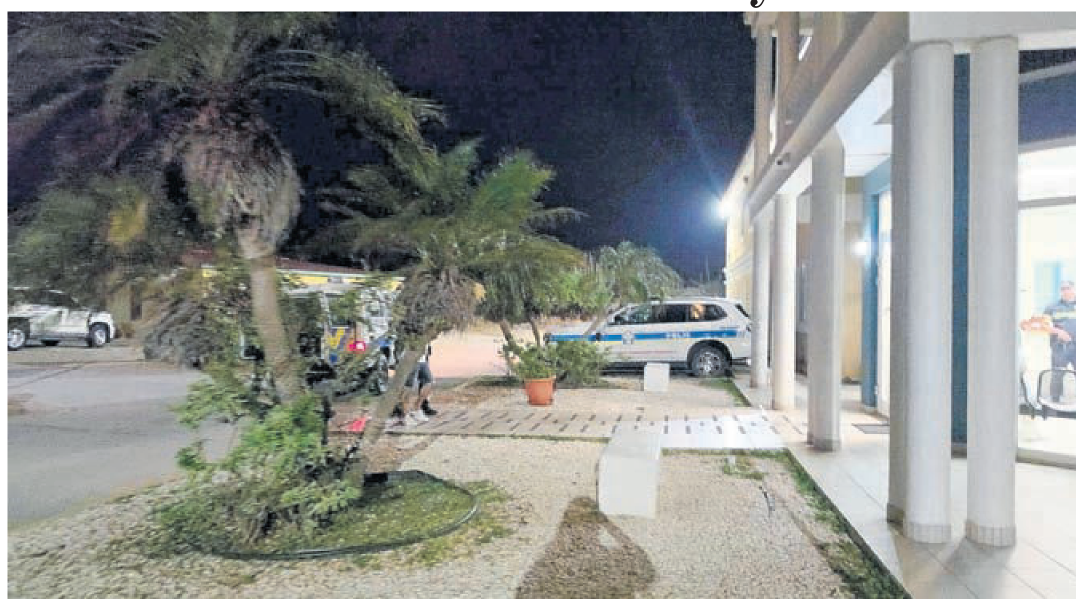

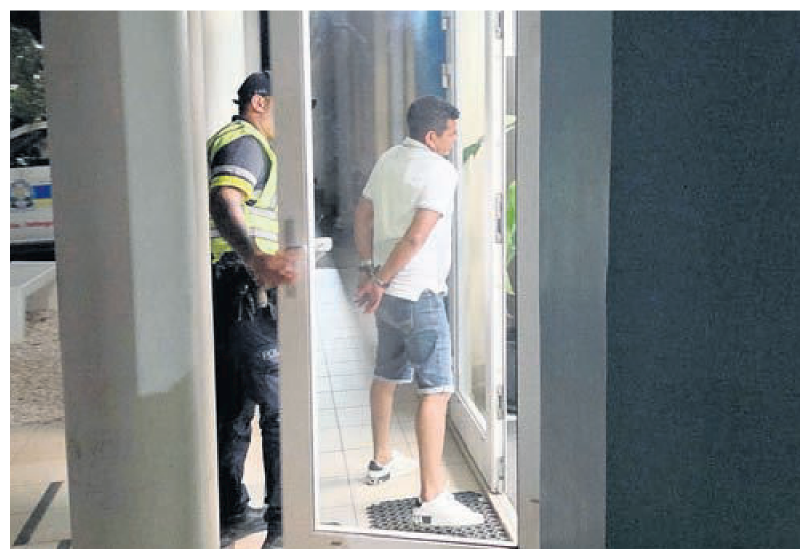
Diamars merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na Macuarima, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e motociclista mester a bula pa asina evita e impacto cu e truck. Door di a bula e motociclista a scapa pero asina mes su curpa a haya sla y rasca.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima.

Durante un control na Paradera polis a para un chauffeur bao influencia y a detene

Diaranson anochi durante cu polis tabata tene un control den trafico, polisnan a para un auto cual su chauffeur tabata bao influencia.

No a keda nada otro cu detene e chauffeur y hib'e na warda di polis.

7 persona aresta na Panama durante operacion internacional contra explotacion sexual di mucha y adolescentenan

(Infobae) - Desde 2019, 11 operacionnan internacional a ser ehecuta den marco di e iniciativa aki, resultando den aresto di 60 agresor sexual online.

Den un operacion cu a ser realisa simultaneamente den 15 pais, Ministerio Publico a ehecuta e operacion internacional contra explotacion sexual di mucha y adolescentenan, "Aliadonan pa Mucha VI."

E mision a ser realisa den diferente parti di e provincianan di Panama y Chiriqui, e ultimo compartiendo frontera cu Costa Rica, resultando den aresto di 7 persona pa supuesto crimennan contra libertad y integridad sexual den forma di posesion y distribucion di material di abuso sexual infantil.

E operacion tabatin como obhetivo desmantela supuesto rednan dedica na colecta, distribucion, produccion y posesion di material di abuso sexual infantil, polis nacional a reitera.

E detenidonan lo presenta dilanti huesnan, kende lo dicidi riba admision di cargonan y e medidanan cautelar cu fiscalnan lo solicita.

E procedementonan aki ta nace for di alertanan canalisa pa Homeland Security Investigations (HSI), un oficina anexa na Embahada di Merca na Panama, cu ta mantene cooperacion constante cu autoridadnan local pa identificacion y monitoreo di crimen transnacional.

Desde 2019, 11 operacionnan internacional a ser ehecuta den marco di e iniciativa aki, resultando den aresto di 60 agresor sexual online y rescate di 21 menor cu tabata victima di e crimennan aki.

E operacion a inclui miembronan di agencianan di seguridad, manera Direccion Nacional di Investigacion Policial y Direccion di Investigacion Hudicial di Polis Nacional.

Ademas, tabatin colaboracion di agencia HSI, e brasa principal investigativo di Immigration and Customs Enforcement (ICE) di Merca, enfoca riba crimen transnacional y menasanan contra seguridad nacional.

Operacion"Aliadonan pa Mucha VI" a ser realisa conhuntamente cu 15 pais: Panama, Argentina, Paraguay, Costa Rica, Puerto Rico, Honduras, Peru, Uruguay, Guatemala, Republica Dominicana, Brasil, Mexico, Spaña, Francia y El Salvador, demostrando e naturalesa global di e tipo di crimen aki y necesidad di un respuesta coordina.

Ministerio Publico Panameño a reitera su compromiso cu lucha frontal contra explotacion sexual di mucha y adolescentenan.

Den e ultimo dianan, e entidad gubernamental aki a publica un documento detayando un serie di condena, aresto y decision Hudicial cu ta revela persistencia y gravedad di crimennan sexual contra menor den e pais.

Denuncianan a pasa 1.400 caso den apenas e prome tres luna di e aña, segun analisis di organismo publico di investigacion.

A detaya cu entre januari y maart di e aña aki, 1.441 denuncia a ser registra pa crimennan contra libertad y integridad sexual, di cual 1.302 ta coresponde cu violacion y otro crimennan sexual y 139 cu corupcion y explotacion di menor.

E casonan ta diverso y ta toca abuso den ambiente familiar y educativo te atake cometi pa personanan den posicion di confiansa.

Estadisticanan ta mustra cu durante e prome trimester di aña, crimen di violacion a acumula 469 denuncia, mientras acto lascivo a totalisa na 224 caso.

Mucha y hoben no ta immuun na crimennan relaciona cu ambiente digital y explotacion, cu casonan di pornografia infantil subiendo di cuatro na 2025 pa 32 na 2026, un aumento di 700%, segun autoridadnan.

Francia y Alemania ta manda bombero pa yuda combati candela na Hulanda

(AFP)—Francia y Alemania a manda unidadnan di bombero diabierna pa Hulanda pa yuda combati candela cu a kima den varios area.

Gran parti di e candela, cu a cuminsa diaranson y diahuebs, tabata kima den tereno usa pa entrenamentonan militar, incluyendo un campo di artileria den parti sur di e pais.

Autoridadnan Hulandes, cu tabata sobrecarga, a pidi ayudo via Mecanismo di Proteccion Civil di Union Europeo, unda Francia y Alemania a responde.

Minister di Interior di Francia Laurent Nunez a bisa riba X cu Paris a manda 41 empleado di seguridad civil y 10 vehiculo.

Un total di 67 bombero, 21 vehiculo y tres trailer a ser manda pa servicio di bombero di Bonn na Alemania.

Un vocero militar Hulandes, mayor Mike Hofman, a confirma na AFP diabierna cu

terenonan di entrenamento di ehercito "tabata den uso na momento cu e candela a cuminsa".

El a bisa cu un investigacion ta na caminda pa "examina si tin un conexion entre operacionnan militar y origen di e candela".

Hefe di forsanan arma Hulandes a bisa diahuebs cu medida adicional tabata ta ser tuma riba tereno usa pa entrenamento pa motibo di secura cu actualmente ta pasando door di e pais.

Sinembargo, el a agrega cu e entrenamentonan militar no lo ser suspendi.

Potret di Ingrid van de Broek /ANP

Portavion USS Gerald R. Ford a sali di Medio Oriente

(AFP)—Portavion USS Gerald R. Ford a sali di Medio Oriente despues di participa den operacionnan contra Iran, un oficial di Merca a bisa diabierna, lagando dos di e barconan di guera Mericano mas grandi den region.

E Ford actualmente ta den area di responsabilidad di US European Command, segun e oficial, cu a bisa cu ainda tin 20 barco di US Navy den Medio Oriente, incluyendo e portavionnan USS Abraham Lincoln y USS George H.W. Bush.

E Ford a pasa mas cu 10 luna na lama — un despliegue largo cu ya a inclui operacionnan di Merca den Caribe, unda forsanan di Washington a haci atakenan riba botonan sospecha di contrabanda di droga, intercepta tanker sanciona y captura lider Venezolano Nicolas Maduro.

Un candela a kibra riba e portavion den un camber di labanderia dia 12 di maart, heridando dos marinero y causando daño grandi na aproximadamente 100 cama, segun militar di Merca.

E portavion tambe a confron-

ta problema serio cu su sistema di WC durante su mision na lama, cu medio di Merca reportando blokeo y fila largo pa baño riba e barco.

Merca y Iran actualmente a acorda na un paro den combate sin fecha final, pero e conflicto ainda no a resolvi, y Teheran blokiando ta e estrecho importante di Hormuz y forsanan di Washington ta pone blokeo riba waf di Iran.

Damnan cu limitacion di awa pa motibo di secura

Departamento di Agricultura, Cria y Pesca- Santa Rosa, manera semper ta e caso durante e temporada aki, a bin ta premira e situacion di awa di Dam for di algun luna caba pa motibo di e falta di yobida na fin y comienso di aña. Durante e ultimo dianan aki, a tuma nota cu awa di dam ta cabando. Na e mes momento, por confirma cu e demanda pa awa di dam ta sigui halto pa e calor fuerte y e stof di Sahara cu tambe tin un impacto ariba hopi tipo di mata.

Departamento di Agricultura, Cria y Pesca Santa Rosa ta haci un apelacion pa tene na cuenta cu e situacion aki. Tur nos clientela cu ta pidi truck di awa na cantidad halto y paga di adelanta, tene cuenta cu nos lo tuma pago pa entrega di awa cu truck na un cantidad limita. Motibo ta cu nos no por cumpli cu e demanda mientrastanto cu no tin awa.

Santa Rosa tin tur comprension pa e situacion, cu gran parti di nos productornan local ta depende ariba awa di dam, pa nan por minimalisa e uso di awa di WEB Aruba NV y evita gasto halto. Pero como un bon partner di Santa Rosa, nos kier recorda tur nos cunukero y criador nan ariba e opcion di por haci peticion pa e awa subsidia di AWG 5.50 pa cube. Esaki lo sigura cu boso mata/ cosecha no ta bay perdi of cu boso bestia nan no ta keda falta awa fresco pa nan bebe.

Kico ta e rekisitonan pa por haci peticion pa e awa aki?

- E cliente tin un tereno di dominio publico cu un superficie minimo di 400 m², cu ta completamente destina pa uso di agricultura, horticultura y ganaderia, ta eherce un negoshi agrario cu ta registra na registro di comercio di e Kamer van Koophandel en Nijverheid. Pa esnan cu ta registra na Santa Rosa y ta 65 plus.
- Bou di agricultura y horticultura explicitamente NO ta cay cultivo di flor, mata ornamental of cultivo di cannabis.
- E cliente mester usa permanentemente minimo 400 m² di e tereno menciona pa actividadnan di agricultura, horticultura y/of ganaderia. Tambe aki, cultivo di flor, planta ornamental of cannabis no ta inclui.
- E awa cu ta wordo suministra pa medio di e “Meter di Agricultura Comercial” lo wordo entrega pa uso di agricultura horticultura solamente via un sistema di irigacion di goteo, cu linea di distribucion, cranchi di distribucion y slangnan lateral conecta cu slangnan di goteo of transpiracion. E cliente ta responsable pa cumpli cu un bon funcionamento di e sistema aki.
- E cliente ta obliga pa usa e awa proveniente di e meter di agricultura solamente pa su propio tereno y exclusivamente pa actividadnan di agricultura, horticultura y/of ganaderia. No ta permiti en ningun forma pa usa e awa pafor di su propio tereno, ni pa cualkier otro motibo, ni door di e mes persona ni door di tercer partido.
- Den caso di uso di un tanki di buffer, e tanki di almacenahe mester tin un caminda accesibel pa e sistema di suministro di awa via e meter di agricultura, cu e conexionnan necesario pa yena e tanki for di ariba (“top fill”). E sistema mester ta hermeticamente cera sin leakage.
- For di Januari 2021, ta obligatorio pa permiti inspectornan autorisa di Directie LVV&M, Servicio Higienico y/of WEB Aruba N.V. pa subi su tereno pa control di higiene, inspeccion, recoleccion di informacion di produccion of tuma muestra di awa.
- Un cliente mester ta registra na DLVV. Na momento di registracion como agricultor of ganadero, e mester entrega un copia di su documento di huur, erfpacht comercial of declaracion di propiedad, hunto cu ID, y firma un declaracion na DLVV pa confirma cu e lo coopera cu DLVV tocante entrega di informacion y cifra mensual di produccion di su proyecto.
- DLVV lo ricibi cada 15 di luna un “Reporte di produccion” mensual di e cliente.
- Den caso cu un tereno huur wordo kita door di DIP of no ta wordo usa mas pa produccion agricola, e cliente mester notifica DLVV. Despues di esey, e no lo cualifica mas pa e tarifa special pa agricultura of ganaderia. Den caso di cambio di tereno, DLVV mester wordo informa via carta of email na info@santarosa.aw.
- Si un cliente no cumpli cu un of mas di e regla menciona aki ariba, e no lo cualifica mas pa e tarifa special. DLVV lo informa WEB Aruba N.V. inmediatamente tocante terminacion di e derecho.

Na esnan cu ta practica agricultura mas pa hobby, por cuminsa na pensa con pa colecta awa di washmachine pa por muha bo cultivo. No lubida cu ta un cantidad considerabel di awa ta bay perdi na momento di laba paña. Purba na colecta esaki ya cu awendia e detergentenan ta biodegradabel. Ta na momento di laba e paña so e detergente tin efectividad.

Resultado Sorteo
01 Mey 2026

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
1084	2300	6669	
5258	1659	SUPER5	
6264	4751	-	

	MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	Sorteo # 4961	Sorteo # 8835
	7898	2638
	1071	9813
	9418	8063
MULTI-X	X2	X2
BIG 4	Sorteo # 4961	Sorteo # 7879
	2994	4164
MULTI-X	X2	X2
1OFF	Sorteo # 3017	Sorteo # 2584
	5089	2493
ZODIAC	Sorteo # 4961	Sorteo # 6638
	8820	3671
	Cancer	VIRGO
LUCKY 3	Sorteo # 1835	Sorteo # 1568
	544	706
MULTI-X	X3	FP

LOTTO 5
Sorteo # | Joker | Letter
0 x Jackpot
0 x Match 4+
0 x Match 4
0 x Afl. 12,00
Proximo Jackpot: 210.000,-

LOTTO DI DIA
03-05-10-20-30
Sorteo # 7167
0 x Jackpot
0 x Match 4
0 x Afl 8,00
Proximo Jackpot: 77.000,-

MINI MEGA
05-10-13-21
Sorteo # 1866 | Mega Ball 05
0 x Jackpot
0 x match 4
0 x Afl. 500,00
0 x Afl 50.00
0 x Afl.15,00
Proximo Jackpot: 325.000,-

MINI MEGA MEGA PLUS: Afl 1.250.000,-

KORSOU
Sorteo #
Sorteo #

Cas Di Cultura
Vondellaan 2
Tel: 582-1010

F A D A
Campanastraat 5
Tel: 583-2999
Tel: 583-9610

F A V I
Primavera 233
Tel: 582-5051
Tel: 582-5222

F E P O
Engelandstraat 15
Tel: 583-1016
Tel: 583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
Tel: 588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2
Tel: 583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19
Tel: 588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9
Tel: 582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel: 582-2219
Fax: 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Ave. Milio J Croes 17 B
Tel: 588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
Tel: 582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1
Tel: 582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: Dakota
Tel. 588 7364

San Nicolas: Centro Medico
Tel. 584 5794

Emergencia

Polis Oranjestad	100
Polis San Nicolas	104
Polis Santa Cruz	105
Polis Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulans	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

Botica

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

Utilidad

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

Funeraria

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

TAXI

Aruba Transfer Tour & Taxi C. A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Ministerio di Husticia ta lansa un encuesta riba wega di placa y su impacto riba comunidad

Recientemente, Minister di Husticia, Integracion, Transporte Publico y Energia mr. drs. Arthur Dowers, den colaboracion cu un ekipo independiente di investigado, a anuncia cu lo inicia un encuesta pa siña mas tocante dicon hende ta hunga wega di placa y ki impacto esaki tin riba nan mes y riba comunidad. E iniciativa aki ta forma parti di un esfuerso pa evalua tanto e efectonan positivo como negativo di wega di placa na Aruba, pa asina por brinda sosten adecua na esnan cu tin mester di dje.

E encuesta ta tuma luga for di 30 di april te cu 8 di mei 2026, y lo cubri diferente tema relaciona cu wega di placa, manera tipo di wega cu ta hunga, con frecuente hende ta participa, y cualkier otro consecuencia cu nan a yega di experencia, sea positivo of negativo. E informacion cu ta colecta lo yuda Gobierno di Aruba tuma mihor decisionnan riba nivel di maneho, legislacion y programanan pa comunidad.

Periodo: 30 di april – 8 di mei 2026

E encuesta aki ta tuma luga na diferente punto strategico manera na centronan comercial, supermercado, casino, puntonanan di benta di loteria etc. na unda un grupo di studiante di Universidad di Aruba lo acerca comunidad cu un lista di pregunta. Por identifica e encuestadonan cu lo ta bisti cu uniform cora y un identificacion. Participantenan por yena e encuesta den privacidad na e diferente puntonan rond di Aruba.

Privacidad: E encuesta ta completamente anonimo y lo trata tur informacion totalmente cu discrecion pa e proposito di e investigacion y lo no haci mencion di ningun nomber.

Independencia: E encuesta ta ehecuta pa un team independiente di investigado cu den pasado recien a haci un encuesta similar na Corsou, Sint Maarten y Islanan BES.

Cu bo participacion, bo ta contribui na un miho comprendemento di wega di placa na Aruba. Tur hende ta bonbini pa participa, sea bo ta hunga hopi, de bes en cuando of nunca. Bo opinion ta importante pa yuda traha na un futuro mas saludabel y sigur pa Aruba.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubla sin awasero di importancia.

Temperatura maximo 33 grado celsius
Temperatura minimo 27 grado celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 34 pa 38 grado celsius
UV index: 12

Bahada di solo : 6:54 pm
Subida di solo : 6:19 am

Biento:
Modera for di direccion oost-noordoost te oost-zuidoost;
Forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 07 te 16 nudo).
Den dia basta fuerte te fuerte den rafaga;
Forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
Extension di e area di presion halto riba Atlantico ta sigui domina tempo den region y lo mantene un biento modera te basta fuerte, cu de bes en cuando lo ta fuerte den rafaga. Aire relativamente seco y stabiel lo stroba e desaroyo di nubianan cu por produci yobida significante pa asina aki mantene condicionnan generalmente seco.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protegi di costa: Keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid protegi: trankil, 1 te 2 pia.
Na partinan zuid no protegi: trankil cu olanan alrededor di 2 pia, localmente 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: Generalmente modera cu olanan alrededor di 4 pa 5 pia, localmente e lo yega 6 pia.

Aviso/ alerta:
Operadornan di boto chikito mester bay cu cautela na partinan oost te noordwest.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Salmo 23
Señor ta mi wardador, mi n' tin falta di nada.
Den cunucu di yerba bèrdè E ta ponemi sosegá.
E ta hibami na awa trankil, pa mi haña forsa nobo.

Cu dolor na nos curason, nos ta anunsia fayesimento inesperá di nos ser stimá:

Eric Efraim Tromp

Mihó konosí como "Jeky"
Na edad di 68 aña
*** 08-02-1958 - † 25-04-2026**

Na nòmber di su **esposa:** Liliana Tromp-Croes

Su mayornan den feliz memoria:
† Juan Vicente Tromp, † Gertruida Tromp-Martis

Yiunan:
Kathleen y Yvonne Tromp-van Mook
Ericson Tromp y Yormeri Maduro
Edric Tromp y † Suelaine Tromp-Henriquez

Nietonan:
Noach van Mook
Kahlémy Tromp
Arion y Isa Tromp

Rumannan:
† Andres Tromp y † Marian Tromp-Thode
Vda. Filomena Tromp-Tromp y † Victor Tromp
Robert Tromp y Maria Tromp-Gomez
Wilfred Tromp y Rina Tromp-Tromp
Vdo. Oscar Tromp y Magalies Kock
† Aleida Tromp-Hurado
Yvonne Tromp
Swinda Tromp-Tromp y Jose Tromp
Edgar Tromp y Marianita Figaroa

Sobrino y sobrinan:
Tromp: Gianni, Sandro, Elton, Suraika, Luigi, Jeffrey, Reynold, Bryan, Surayma, Derrick, Zulema, Glenson Ridderstap y nan famia.

Suegra: Dora Croes

Swa y kuñánan:
Elvis Croes, Melina Bareño-Croes, Raymond Croes
Swinda Tromp, Alexander Tromp y Albert Tromp
Y nan famia.

Ihanan:
Reynold Tromp, Kevin Kelly, Nigel Tromp y Uri Bareño

Comer y compernan:
Amiga y amigonan di kas: Thelma Franken, Mina Samingoen, Theo Ruiz, Johny Tromp, Glenn Tromp, Maiky Donata y Rody Perez.

Amigonan di Bubali Sport Club, su grupo di Cruise ship vacations y tur su amigo nan.

Ex-coleganan di:
Concord Hotel, Golden Tulip y Barceló Hotel.

Bisiñanan y conosirnan.

Demas famianan: Tromp, Martis, Croes, van Mook, Maduro, Henriquez, Thode, Gomez, Hurado, Figaroa, Ridderstap, Kock, Franken, Cristiaans, Gavidia, Bareño.

Invitashon
Ta invitá pa asistí na e akto di Condolensia y Entiero cu lo tuma lugá:
Diabierna 8 di Mei, 2026
Na Misa Santa Anna na Noord
Orario: 1or pa 4or di atardi.
Despues lo salí pa Santana Católiko na Noord.

Nos disculpa si den nos dolor nos por a lubidá un òf otro familiar òf amigo.

Despues di entiero nos no por risibí bishita di condolensia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador,
mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haya forsa".
- Salmo: 23

Cu inmenso tristesa den nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, y agradecido pa su bida y amor, nos ta anuncia fayecimento di nos kerido esposo,tata, welo y bisawelo:

Fransisco Tromp

2 December 1937 - † 27 April 2026
Mihor conosi como Chico di Braula of Chico di Sun Kong

Na nomber di su:
Casa: Martina Tromp-Werleman

Yiunan:
Gloria Tromp
Humphrey Tromp
Marisella Tromp

Nietonan: Egimar Lampe, Egianira Lampe, Gilmer Lampe y Randy Mark Helgers
Bisanietonan: Anabella, Jézion, Aliah, Kaelix, Nowie y Haider

Rumannan:
Lorenzo Tromp y famia
† Antonia Zee y famia
† Aminta Wever y famia
† Estevan (Steve) Tromp

Sobrinonan: Judella Barret, Judith y Elisabeth Tromp, Andy y Michael Wever y nan famia

Sua y Cuñanan:
Wim Werleman y famia
Nicolina (Corinne y Freddy) Koolman y famia
Lucia y Dolf Ruiz y famia
Susana Werleman y Alex famia
Pangracia Werleman y yiu Ricky Semeleer
† Petra (Chichi) Geerman y famia
† Rosalinda Werleman y famia
† Greta Sweetnam-Werleman

Primo y primanan, ihanan, amigonan, bisiñanan,conocirnan, verpleegsternan di Wit Gele Kruis, di Wonden Poli y personal di Lite Life, Dr. Mikeo Martis,

Demas famia: Tromp, Werleman, Lampe, Helgers Fernandez, Ruiz,Wever, Zee,Barret, Koolman, Geerman, Semeleer, Noguera, Davelaar, Besselink, Maduro, Irausquin

Acto di despedida lo tuma luga diamars 5 mei 2026 na Aurora Funeral Home di 2:00 pm pa 4:00 pm despues lo sali pa hiba na lugar di descanso na Santa di Noord

Nos disculpa si den nos momento di tristesa nos por a lubida un ser keri.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:

Sra. Cidia Zenobia Jacopucci

***11-06-1929 - †28-04-2026**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Mi no a muri. Ta p'esey mi no a bisa ayo. Mi a djis habri mi halanan y bula bay Keiro. Boso a keda atras. No laga tristesa domina boso. Keda uni un cu otro pa mi alma, esey lo ta un alegria. Recorda mi cu hopi amor"

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Ghislaine Beatrix Croes

Cariñosamente "Ghisje y Ghis"
***16-03-1982 - †24-04-2026**

Na nomber di su **mayornan**:
† Gilberto Croes & Elaine 'Leng' Croes Boekhoudt

Yiunan:
Kennylaine Kelly
Gione Kelly
Tizianne Kelly

Ruman nan:
Miangela Loefstok & Enry Leon
Gilbert Croes & Ginangely Croes y famia
Albert Croes & Yamell Croes Baez y famia
Jose Croes & Jenimar Falcon y famia
Carolina Boekhoudt y famia
Mane ruman nan:
Roselenn & Jason Albus y famia
Robert & Jeandella Croes Boekhoudt y famia
Sue-Ann Croes y yiu
John Junior Croes

Manera mama & tata cu ela stima hopi mes:
John & Swinda Croes y famia

Wela y welo nan:
† Beltran & † Sebastiana Croes Kock
† Dominico & † Maria Boekhoudt Tromp

Tanta y omo nan:
Edita Croes y famia
Lucia & † Miguel Croes
Pina & Oscar Boekhoudt y famia
Aurita & Victor Thiel Croes y famia
Carla & Theofilo (Chofi) Boekhoudt y famia
† Ludwina Boekhoudt
Felix & Etlyn Boekhoudt Croes y famia
† Luis & Bea Boekhoudt Croes y yiu
Rosa & Orlando Croes Boekhoudt y famia
Swinda & John Croes Boekhoudt y famia
Mirto & Carmen Boekhoudt Tromp y famia
Yvonne Tromp y famia

Subrino y subrina nan:
Marylaine, Zoë, Jennelee, Jeniree, Jeniece, Josymar, Kendra, Ginayly, Josy-ann, Edmigaine, Guivan, Silainy, Abigail, Milaine, Yamilette, Alizianne

Sobre-subrina/o nan: Jayden, Joysiayly, Zi-ann, Jaydrion

Padrino: Theofilo Boekhoudt
Madrina: † Glenda Boekhoudt-Dijkhoff, Agnes Croes-Petrocchi y famia

Su iha nan: Thahira Wever, Guivan Monart, Jeniree Croes, Zoe Leon, Abigail Croes, Milaine Croes.
Primo y prima nan
Comer y comper nan

Su amigo di cas: Ermando Dirksz

Su amiga nan di cas: Maritza Dania, Stella Croes, Ricky & Valerie Croes y famia su demas amigo nan y amiga nan y su sis nan cu ta mucho pa menshona

Su grupo nan di Gaita: Brisas Banda Show & Gaita Sensacionales
Su banda nan favorito: Sound and More, Zeta Band, Le Groove, Dream, Dushi Vibes
Su gang nan: Chica Bomba, Happy Gang, Cositas
Su team di bolas: Happy Gang Bolas Team
Demas famia nan: Croes, Kelly, Boekhoudt, Kock, Tromp, Thiel, Falcon, Piar, Flanegin, Krozendijk, Havertong, Hessen, Ching A Sin, Adwowirono, Maduro, Dania, Daal, Ruiz, Albus, Wever, Monart, Baez, Loefstok, Donk, Ras, Loopstok, Koolman, Fuentes, Quandus, Jacobs, Feliciano, Feliciana, Trimon, Lue, de Kort, v/d Biezen, Petrocchi, Luminier, Arends, Semeleer, Geerman, Cornes, Schwengle.
Tur bisiña nan, amistades y danki na su dokter di cas stima dr. Arunah-Singh & Fundashon Edmund Harms.
Ta invita pa **acto di entiero** cual lo tuma lugar diahuebs 7 di mei 2026 di 2or pa 4or di atardi na Misa Santa Filomena na Paradera. Despues lo sali pa Santana Catolico na Paradera

Disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir. Lo desea pa tur hende bini bisti na colornan alegre.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cu bida largo lo Mi satisfice i lag'e mira Mi salbacion
Salmo 91:16

Cu gradicimento na nos curason na Señor pa su bida largo nos ta anuncia fayecimento di:

Maria Vrolijk

Viuda di Antonio Croes
***14-04-1928 – †27-04-2026**

Na nomber di su
Yiunan:
Raquel Croes
Rosita Richardson-Croes y Franklin Richardson
Angela "Chaya" Croes
† Ramon Croes

Nietonan:
Angelo y Kirsten Richardson-van Zummeren
Natasha Richardson
Melisa Richardson
Gabriel Richards
Naomi Werleman-Richards y Noel Werleman
Amy Longott-Richards y Mike Longott

Bisanietonan:
Mason, Zoë, Jada, Ethan
Amanda
Nathan, Matthew, Kaylee-Ann, Elise
Tyler
Von, Iva, Fae

Rumanan:
Francisco y Diana Vrolijk-Perez
Ramon Vrolijk

Tur su sobrino(a)nan, bisiñanan y amigo(a)nan

Un danki special na:
Patricia Jean Louis
Claudette Powell
Valery Knight

Ta invita tur famia, bisiña y conocirnan pa asisti na e **acto di condolencia y despedida** cual lo tuma lugar na Pray Funeral Home na San Nicolaas,
Diamars 5 Mei 2026 for di 9or pa 11or di mainta,
despues saliendo pa Santana na Sabana Basora.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Santiago 1:2-3
Considera esaki como puru goso, mi rumannan, ora boso haya boso mes dendiferente pruebanan, sabiendo cu e prueba di boso fe ta produci perseveransia

Cu hopi tristesa y cu profundo dolor den nos curason, pero conforme boluntad di Dios nos ta anuncia cu a bay laga nos inespera; nos yiu, ruman, sobrino, primo, amigo stima:

Marco A.A. Maduro

***11-04-'88 †28-04-'26**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda grava p semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin." - Salmo 62:1

Cu dolor y tristesa na nos curason, nos ta anuncia e fayecimento di nos respetable mama, suegra, wela, bisawela, ruman y tia stima:

Sra. Mavalda Croes

Cariñosamente yama Mama of Oma, pa su nietonan.
Mavalda a biba un bunita bida yena di amor y alegria mientras cu e la wak su nietonan crese.
Awo, Mavalda ta descansa na paz, sin sufrimento den brasa di su Señor den shelo y sigur sin falta, ta reuni cu su yiu homber stima. Su luz lo keda cu nos pa semper den curason di esnan cu a conoce y stime.
Na edad di 87 aña

Na nomber di su:
Yiunan:
Alexis Luidens
† Gerald Luidens y Sanju Luidens

Rumannan:
† Elva Croes y famia
† Ilene Croes
† Edwin y Ana Croes y famia
† Alida y † Gregorio Falconi y famia
Mildred y † Efrain de Kort y famia

Nietonan:
Kyle y Savannah Luidens
Sabrina y Luis Mejia
Shazia Luidens y Rene Thijzen
Vijay Luidens y Tiahna Croes
Anjilina Luidens

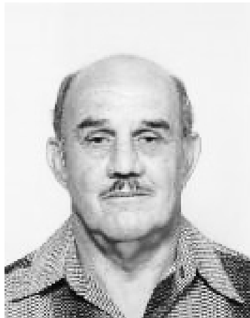
Mama si su nietonan: Marcia Saladin y Joaquin Gonzalez
Bisanietonan:
Mila Mejia
Kyan Mejia
Alea Mejia
River Luidens
Remi Luidens

Subrina y Sobrino nan:
Ghislaine De Kort
Tiziana Mora
Giovani Capriles
Eleonor, Merilee y Alvaira Croes
Renzino y Gregory Falconi

Un danki special na Dr. Van Trigt y na Fundacion Cas di mi Chepa
Demas famia y amistadnan: Croes, Luidens, Saladin, Mejia, De Kort, Henriquez
Acto di despedida ta diaranson, dia 6 di Mei 2026 di 7or pa 9or di anochi na Aurora Funeral Home. Cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Mi tin Dios pa wardador min tin falta di nada.

Nos ta anuncia fayecimento di:

Michael Kelly

***15-12-1948 †27-04-2026**
Mihor conoci como:"
Maiky, Mai"

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Protegemi Señor, Bo ta mi refugio"
"Señor ta mi herencia, mi copa, E tin mi destino den su man. Continuamente mi tin Dios mi dilanti, si E ta serca mi, mi no por cay."
Salmo 16

Cu inmenso tristesa den nos curason pero conforme cu Dios su boluntad, nos ta participa fayecimento di nos mama, ruman, tanta, wela, bisawela stima:

Rosa Gerarda Kelly Farro

***23-04-1946 - †26-04-2026**

Na su **mayornan:**
Tata † Jose Casmiro Farro
Mama † Emilia Farro Solognier

Na nomber di su **esposo stima**: † Ruben O. Kelly

Su yiunan:
Enid Sandra Kelly
Vanessa Kelly

Su nieto/a nan:
Enelyn Kelly y pareha
Eugene Ryan Kelly y pareha Mariën Lumeniër
Eishlyn Kelly

Su bisanieto nan:
Raygene Kelly
Marson Kelly

Su ruman nan:
† Minguel Everon y famia
† Joseph Everon y famia
† Julio y Joanna Farro Boekhoudt y famia
† Setronilia y Tulo Ravine Farro y famia
† Aurora Farro y famia
Thomas Farro y Ana Geerman y famia
Inocensio Farro y Filomena Alders y famia
Jose (Jossy) y Lidie Farro Geessink y famia
† Mario y Vigdys Farro y famia
† Lorenso Farro y famia
VDA Johana y †Reinaldo V/d Biezen Farro y famia
VDA Julieta y †Theofilo Farro Hoevertsz y famia
Julieta y Godfried Steward Farro y famia
VDA Camilia y †Raimundo Maduro Farro y famia
Rudolfo Farro y famia
Gabriel Farro y famia

Sua y cuña nan:
Comer y compernan, tanta y omonan, subrina/onan, ihanan, prima/onan, bisiñianan, conocirnan y amistadnan

Amiga nan di cas: Delia Webb, Alicia y Mena Ridderstap

Un gradicimento di nos curason ta bai na:
Ayudante nan di cuido di; Edmund Harms Foundation: Francis, Wileen, Rachelle, Angelo, Derlis y Love & Care services: Melissa, Karina, Lorena, Elisabeth, Sandra
Su dokter di cas: P. Lasten
Personal nan di HOH
Slim Beauty Spa: Maricela Suarez Bedoya
Amanpuri Spa : Ana Ofelia Potes
Footfit Backstage Spa
Bliss Beauty Salon&Spa :Nancy Cardenas
Oscar Tromp
Anoeska Wever

Demas famianan:
Farro, Solognier, Everon, Kelly, Sam, Boekhoudt, Ravine, Punselie, Geerman, Alders, Geessink, V/d Biezen, Steward, Maduro, Knot, Hoevertsz, Williams

Ta invita pa **acto di despedida** cual lo tuma lugar na Aurora Funeral Home diamars 5 di mei 2026 di 7or pa 9or di anochi.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

Nos ta pidi disculpa, si den nos momento di tristesa, nos por a lubida di menciona un of otro famia.
Nos ta lamenta cu despues di entiero, nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.
Deseo di defunto ta pa bisti colornan alegre.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Mi no a muri. Ta p'esey mi no a bisa ayo. Mi a djis habri mi hala nan y bula bai Keiro. Boso a keda atras. No laga tristesa domina boso.
Keda uni un cu otro pa mi alma, esey lo ta un alegria.
Recorda mi cu hopi amor"

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu Papa Dios su boluntad, Nos ta anuncia fayecimento di nos ser keri:

SEVERIANO FELIX FILICIANA
Mihor conoci como: Feli, Mo Feli of Sefe
***21 Februari 1955 - † 24 April 2026**

Na nomber di su **yiu nan**:
Zohmaira "Jaja" y Eugene Helder
Milushka "Uka" y Adelbert "Burthy" Kock
Zihnaira Filiciana y Edward Maduro

Nieto/a nan:
Eugene Jr Helder y Jennifer Martes
Eugemar Helder y Xela Motta
Eugöne Helder
Zèninah Kock y Eduard Donata
Zenon Kock

Bisa-nieta:
Elle-Mae Donata

Rumannan:
† Alcida "Chichi"y Vdo. Estanislao "Chow" Stamper y famia
† Sixto "Buchi" y Vda. Stella Filiciana-Weller y famia
Elizabeth "Elsa" Filiciana y famia
† Sylvia "Livia" y † Marcelo "Buchi" Irausquin y famia
† Juan "Fenchi" y † Regenita "Ninita" Filiciana-Geerman y famia
† Nicolas "Chommy" y † Maria Filiciana-Winterdal y famia
Israelita "Ella" y Rudolf "Dufi" Croes y famia
Veronica "Vera" Filiciana y Junior Koolman y famia
Vdo. Joseph "Bito" y † Edna Filiciana-Maduro y famia
† Valeriano "Jani" Filiciana y famia
Rudolf "Rudy" y Filomena "Mechi" Filiciana-Koolman y famia

Iha: Kenneth Croes y famia na Hulanda

Tanta:
Corien Filiciana y famia

Bon Amigo nan di cas:
Carlos, Tatiana, Manuel, Diana y Rosangela
Tur su Sobrina y Sobrino nan, Prima y Primo nan, Comer y Comper, Bon bisiña nan, demas famia y conocir nan.

Ta keda invita pa asisti na **Acto di Condolencia y Entiero** cu lo tuma lugar
Diamars 5 Mei 2026 na Aurora Funeral Home & Crematory di 9or di mainta pa 11.30 di mainta sigi pa un response.

Despues lo sali cu nos defunto stima pa Santana Pastor Kraanwinkel na Paradera.

Nos disculpa si den nos dolor nos por a lubida un of otro familiar.

Nos ta lamenta cu despues di Entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Cuba ta bisa cu sancionnan di Merca ta un 'castigo colectivo'durante marchanan di dia 1 di mei

(AFP) - Cuba a bisa diaranson cu Presidente Mericano Donald Trump su sancionnan fresco contra e isla ta un "castigo colectivo," mientras un proceso enorme di dia 1 di mei pafo di embahada Mericano na Havana a priminti "defende e patria."

Trump a reflexiona tocante tuma control di Cuba, cual ta 145 kilometer leu di Florida y ta bao un embargo comercial casi continuo di Merca desde cu Fidel Castro a lidera un revolucion comunista den 1959.

Diabierna laat, el a bisa un audiencia na Florida cu posiblemente e por tin un porta avion "na caminda back for di Iran... para alrededor di 100 yarda leu di e costa" di e isla den Caribe.

Den un orden ehecutivo diabierna, e lider Mericano a bisa cu e lo impone sancion riba esnan involucra den seccion di e economia Cubano, cual ta maneha pa gobierno. E sancion mas reciente ta constitui "castigo colectivo" di e nacion su pueblo, minister di Exterior Cubano Bruno Rodriguez a bisa. "Nos ta rechasa firmemente e medidanan unilateral adopta ma e gobierno di #UnitedStates," el a publica riba X den Ingles. "E accionnan aki ta demostra un intencion di impone, un biaha mas, castigo colectivo riba pueblo Cubano."

Den un declaracion den Spaño, el a yama e sancionnan "illegal" y "abusivo."

Trump su orden a bisa cu e medidanan ta contra personanan conoci di "opera den of a opera den e sector di energia, defensa y material relaciona, metal y minamento, servicio financiero of economia Cubano," ademas di oficialnan Cubano huzga pa a participa den "abusonan di derecho humano serio" of corupcion.

Ya caba den crisis di stagnacion economico, e situacion a empeora pa Cuba despues di un blokeo di petroleo cu Washington a impone den januari, cu solamente un tanker di petroleo Ruso pasando desde e tempo aki.

Escasez di suministro y blackout a bira e normalidad, y turismo - antes Cuba su industria mas lucrativo - a cay.

E sancionnan ta bin a pesar di pasonan tuma den direccion di dialogo entre e dos pais, cu oficialnan Mericano bishitando e isla pa dialogo den april.

Diabierna su medidanan fresco a drenta den efecto durante celebracionnan di dia 1 di mei, cual a mira grupo grandi di hende na Havana marcha pa e embahada Mericano bao e lema "Defende e Patria."

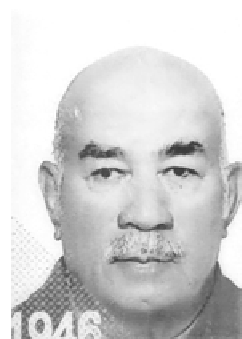
E dia prome, Diaz-Canel a haci yamado na Cubanonan pa "mobilisa contra e blokeo genocida y e menasanan imperial contra nos pais," referiendo na e accion y retorica Mericano.

Durante e mitin, autoridadnan a bisa cu nan a colecta mas di 6 miyon firma di Cubano "pa e patria y paz" durante e ultimo 6 siman.

Opositornan, sinembargo, a cuestiona e metodo via cual e firmanan a keda colecta. Television estatal a demostra miles mas persona reuniendo den otro ciudadnan Cubano.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Bou di alanan di Dios mi ta sigur"
Abo ku ta biba bou di amparo di Altisimo, ta hospedá den sombra di Dios Omnipotente, bisa Señor:
"Mi refugio, mi forti, mi Dios, den kende mi ta pone mi konfiansa"
Salmo 91:1-2

Cu dolor na nos curason,
nos ta participa fayecimento di:

Vicente Paulo Tromp
Cariñosamente yama "Jimmy"
***19-07-1946 - †29-04-2026**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

BONDIA ARUBA

Iran ta activa defensa aereo mientras Trump ta enfrenta fecha limite di Congreso

(AFP) - Defensa aereo di Teheran a ser activa pa contraresta avion chikito y dron nan diahuebs tardi, mientras Cas Blanco a indica cu no lo ser limita pa un fecha limite di Congreso riba e guera cu Iran.

Agencianan di noticia Tasnim y Fars a reporta cu sistema di defensa aereo, cu por a tende den algun parti di capital Irani, a ser activa "pa contraresta avion chikito y dron di reconocimento" pa rond di 20 minuut, pero cu e situacion a bolbe na "normalidad".

Administracion di presidente di Merca Donald Trump tabata enfrentando un fecha limite pa logra autorisacion di Congreso pa e guera contra Iran, creando un conflicto entre Cas Blanco y Congreso.

Administracion Trump a argumenta cu e periodo di 60 dia pa busca autorisacion tabata efectivamente pausa pa motibo di un alto-el-fuego anuncia luna pasa.

"Pa proposito di War Powers Resolution, e hostilidadnan cu a cuminsa dia 28 di februari a termina," un oficial halto di administracion a bisa AFP atardidiahuebs, notando cu no a tin intercambio di tiro entre Merca y Iran desde e alto-el-fuego di 7 di april.

'Derota bergonsoso'

Mas tempran diahuebs, lider supremo di Iran a declara cu Merca a sufri un derota bergonsoso, rechasando cu determinacion un advertencia di Trump cu un blokeo naval Mericano cu ta castiga economia por ser manteni pa lunanan.

Prijs di petroleo a yega na un nivel halto di cuatro aña, despues a baha un tiki prome cu Mojtaba Khamenei a emiti un declaracion riba television estatal declarando cu Iran awo ta den control di e crisis. "Awe, dos luna despues di e despliegue militar mas grandi y agresion di e 'bully' nan mundial den e region, y e derota bergonsoso di Merca den nan plan, un capitulo nobo ta desaroyando pa Golfo Persico y Strait of Hormuz," el a bisa, alabando control di Iran riba trafico maritimo den e estrecho.

El a sigui predeci un futuro briyante pa e Golfo sin Merca, bisando cu esnan cu interferi den e region for di leu "no tin luga aya otro cu na fondo di su awanan."

Khamenei a resulta herida den e atake inicial Merca-Israel cu a mata su tata, Ali Khamenei, y no a ser mira publico desde cu el a ser nombra como su sucesor na maart.

Merca a impone un blokeo riba wafnan di Iran dos siman pasa, mientras e republica islamico a mantene su control fuerte riba e strategico Strait of Hormuz desde cuminsamento di e guera den Medio Oriente na final di februari.

Washington awo ta busca forma un coalicion internacional di estadonan aliado y companianan di shipping pa coordina paso seguro door di Hormuz — mientras mantene su blokeo riba barconan cu ta sirbi Iran, un oficial di Departamento di Estado a bisa AFP.

Trump a menasa diahuebs pa kita tropanan Mericano for di Italia y España, extendiendo advertencianan similar cu caba a ser haci contra Alemania, despues di critica aliado nan di NATO pa no sostene operacionnan di Merca-Israel contra Iran, incluyendo den e estrecho.

'Actua atrobe'

Minister di Defensa Israel, Israel Katz, entretanto a adverti cu ta "posibel cu pronto nos mester actua atrobe" contra Iran pa logra obhetivo di e guera.

Pero comandante di forsa aeroespacial di Guardia Revolucionario Irani, Majid Mousavi, a bisa cu hasta un operacion enemigo "corto y tactico" lo ser responde "cu atake doloroso, prolonga y extenso."

Habitantenan di Teheran cu a papia mas tempran cu periodista nan di AFP na Paris a describi un sentimento di desesperacion cu gobierno di republica Islamico ta keda pega na poder y cu negociacionnan a stanca.

"Desde cu republica Islamico ainda ta na poder te cu hende inocente cu nan bida a ser destrui den e guera aki, tur cos ta asina desilusionante," un trahador di IT di 28 aña a bisa AFP via mensaheria for di capital Irani.

'Intolerabel'

Trump aparentemente a bisa ehecutivonan di petroleo y oficialnan di seguridad nacional e siman aki pa prepara pa un blokeo prolonga di Merca cu ta busca forsa Teheran pa rindi su programa nuclear.

Comando Central di Merca a bisa diaranson cu a redirigi un total di 44 barco comercial pa viola e blokeo como parti di su operacion.

Presidente di Iran Masoud Pezeshkian a bisa cu blokeo di wafnan di su pais ta efectivamente un "extension di operacion militar" di Washington, a pesar di e alto-el-fuego actual.

"Continuacion di e aproximacion opresivo aki ta intolerabel," el a agrega. Prijs di petroleo a yega un nivel halto di cuatro aña diahuebs. Referencia internacional Brent crude a subi mas cu 7 porciento te na $126 pa bari prome cu baha un tiki den comercio di atardi na London.

Secretario general di ONU Antonio Guteres a bisa cu ceramento di Hormuz ta "strangula economia global," y hefe di International Energy Agency Fatih Birol a bisa na un reunion na su sede na Paris: "Mundo ta enfrenta e crisis di energia mas grandi den historia." "Consecuencianan di e crisis den Medio Oriente ta bira dramaticamente peor cu cada ora cu pasa… Awo ta tempo pa dialogo, pa solucionnan cu ta hala nos back for di e borde," Guteres a skirbi riba X diabierna.

Merca ta urgi dialogo Israel-Libanon

Violencia a sigui riba frente Libanes di e guera, cu embahada di Merca na Libanon diahuebs urgi un reunion entre lidernan Libanes y Israel.

Representantenan di Israel y Libanon a reuni dos biaha na Washington den siman reciente — e prome reunionnan asina den decada — despues cu e grupo Hezbollah, respalda pa Iran, a hala Libanon den e guera di Medio Oriente riba 2 di maart.

Trump a bisa cu e ta spera pa ricibi presidente di Libanon Joseph Aoun y prome minister di Israel Benjamin Netanyahu "den e siguiente par di siman."

Atakenan di Israel riba sur di Libanon a mata por lo menos 15 persona, ministerio di Salud Libanes a bisa diahuebs, mientras ehercito Libanes a bisa cu un otro atake separa riba un cas na sur a mata un soldaat y varios miembronan di su famia.

ARUBA VANDAAG®

ZATERDAG 2 MEI 2026 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

CAft-rapport bevestigt solide fiscale positie Aruba, met blijvende aandachtspunten

Pagina 2

Vergiftiging van dieren uit de hand gelopen; dierenbescherming laat nog te wensen over

Pagina 3

MEP dringt aan op urgent en duurzaam plan voor waterzuiveringsinstallatie Bubali

Pagina 4

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

CAft-rapport bevestigt solide fiscale positie Aruba, met blijvende aandachtspunten

Aruba heeft de tweede helft van 2025 afgesloten met een solide fiscale prestatie, waarbij begrotingsoverschotten werden behouden en meetbare vooruitgang werd geboekt in de versterking van het financieel beheer, volgens het meest recente halfjaarlijkse rapport van het College Aruba financieel toezicht (CAft), dat recent is gepubliceerd.

De resultaten onderstrepen een land dat zijn overheidsfinanciën gestaag verbetert, terwijl het tegelijkertijd aanhoudende structurele uitdagingen het hoofd biedt, met name op het gebied van schuldreductie, duurzaamheid van de gezondheidszorg en infrastructuur.

Het rapport plaatst Aruba als een relatief stabiele speler binnen het Koninkrijk.

Een belangrijk punt is Aruba's voortdurende naleving van strikte begrotingsnormen. Voor 2025 heeft de regering een financieringsoverschot van 2,4% van het bruto binnenlands product (bbp) voor de collectieve sector geraamd, wat aanzienlijk hoger ligt dan de minimale doelstelling van 1% die vereist is onder de fiscale toezichtregels. Latere begrotingswijzigingen hebben dit overschot verder verhoogd tot 2,8% van het bbp, wat de sterke fiscale positie van het land onderstreept.
Volgens het rapport komt deze prestatie tot stand in een regionale context waarin het handhaven van evenwichtige begrotingen vaak een uitdaging is. Aruba's vermogen om consequent overschotten te genereren weerspiegelt zowel gedisciplineerde fiscale planning als een gunstige economische omgeving, ondersteund door aanhoudende groei en sterker dan verwachte belastinginkomsten.
Het rapport benadrukt echter dat de manier waarop Aruba deze overschotten gebruikt even belangrijk is als het behalen ervan. De autoriteiten worden aangespoord om prioriteit te geven aan schuldreductie en strategische investeringen. Gezien vertragingen in de uitvoering van geplande investeringsprojecten, beveelt het toezichtsorgaan aan om onverwachte meevallers en niet-bestede investeringsmiddelen te gebruiken voor het aflossen van de staatsschuld.

Deze benadering zal, zo stelt het rapport, de economische veerkracht van Aruba versterken en de kwetsbaarheid voor externe schokken verminderen. Lagere schuldniveaus zullen bovendien leiden tot lagere rentelasten, die momenteel relatief hoog blijven doordat Aruba het grootste deel van zijn schuld op de private markt financiert. Rentelasten blijven drukken op de overheidsfinanciën. Het rapport merkt op dat de rentekosten van Aruba hoger liggen dan die van sommige regionale tegenhangers, wat het belang onderstreept van het verminderen van financieringsbehoeften in de loop van de tijd. Verwacht wordt dat geplande hervormingen, waaronder een nieuwe Rijkswet inzake houdbare overheidsfinanciën, de leenvoorwaarden van Aruba zullen verbeteren en deze kosten in de toekomst zullen verlagen.

Naast de fiscale resultaten wijst het rapport erop dat Aruba ook aanzienlijke stappen heeft gezet in het verbeteren van de structuur en transparantie van zijn financieel beheer. Begrotingsdocumenten worden nu tijdig ingediend binnen een goed georganiseerd proces met vaste amendementsperiodes. Deze voorspelbaarheid vormt volgens het rapport een duidelijke verbetering ten opzichte van eerdere jaren, toen vertragingen vaker voorkwamen.

Even belangrijk is de vooruitgang op het gebied van financiële verantwoording. In 2025 heeft Aruba de jaarrekeningen van 2020 ingediend bij de Algemene Rekenkamer Aruba, die haar beoordeling heeft afgerond. In hetzelfde jaar zijn ook de jaarrekeningen over 2021 tot en met 2024 ingediend, wat een grote stap vooruit betekent in het wegwerken van achterstanden en het versterken van het toezicht.
Aan de inkomstenkant geeft het rapport aan dat Aruba een voorzichtige benadering hanteert bij belastingramingen, rekening houdend met mondiale onzekerheden zoals geopolitieke spanningen en fluctuerende economische omstandigheden. Ondanks deze conservatieve aanpak hebben de feitelijke belastinginkomsten de verwachtingen overtroffen, gedreven door aanhoudende economische groei.
Deze positieve trend biedt extra begrotingsruimte, maar benadrukt ook de noodzaak van prudent beleid. Het rapport waarschuwt voor een te grote afhankelijkheid van gunstige economische omstandigheden en wijst erop dat de economie van Aruba sterk afhankelijk blijft van toerisme en daardoor kwetsbaar is voor externe schokken.
De uitgaven in de gezondheidszorg vormen een ander aandachtspunt. Met 8,7% van het bbp in 2023 zijn de zorguitgaven van Aruba relatief gematigd in vergelijking met sommige buurlanden. Demografische ontwikkelingen, met name een vergrijzende bevolking, zullen naar verwachting echter leiden tot een toenemende vraag naar zorgdiensten in de komende jaren.
Om hierop in te spelen is Aruba begonnen met de implementatie van hervormingen zoals vastgelegd in de zorgakkoorden. Deze zijn gericht op het versterken van de eerstelijnszorg en het benadrukken van preventie om de druk op ziekenhuisdiensten te verminderen. Het rapport onderstreept het belang van huisartsen als poortwachters binnen het systeem, die helpen de patiëntenstromen efficiënter te beheren.

Tegelijkertijd is de staat van de ziekenhuisinfrastructuur naar voren gekomen als een urgente zorg. Tijdens een bezoek van het toezichtsorgaan in september 2025 hebben meerdere stakeholders gewezen op tekortkomingen in de ziekenhuisfaciliteiten. Het uitblijven van tijdige oplossingen brengt risico's met zich mee voor de kwaliteit en continuïteit van de zorg, wat heeft geleid tot oproepen tot gecoördineerde actie van alle betrokken partijen.

Ondanks deze uitdagingen benadrukt het rapport dat het financieringssysteem voor de gezondheidszorg van Aruba tekenen van veerkracht vertoont. De Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV), het nationale zorgverzekeringsfonds, zal naar verwachting een overschot van circa AWG 86 miljoen registreren in 2025, waarmee de oorspronkelijke prognoses worden overtroffen.

Het toezichtsorgaan herhaalt zijn aanbeveling om deze overschotten te gebruiken voor schuldreductie binnen het zorgsysteem, terwijl de wettelijk vereiste reserves behouden blijven. Er is al vooruitgang geboekt op dit terrein, wat erop wijst dat Aruba stappen zet om de financiële duurzaamheid van zijn sociale zekerheidsstelsel te versterken.

Vooruitkijkend benadrukt het rapport het belang van tijdige beleidskeuzes om de zorg betaalbaar en duurzaam te houden. Naarmate de bevolking verder vergrijst, zal de vraag naar diensten toenemen, waardoor kostenbeheersing en efficiëntieverbeteringen essentieel worden.
Over het geheel genomen onderstreept het rapport dat Aruba's fiscale traject wordt gekenmerkt door stabiliteit, discipline en geleidelijke verbetering. Het land heeft zijn vermogen aangetoond om fiscale doelstellingen te behalen en te overtreffen, het financieel bestuur te verbeteren en te beginnen met het aanpakken van structurele uitdagingen.
Tegelijkertijd maakt het rapport duidelijk dat het behouden van dit momentum voortdurende waakzaamheid vereist. Schuldreductie, efficiënte overheidsinvesteringen en duurzame financiering van de gezondheidszorg blijven kernprioriteiten. Externe risico's, waaronder mondiale economische onzekerheid en de afhankelijkheid van toerisme, vereisen eveneens zorgvuldige planning.

De vernieuwde samenwerking tussen Aruba en het toezichtsorgaan CAft, benadrukt tijdens een presentatie in Den Haag eind 2025, weerspiegelt een gedeelde inzet voor deze doelstellingen. Beide partijen erkennen de voordelen van deze samenwerking, die fiscale discipline ondersteunt met behoud van Aruba's autonomie.

Terwijl Aruba vooruitgaat, zal de uitdaging liggen in het vertalen van zijn sterke fiscale positie naar langdurige economische veerkracht en verbeterde publieke diensten. Het meest recente rapport biedt daarbij een voorzichtig optimistisch perspectief: Aruba bevindt zich op de goede weg, maar het werk is nog lang niet voltooid.

Vergiftiging van dieren uit de hand gelopen; dierenbescherming laat nog te wensen over

Het lijkt erop dat de preventie van dierenmishandeling op Aruba nog steeds tekortschiet in concrete maatregelen om huis- en wilde dieren te beschermen. In de afgelopen weken zijn op sociale media, met name Facebook, meerdere gevallen naar voren gekomen waarin dieren zijn mishandeld, vergiftigd en gedood door onverantwoordelijke personen.

Gif blijft gebruikt tegen zwerfhonden

Op 24 april verscheen een bericht van een gebruiker waarin meerdere honden te zien waren die door vergiftiging om het leven waren gekomen. De publicatie leidde opnieuw tot verontwaardiging binnen de gemeenschap, waarna ook Luna Foundation Aruba reageerde op het probleem.

De organisatie sprak haar frustratie uit over deze “lafhartige” daden en benadrukte dat het gebruik van gif om honden op afstand te houden een wrede methode is die ook risico’s met zich meebrengt voor andere dieren en zelfs kinderen.

In reactie op het gedeelde videomateriaal merkte de stichting op dat mensen anderen aanmoedigen om zwerfhonden te vergiftigen als oplossing voor het probleem. Volgens de organisatie is dit echter een uiterst gevaarlijke en wrede praktijk. Gif werkt niet snel; honden krijgen hevige stuiptrekkingen, raken in shock, braken, huilen en raken in paniek. Hun organen falen één voor één terwijl ze extreem lijden. “Dit is marteling,” aldus de stichting. Maar het gevaar stopt daar niet. Gif dat door honden wordt ingenomen kan ook andere dieren treffen, zoals vogels, hagedissen en katten. Wanneer deze dieren eten van het karkas van een vergiftigde hond, kunnen zij eveneens vergiftigd raken en hetzelfde lot ondergaan.

Ook voor mensen vormt dit een risico, met name voor jonge kinderen. Kinderen die in contact komen met vergiftigde honden of met braaksel van een vergiftigd dier kunnen eveneens worden blootgesteld aan het gif. “Dit gaat niet langer alleen over het beheersen van zwerfhonden. Het is een gevaar voor de hele gemeenschap,” waarschuwt de stichting.
Luna Foundation pleit herhaaldelijk voor humane maatregelen om het probleem van zwerfhonden aan te pakken. De organisatie roept burgers op om meldingen te maken en hulp in te schakelen in plaats van naar vergiftiging te grijpen.

Ook vogels slachtoffer van vergiftiging

Honden zijn niet de enige dieren die lijden onder onverantwoord menselijk gedrag. Aruba Birdlife Conservation (ABC) meldde deze maand twee gevallen waarbij parkieten op Aruba zijn vergiftigd. In één geval, enkele weken geleden, werd een warawara (roofvogel) in kritieke toestand aangetroffen na vergiftiging. Op het moment van publicatie werd het dier intensief behandeld door dierenarts Ricardo Gogorza, waarbij ABC opnieuw waarschuwde voor de gevaren van gifgebruik.

ABC benadrukte, in lijn met Luna Foundation, dat gif zich niet beperkt tot één plek—namelijk het lichaam van het vergiftigde dier—maar zich ook kan verspreiden in het milieu. Hoewel niet duidelijk is hoe de warawara precies is vergiftigd, is bekend dat deze vogels aas eten. Het is mogelijk dat het dier in contact kwam met gif via een ander dier dat door vergiftiging was gestorven. Ook uilen zijn de afgelopen weken slachtoffer geworden van vergiftiging, met volgens ABC twee gemelde gevallen deze maand.

ABC heeft opgeroepen tot een toxicologiebeleid en vraagt de overheid om het type gif dat wordt verkocht te reguleren, veilige doseringen vast te stellen en strikte richtlijnen en controle op het gebruik te implementeren.

Uilen worden daarnaast slachtoffer van ander schadelijk menselijk gedrag. De afgelopen maanden zijn op sociale media meerdere gevallen gemeld van dode uilen langs de weg. Deze dieren worden vaak aangereden door automobilisten die geen rekening houden met dieren die oversteken of zich langs de weg bevinden.

Er is ook een geval gemeld waarbij personen opzettelijk schade hebben toegebracht aan uilen. In een Facebookbericht eerder deze maand meldde ABC dat het wordt geconfronteerd met nieuwe uitdagingen in de bescherming van deze soort, waarbij een nestopening van een uil bewust met stenen was dichtgemaakt. “Het blokkeren van deze openingen terwijl uilen zich binnen bevinden is geen ongeluk—het is een doelbewuste daad van schade. Opgesloten kunnen de dieren niet naar buiten om voedsel te zoeken en sterven ze een langzame en pijnlijke hongerdood,” aldus de organisatie.
Terwijl dergelijke incidenten zich blijven voordoen—en ondanks herhaalde oproepen vanuit de gemeenschap—blijven strikte maatregelen, consistente aandacht van de autoriteiten en verantwoordelijk gedrag van delen van de samenleving uit. Aruba lijkt te kampen met een ‘ieder-voor-zich’-situatie als het gaat om de aanpak van zwerfhonden, gecombineerd met problemen van overpopulatie en ruimtelijke druk die extra schade toebrengen aan de lokale fauna, zonder dat er sprake is van duidelijke structurele verbeteringen vanuit het beleid.

Foto’s: Aruba Birdlife Conservation.

ARUBAVANDAAG

Is een beter salaris afhankelijk...*Van een hogere productiviteit...?*

Wat zegt een steeds grotere kloof tussen het salaris en de kosten van levensonderhoud op het minimumniveau ons over de gevolgen voor de werknemer en zijn/haar eventuele gezin? Gezien de huidige ontwikkelingen in de wereld die alleen maar lijken te duiden op nog meer inflatie, wat zijn dan nog de mogelijkheden om de levensstandaard in onze samenleving in stand te houden? Vragen die antwoord behoeven, maar dat antwoord zal niet iedereen bekoren. Er zijn structurele aspecten in onze economie die moeilijk te veranderen zijn. Verdere stijging van het loonniveau hangt onder meer af van de arbeidsproductiviteit in de ondernemingen, hoe staat het daarmee? Te vaak blijft de discussie steken in geklaag en vordert men niet in de richting van het zoeken van oplossingen; hier een poging daartoe.

Zoals aangegeven in onze vorige editie (1 mei 2026), blijft het bestaansminimum voor een persoon, of voor een gezin van verschillende samenstelling, voortdurend stijgen. In maart 2026, zou, in vergelijking met maart 2025, een gezin van vier, moeder, vader en twee kinderen Afl. 91,- meer nodig hebben om hetzelfde bestaansniveau te handhaven. Het totale maandinkomen dat het gezin zou moeten hebben zou inmiddels Afl. 5.602,- bedragen. De alleenstaande persoon zou Afl. 25,- meer per maand nodig hebben. Het minimumsalaris, volgens het in januari jl. geïntroduceerde minimumuurloon, zou bij een 40-urige werkweek iets meer dan Afl. 2.000 bedragen. Het bestaansminimum voor de alleenstaande staat op Afl. 2.668 vanaf maart 2026. De situatie is meer dan duidelijk: als er geen oplossing komt dan zien we de genoemde kloof tussen inkomen en kosten van levensonderhoud alleen maar groter worden.

Een eerste vraag zou gericht moeten zijn op de soort economie die we hebben. Onze economie gaat op zich best wel vooruit, vergeleken met andere landen in de regio, maar we kunnen toch zien dat het salarisniveau achterblijft bij de prijsstijgingen. Voor een groot deel komen die prijsstijgingen uit het buitenland, vooral omdat we praktisch alles importeren. Maar wat zijn de mogelijkheden om de arbeidsproductiviteit te verhogen zodat het salarisniveau omhoog kan? Hier hebben we dus een probleem want onze economie is een diensteneconomie, zowel in het toerisme als de eraan verbonden sectoren, die dus geen productiviteitsverbetering kunnen bewerkstelligen via de verminderde inzet van arbeid en bijvoorbeeld door meer te automatiseren. Een betere service in de toeristische sector betekent niet zonder meer minder personeel en een hoger salaris voor degene die blijft. Een goede vergelijking is te trekken met een olieraffinaderij. De raffinaderij in Aruba had ooit – in de jaren 50 van de vorige eeuw - om en nabij de 9.000 werknemers; bij de sluiting in 1985 waren het er nog geen duizend, goed betaalde werknemers. Dit type technologische ontwikkeling is niet te realiseren in het toerisme. In die zin zou men kunnen zeggen dat het toerisme geen 'industrie' die tastbare producten levert, maar een dienstensector met de bijkomende beperkingen.

Het is ook belangrijk om naar ons gezamenlijk inkomensniveau te kijken. We zaten eind 2024 op een Bruto Binnenlands Product (BBP) van Afl. 7,504 miljard, bij een bevolking van hoogstwaarschijnlijk 109.000. Dit geeft een BBP 'per capita' van Afl. 69.500. Ter vergelijking de cijfers van 2025: toen hadden we een BBP van Afl. 5,304 miljard, bij een BBP per capita van Afl. 49.400. Een flinke vooruitgang in productiviteit zou je zeggen, maar die conclusie is niet zo simpel te trekken. Men moet bijvoorbeeld kijken naar het niet-actieve deel van de bevolking, een aspect dat we hier even buiten beschouwing laten. Dan komen we bij het volgende probleem dat hieraan verbonden is, namelijk de duizenden werkenden in de informele sector plus de illegaal werkenden in de formele sector. Dan wordt het dus behoorlijk moeilijk om een realistische kijk op zaken te verkrijgen. In ieder geval blijkt dus dat een deel van die grote vooruitgang in arbeidsproductiviteit toe te schrijven is aan meer inzet van arbeid die in het systeem onzichtbaar zijn. Van die kant bekeken kan de geleidelijke inpassing van de illegale immigranten die nu plaatsvindt meer inzicht geven in het arbeidspotentieel dat werkelijk aanwezig is en ingezet wordt.

Maar, als onze economie, die grotendeels verbonden is met het toerisme, de arbeidsproductiviteit niet kan verbeteren, is het dan wel mogelijk om via andere activiteiten daar wel in te slagen? De mogelijkheden liggen niet voor het oprapen, anders had men daar al langer gebruik van gemaakt. Van belang is zich te richten op activiteiten met een hoog gemiddeld salarisniveau. Bijvoorbeeld, medische diensten van hoog niveau, gericht op de cliënt uit het buitenland. Dit zou de binnenkomst betekenen van een groep zeer goed betaalde specialisten en ander medisch personeel. Om niet toegelichte redenen hebben diverse achtereenvolgende kabinetten deze kansen niet serieus genomen, terwijl we in de eigen regio hebben kunnen zien dat dit een bijzonder florerende negotie kan zijn. Kunnen we concluderen dat wij nu de 'Johnny come lately' zouden zijn? Of is het misschien zo dat de genoemde kabinetten het initiatief niet aan de privésector wilden overlaten, maar alles beperkt wilden houden tot diensten die direct onder de overheidscontrole vallen?

Tenslotte, wat zou er gedaan kunnen worden om de koopkracht van de consument te verbeteren, zonder dat dit grote economische wijzigingen vergt. Er zijn enkele mogelijkheden die wel afhankelijk zijn van de wens van de overheid om hieraan te werken. Een ervan is het scheppen van betaalbare woningen voor mensen met een -zeer – bescheiden inkomen. We horen af en toe iets over intenties of wensen maar er is nog niets concreets te zien. Bovendien is dit een terrein waarop jarenlang weinig is gedaan, niet op het vereiste niveau in ieder geval. De andere mogelijkheid betreft het zorgen voor betaalbaar openbaar vervoer; ook hier valt weinig positiefs te melden. Integendeel zelfs, men heeft onlangs het gebruik van de e-bike, een goed alternatief voor degenen die toch al geen auto kunnen betalen, vakkundig de nek omgedraaid...

MEP dringt aan op urgent en duurzaam plan voor waterzuiveringsinstallatie Bubali

De oppositiepartij MEP heeft in het parlement opgeroepen tot een dringend en duurzaam langetermijnplan voor de waterzuiveringsinstallatie in Bubali. De oproep komt naar aanleiding van groeiende zorgen over de verouderde infrastructuur, milieuproblemen en aanhoudende vertragingen in de uitvoering van beleid rond afvalwaterbeheer.

Volgens de ingediende motie voldoet de huidige installatie niet meer aan de capaciteitseisen van Aruba. Er zou sprake zijn van lozing van onvoldoende gezuiverd afvalwater in het Bubaliplasgebied, wat zowel milieuschade als operationele risico's met zich meebrengt. Parlementariërs waarschuwen dat zonder structurele aanpak het systeem kan falen.

Hoewel sinds 2017 aanzienlijke middelen zijn besteed aan tijdelijke oplossingen en reparaties, ontbreekt volgens MEP nog steeds een duurzame oplossing. Ook een eerder opgesteld plan uit 2022, waaraan internationale expertise heeft bijgedragen, is tot op heden niet uitgevoerd.

De partij stelt dat het gebrek aan een duidelijke langetermijnvisie het risico op milieuschade, economische gevolgen en gezondheidsproblemen vergroot. In de motie wordt de regering daarom verzocht binnen zes weken met een concreet en integraal plan te komen, inclusief informatie over financiering, uitvoering en risicobeheer.

De waterzuiveringsproblematiek in Bubali wordt al langer als kritiek beschouwd. De installatie, die meer dan vijftig jaar oud is, kampt met overbelasting door bevolkingsgroei en toerisme. Experts waarschuwen dat verdere vertragingen kunnen leiden tot ernstige gevolgen voor milieu en volksgezondheid.

De motie werd echter verworpen door de coalitiepartijen AVP en Futuro, waardoor onzeker blijft hoe en wanneer een structurele oplossing wordt gerealiseerd.

Helpt de Dag van de Arbeid...*Om iets te verbeteren...?*

Elk jaar op 1 mei vieren veel landen de Internationale Dag van de Arbeid. Een goed moment om stil te staan bij de huidige toestand is waarin zowel de arbeid in het algemeen als de werknemer verkeert. En het is hierbij ook van belang te analyseren wat de wereldsituatie is die de werknemer nu tegenkomt, gezien in het licht van de ontwikkelingen op mondiaal niveau van het laatste jaar.

Om te beginnen enige uitleg over de reden waarom we het hebben over de Dag van de Arbeid en niet de Dag van de 'Arbeider' zoals we dit hier vaker genoemd wordt. De dag is bedoeld om stil te staan bij het belang dat de arbeid heeft in ieder economisch proces. Uiteraard is daarbij de bescherming van de werknemer een vooraanstaande zorg, maar het gaat niet alleen daarover. De Internationale Arbeidsorganisatie (International Labour Organization; ILO) bestaat al meer dan 100 jaar (opgericht in 1919) en momenteel zijn 187 landen lid. Na de oprichting van de Verenigde Naties in 1945 is ILO een onderdeel geworden van de VN-organisatie. Het ILO heeft gedurende diens bestaan 191 verdragen ontwikkeld (in het Engels 'conventions' genaamd), die voor een groot deel, behalve de basisverdragen die verplicht zijn, vrijelijk door de landen al of niet kunnen worden geratificeerd. Aruba heeft ook een aantal verdragen geratificeerd die we hier wegens ruimtegebrek niet gaan behandelen. In meer dan een eeuw van activiteiten zijn heel wat zaken ook opgenomen in de wetgeving van de leden, maar wel met bepaalde verschillen naargelang de realiteit of voorkeur van een land.

Nu kan wellicht de vraag opkomen waarom we beginnen met een dergelijke uitleg over de organisatie die op mondiaal niveau pogingen in het werk stelt om de bescherming van de werknemer te leiden. Dit in de eerste plaats om te wijzen op het bestaan van een wereldwijd kader voor de bescherming van de arbeid en de rechten van de werknemer, maar ook om te laten zien dat dit niet in alle landen hetzelfde is en het geen uniforme bescherming betreft. Dit kan vervolgens vragen oproepen over het gewicht van de verdragen in de dagelijkse praktijk.

Ook doen wij dit vanwege de huidige wereldwijde tendens van kritiek en zelfs openlijke verwerping van internationale regels die de meeste naties hebben onderschreven bij de oprichting van de Verenigde Naties. Dit betreft bijvoorbeeld het wettelijk kader voor de handel via de Wereldhandelsorganisatie (World Trade Organization; WTO). De ironie wil dat de grootste aanval op de internationale orde en recht komt van de kant van het land dat aan de wieg heeft gestaan van de oprichting van de VN en zelfs ervoor heeft gezorgd dat de organisatie zich binnen de eigen landsgrenzen kon vestigen. Vanaf het aantreden van de regering-Trump ontstond een sfeer waarin respect voor het internationaal recht niet meer vanzelfsprekend is. Als het eerbiedigen van het oorlogsrecht en het handelsrecht niet meer vanzelfsprekend is dan zou het ons niet bevreemden als in die sfeer ook het internationaal arbeidsrecht, dat al niet uniform is, ook hieronder komt te lijden. We zien echter wel een forse reactie van de democratische landen, in Europa en elders, die het gevaar inzien van deze situatie, waarin het gebrek van respect voor een mondiaal legaal kader zal leiden tot een grote economische chaos. Vooral het gedrag van de Trump-regering zorgt voor de achterdocht dat elk akkoord met dat land, zelfs als het ondertekend is, niet het papier waard is waarop het geschreven staat.

Daarom is het belangrijk dat we ons afvragen waar we nu staan waar het arbeidsrechten en wetgeving betreft. Als we er oppervlakkig naar kijken is het makkelijk te concluderen dat de bescherming ervan in orde is. Bijvoorbeeld, alle zaken die bij de rechter terechtkomen kunnen rekenen op een gedegen behandeling. Dat klopt, maar hoe zit het met de zaken die niet bij de rechter terechtkomen? Hoe staat het bijvoorbeeld met de instellingen die uitvoering moeten geven aan de geratificeerde verdragen, en daarbovenop de lokale wetten waarin nogal wat aspecten zijn verwerkt die ook in de verdragen besloten zijn? We hebben een bijzondere reden om deze vraag te stellen. Een parlementslid is onlangs in de publiciteit getreden met zijn bezorgdheid over de behandeling van personeel in de hotelsector. Er kwam onmiddellijk een tegengestelde reactie vanuit de werkgeversorganisatie van de sector, maar we gaan ons hier niet bezighouden met die controverse. Die wordt vanzelf een confrontatie van opinies die ons geen inzicht geeft in de achtergronden van de kwestie. We zijn eerder geïnteresseerd in het optreden van de instanties die voor een goede arbeidsrust moeten zorgen, met de wet in de hand, dus een overheidstaak. Om even terug te komen op het ILO; alles wat in het arbeidsoverleg in een land plaatsvindt gebeurt binnen een 'tripartite' kader. De drie partijen, vakbonden, werkgeversorganisaties en de overheid doen alles binnen dit overleg, maar de partij die daarna op moet treden is de overheid. Hoe staat het dan met de conflictzaken die de overheid aan moet pakken? Jarenlang heeft Aruba een situatie meegemaakt waarin een disfunctioneel departement van arbeid, zeker als het gaat om de arbeidsinspectie, niet in staat bleek de werknemer de bescherming te bieden, naar lokale wetgeving noch internationale verdragen. In de huidige politieke discussie is het ook weer de overheid die aan moet tonen wat er gebeurt om het nakomen van de wet en de arbeidsvrede te garanderen. Hebben we in 40 jaar tijd ooit één lettergreep gezien van de bij verdrag verplichte jaarlijkse rapportage over de arbeidsinspectie, in welke sector ook? Onze politici zouden moeten beginnen met de juiste vragen aan de regering te stellen, in plaats van zich uitsluitend te richten op het politieke debat.

Regulering van maximale rente op krediet belangrijke stap voor gezonde financiële positie van huishoudens

Minister van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector, mr. Geoffrey Wever, heeft samen met de Centrale Bank van Aruba (CBA) een presentatie gegeven aan de parlementaire commissie CFOCS (Commissie Financiën, Overheidsorganisatie, Cultuur en Sport) over de voortgang in de implementatie van de Landsverordening regeling consumentenkrediet.

De wet, die in 2022 werd goedgekeurd, heeft als doel consumenten te beschermen bij het aangaan van financiële producten zoals geldleningen, goederenkrediet of pandleningen. Daarnaast beoogt de wet overkreditering te voorkomen en stelt zij een maximumrente vast voor krediet, evenals een plafond voor kosten zoals late betalingskosten, vervroegde aflossingskosten en incassokosten. Met deze regeling mogen kredietverstrekkers geen hogere rente of bijkomende kosten in rekening brengen dan wettelijk is toegestaan. Momenteel ontbreekt een dergelijke regulering. Volgens minister Wever heeft deze situatie niet alleen invloed op de financiële positie van burgers, maar ook op de emotionele stabiliteit en het welzijn van veel huishoudens.

Tijdens de presentatie in het parlement ging minister Wever nader in op de voortgang van de implementatie. De wet is complex en vereist een zorgvuldige aanpak. Zij geeft het ministerie van Economische Zaken de bevoegdheid om het maximale rentepercentage vast te stellen dat kredietverstrekkers aan consumenten mogen berekenen. Gezien de complexiteit en de implicaties van deze maatregel is het proces om tot een passend maximumpercentage te komen uitgebreid geweest, met onderzoek en advies van verschillende partijen. Daarbij is rekening gehouden met verschillende kredietterminjnen, de werking van kredietverstrekkers en de noodzaak van bepaalde kredietvormen voor consumenten. Minister Wever benadrukte dat het belangrijk is om het maximumrentepercentage zorgvuldig en verantwoord in te voeren, en niet op een ontwrichtende manier. Daarom zal het percentage voor een periode van één jaar worden ingevoerd en gemonitord, met de mogelijkheid om dit geleidelijk en prudent verder te verlagen.

De voorbereiding van een kredietregistratiesysteem maakt eveneens deel uit van de wet en zal helpen bepalen of een persoon krediet kan krijgen zonder zijn financiële situatie in gevaar te brengen door overmatige schulden. Dit systeem kan worden vergeleken met het BKR (Bureau Kredietregistratie) in Nederland. Daarnaast wordt binnen de CBA een aparte eenheid opgericht die verantwoordelijk zal zijn voor het toezicht en de handhaving van de wet.

De wet zal naar verwachting volledig in werking treden op 1 januari 2027. Het is de bedoeling dat het onderdeel dat de maximale rente op bepaalde kredietvormen reguleert al per 1 juli 2026 van kracht wordt, zodat consumenten tijdig bescherming genieten en kredietverstrekkers hun activiteiten kunnen aanpassen aan het nieuwe wettelijke kader.

"Regulering van consumentenkrediet is essentieel. Als onderdeel van consumentenbescherming kunnen wij niet accepteren dat gezinnen vast komen te zitten in een schuldencirkel door buitensporige rentes of onverantwoord krediet. Met deze regeling beschermen we de consument, dragen we bij aan een gelijk speelveld in deze markt en helpen we een gezondere financiële positie voor onze huishoudens te creëren," aldus minister Wever.

ARUBAVANDAAG

Aruba behoort tot landen met hoogste inkomstenbelastingtarieven wereldwijd

Aruba behoort in 2025 tot de landen met de hoogste tarieven voor inkomstenbelasting, volgens verschillende internationale vergelijkingen van belastingstelsels. Afhankelijk van de gebruikte methode varieert de exacte positie, maar meerdere analyses plaatsen het eiland consequent in de hoogste categorie wereldwijd, en in sommige gevallen zelfs in de top 10.

COUNTRY	PERSONAL INCOME TAX 2025 ↓
Finland	57.65%
Japan	55.95%
Denmark	55.9%
Austria	55%
Sweden	52%
Aruba	52%
Belgium	50%
Israel	50%
Slovenia	50%
Netherlands	49.5%
Portugal	48%
Norway	47.4%
Spain	47%
Iceland	46.28%
China	45%
Germany	45%

De hoogste marginale inkomstenbelasting op Aruba ligt boven de 50 procent. Schattingen voor 2025 variëren doorgaans tussen ongeveer 52 en 58 procent, afhankelijk van aanvullende heffingen en bijdragen die worden meegerekend. Deze cijfers hebben betrekking op de hoogste belastingschijf voor topverdieners en geven niet noodzakelijk het gemiddelde belastingniveau weer. Internationaal wordt Aruba in één adem genoemd met landen als Denemarken, Finland en Oostenrijk, die bekendstaan om hun hoge belastingdruk.

Opvallend is dat Aruba deze positie inneemt binnen de Caribische regio, waar veel landen juist lage of geen inkomstenbelasting hanteren om investeringen aan te trekken.
Deskundigen benadrukken dat het hoge toptarief niet betekent dat alle inwoners een zware belastingdruk ervaren. Het Arubaanse systeem is progressief, waardoor lagere en middeninkomens aanzienlijk minder belasting betalen.
De hoge tarieven voeden wel het debat over economische concurrentiekracht. Sommigen vrezen dat dit investeringen kan afremmen, terwijl anderen wijzen op het belang van publieke voorzieningen die met belastinginkomsten worden gefinancierd. Ondanks deze discussie blijft Aruba in 2025 duidelijk onderdeel van de groep landen met de hoogste inkomstenbelastingtarieven ter wereld.

Zijn we binnen het Koninkrijk...? *Altijd de 'junior partner...?*

Koningsdag was ook dit jaar een dag om naast het vieren van de verjaardag van de Koning ook na te denken over onze positie binnen het Koninkrijk. Dit ook omdat we net nogal turbulente tijden hebben meegemaakt in de relatie met Nederland, waar de noodzakelijke samenwerking vaak meer een verplichte vertoning van 'goede bedoelingen' leek dan dat het een aantal bereikte doelen op belangrijke terreinen betrof. Bijna altijd geeft die verplichte samenwerking velen het gevoel dat enerzijds zaken worden opgelegd terwijl aan de andere kant dit in zekere berusting maar wordt aanvaard. Maar in de wereld van vandaag, die steeds gecompliceerder wordt, is het noodzakelijk dat we een betere samenwerking als prioriteit stellen omdat er heel wat zaken zijn die we toch niet zelf of niet alleen kunnen regelen.

We kunnen geregeld meemaken dat er emoties opborrelen die wijzen op spanningen in de samenwerking waarbij dit bijna onvermijdelijk uitmondt in beschuldigingen van 'oplegging' van de zijde van het land dat de centrale rol vervult in het Koninkrijk. Het valt moeilijk te ontkennen dat dit nooit het geval zou zijn maar om bepaalde redenen, en dat is al 40 jaar onze ervaring, zien we geen pragmatischer reactie, waarbij ook erkend wordt wat we in feite zijn: een entiteit binnen een grotere eenheid. En dat brengt met zich mee dat niet altijd beslissingen in het Bestuurskantoor genomen worden. Er zijn heel wat zaken waarin we niet voor onszelf kunnen beslissen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat het beleid moet voldoen aan voorwaarden die gesteld worden door een internationaal verdrag, dat verplichtingen met zich meebrengt waaraan simpelweg moet worden voldaan. Het probleem blijft dat onze politici in meerderheid, niet allemaal, het nodig vinden dergelijke aangelegenheden te presenteren als 'streken' die de hogere bestuurslaag binnen het Koninkrijk ons levert. Wat men niet doet is uitleg geven aan het publiek wat de redenen zijn waarom die beslissing is genomen. En zelfs in de gevallen waarin verondersteld mag worden dat er een akkoord is bereikt 'op basis van een dialoog' en er dus 'consensus' bestaat, komt men er later achter dat van Arubaanse zijde zaken maar zijn geaccepteerd omdat er geen uitweg was. De gemengde gevoelens blijken dan uit de wijze van optreden: de mond beweegt en heeft het over 'akkoord' en 'consensus' maar de 'body language' vertelt een ander verhaal, dat van protest. We kunnen dit illustreren aan de hand van de veronderstelde samenwerking ter uitvoering van het Landspakket, dat een plan is op grond van een akkoord tussen Aruba en Nederland.

Om een goede uitvoering te verzekeren is afgesproken dat de geboekte vooruitgang in het gezamenlijke werk wordt weergegeven in de voortgangsrapportage per kwartaal. Een kritische lezer zou nu kunnen denken: "dat is dan toch goed zo, wat valt er nu te kankeren?" Onze kritiek is dat de goed ingelichte lezer die het document doorneemt in het algemeen een beeld zal krijgen van wat in grote lijnen de vooruitgang is op de gebieden die het pakket bestrijkt, maar zien we wel eens een bewindspersoon naar voren treden om meer gedetailleerde informatie te geven? Ook om daarmee aan te geven dat het zaken betreft die hij/zijzelf heeft afgesproken en dat het dus ook zijn/haar beleid betreft dat waar dan ook verdedigd zal worden. Het Landspakket wordt meer beschouwd als een soort 'side show' dat niet van lokaal belang is maar uitsluitend relevant is in de ogenschijnlijk eindeloze discussies met het moederland. Willen we hiermee zeggen dat de thema's die in het Landspakket worden behandeld irrelevant zijn? Absoluut niet, we zijn juist voorstander van een sneller en besluitvaardiger proces, omdat het zaken betreft die van belang zijn voor de verbetering van het overheidsapparaat.

Neem bijvoorbeeld het thema van de verbetering van de financiële administratie en het fiscaal beleid. Er wordt volgens ons inzicht op serieuze wijze gewerkt aan verschillende kwesties die van belang zijn voor een betere overheid. Wat niet gebeurt is dat men duidelijk naar buiten treedt met wat er gedaan wordt en wat bereikt wordt. Het lijkt erop dat onze bewindsmensen wel voor andere zaken persconferenties beleggen maar niet om nader toe te lichten wat wordt bereikt binnen die samenwerking. Men voelt bijna een soort gêne in hun gedrag, niet bij iedereen overigens, waar het de samenwerking met Nederland betreft, alsof dat in zekere zin zou betekenen dat men erkent de 'junior partner' in het geheel te zijn, die domweg verplichtingen moet nakomen. Welnu, we moeten deze houding achter ons laten, die houding van samenwerking veinzen om vervolgens bij het volk terug te komen met de boodschap van 'we kunnen er niets aan doen, zij hebben het opgelegd'. Daar zijn twee goede redenen voor: Ten eerste, omdat we in alle opzichten een betere overheid moeten krijgen, omdat we ons land en onze economie concurrerend moeten maken en houden. En dat in deze wereld waarin het steeds moeilijker zal worden om de burger een redelijk welvaarts- en welzijnspeil te garanderen. We moeten de overheid niet verbeteren omdat de betrokken politicus van goede wil is. We moeten de overheid verbeteren omdat de toekomst van onze burger daarvan afhangt. Het gaat er niet om de burger een dienst te bewijzen, en zeker niet als daar tegenover een 'juiste' keuze in het stemhokje zou moeten staan. De andere reden is dat onze mensen, of ze hun hele leven hier doorbrengen of ervoor kiezen zich elders te vestigen, het Koninkrijk alleen al is veel groter dan Aruba, beter voorbereid moeten zijn op het veeleisende leven dat hen in de toekomst wacht. Wat we nog steeds zien is dat onze politici, niet allemaal, hun tijd verliezen met de jammerklacht van zich de 'junior partner' te voelen in plaats van het nemen van hun verantwoordelijkheid om het Aruba van de toekomst te bouwen dat we echt nodig hebben. Dát, zou nou eens echt het realiseren van die befaamde autonomie zijn...

Gewelddadige aanval op lokale muzikant zorgt voor onrust en vragen

Een gewelddadige aanval op een lokale muzikant in de vroege uren van zaterdag heeft voor verontwaardiging en bezorgdheid gezorgd binnen de Arubaanse gemeenschap. Het incident vond plaats bij een café in Oranjestad en wordt inmiddels breed besproken, al blijven veel details nog onduidelijk.

Volgens eerste berichten werd de muzikant, een drummer van een lokale band, aangevallen door meerdere personen. Er wordt gesproken van drie tot vijf betrokkenen. De aanval zou hebben plaatsgevonden op een minder zichtbare plek van het etablissement, wat mogelijk heeft bijgedragen aan het uitblijven van directe tussenkomst.

Op sociale media circuleren verschillende getuigenverklaringen die spreken van een plotselinge en gecoördineerde aanval, waarbij het slachtoffer het alleen moest opnemen tegen meerdere aanvallers. Deze informatie is echter nog niet officieel bevestigd.

De politie heeft tot nu toe beperkt gereageerd en geeft aan dat er geen uitgebreid onderzoek is gestart, omdat er nog geen formele aangifte is gedaan door het slachtoffer. Hierdoor blijft de zaak voorlopig in een vroege fase, zonder bevestigde verdachten of juridische stappen.

Online wordt ook de naam van een mogelijke verdachte genoemd, evenals eerdere beschuldigingen van gewelddadig gedrag. Deze claims maken deel uit van het publieke debat, maar zijn niet via officiële kanalen bevestigd en moeten daarom met voorzichtigheid worden benaderd.

Het incident heeft geleid tot een brede discussie over veiligheid in het uitgaansleven en de rol van omstanders. Sommigen vragen zich af waarom er niet sneller is ingegrepen, terwijl anderen wijzen op de complexiteit van zulke situaties.

De aanval heeft daarnaast een grotere maatschappelijke discussie aangewakkerd over geweld en verantwoordelijkheid binnen de gemeenschap. Zolang er geen duidelijkheid komt vanuit de autoriteiten, blijft het onderscheid tussen feiten en speculatie van groot belang.

CBS-cijfers geven statistisch inzicht in migratie als sleutelfactor in bevolkingsverandering op Aruba

Recent gepubliceerde gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bieden een gedetailleerd overzicht van de bevolkingsontwikkelingen op Aruba tot en met 2024. De cijfers over bevolking, bevolkingsverandering, bevolkingsdichtheid en netto migratie geven een statistisch perspectief op hoe het demografisch profiel zich in de loop der tijd heeft ontwikkeld, met een sterke nadruk op meetbare veranderingen in plaats van projecties of interpretaties.

Volgens de CBS-cijfers vertoont de totale bevolking van Aruba slechts beperkte schommelingen in de geanalyseerde periode. De algemene trend wijst op een relatief stabiele bevolkingsomvang, waarbij geleidelijke stijgingen in sommige jaren worden gecompenseerd door stagnatie of lichte dalingen in andere jaren. De cijfers tonen aan dat het totale bevolkingsaantal binnen een smalle bandbreedte fluctueert, wat de beperkte schaal van demografische veranderingen op het eiland onderstreept.

De jaarlijkse bevolkingsverandering, zoals weergegeven in de tabellen, blijft gedurende de gehele periode klein. Jaar-op-jaar verschillen zijn doorgaans beperkt en betreffen vaak slechts enkele honderden personen. In sommige jaren is sprake van minimale groei, terwijl in andere jaren de verandering rond nul ligt of licht negatief is. Deze patronen wijzen op een bevolking die grotendeels stabiel is, met slechts geleidelijke verschuivingen in de tijd.

Een nadere blik op de componenten van bevolkingsverandering laat zien dat natuurlijke aanwas een relatief kleine rol speelt. Het verschil tussen geboorten en sterfgevallen blijft gedurende de jaren beperkt. Hoewel geboorten bijdragen aan bevolkingsgroei, is het aantal sterfgevallen geleidelijk toegenomen, waardoor het totale effect van natuurlijke groei afneemt. In sommige jaren is het verschil tussen geboorten en sterfgevallen aanzienlijk kleiner geworden, wat resulteert in zeer beperkte natuurlijke groei.

De CBS-gegevens maken duidelijk dat netto migratie de belangrijkste drijfveer is achter bevolkingsverandering op Aruba. Netto migratie, gedefinieerd als het verschil tussen het aantal personen dat het land binnenkomt en verlaat, heeft een doorslaggevende invloed op de vraag of de bevolking in een bepaald jaar groeit of krimpt. Positieve netto migratie ondersteunt bevolkingsgroei, terwijl negatieve netto migratie bijdraagt aan perioden van stagnatie of afname.

In de periode van 2007 tot en met 2024 vertoont netto migratie aanzienlijke variatie. In sommige jaren is sprake van een sterk positief migratiesaldo, met meer instroom dan uitstroom. In andere jaren neemt de instroom af of is er zelfs sprake van netto uitstroom, waarbij emigratie de immigratie overtreft. Deze fluctuaties onderstrepen de gevoeligheid van de bevolkingsomvang van Aruba voor migratiepatronen, gezien de beperkte bijdrage van natuurlijke aanwas.

De gegevens analyseren netto migratie verder naar geslacht en laten verschillen zien tussen mannen en vrouwen. In verschillende jaren ligt de netto migratie onder mannen iets hoger dan onder vrouwen, wat wijst op een grotere instroom van mannen. In andere jaren is het patroon evenwichtiger en dragen beide geslachten in vergelijkbare mate bij aan de totale migratie. Deze verschillen weerspiegelen de samenstelling van migratiestromen, die van invloed kan zijn op onder meer de arbeidsmarkt.

Naast geslacht bieden de CBS-gegevens ook inzicht in netto migratie naar land van herkomst en bestemming. De cijfers laten zien dat migratie van en naar Aruba betrekking heeft op een breed scala aan landen, wat de internationale verbondenheid van het eiland weerspiegelt. Bepaalde landen komen consistent naar voren als belangrijke herkomst- en bestemmingslanden, met voortdurende instroom en uitstroom van personen over meerdere jaren.

De gegevens tonen aan dat migratiepatronen per land niet uniform zijn. Sommige landen laten consequent een positief migratiesaldo zien, wat erop wijst dat meer personen vanuit deze landen naar Aruba komen dan vertrekken. Andere landen vertonen het tegenovergestelde patroon, met netto uitstroom in bepaalde perioden. Deze variatie benadrukt de diversiteit aan herkomst- en bestemmingslanden binnen het migratiesysteem van Aruba.

Wanneer de gegevens op landenniveau over de tijd worden geanalyseerd, blijkt dat migratiestromen van jaar tot jaar aanzienlijk kunnen veranderen. Veranderingen in netto migratie per land kunnen verband houden met bredere economische of sociale factoren, hoewel de CBS-gegevens zelf vooral de numerieke uitkomsten weergeven. Deze schommelingen dragen bij aan de algemene variabiliteit in de totale netto migratie.

Bevolkingsdichtheid is een andere belangrijke indicator in de CBS-publicatie. In de periode 2013 tot en met 2024 is de bevolkingsdichtheid op Aruba geleidelijk toegenomen. Naarmate de bevolking licht groeit binnen een vaste landoppervlakte, neemt het aantal inwoners per vierkante kilometer overeenkomstig toe. Deze stijging verloopt geleidelijk en weerspiegelt het algemene patroon van trage bevolkingsgroei.

Over de gehele geanalyseerde periode benadrukken de CBS-gegevens het belang van migratie als de belangrijkste bron van bevolkingsverandering. In jaren met positieve netto migratie neemt de bevolking doorgaans toe, zij het beperkt. In jaren waarin netto migratie negatief is of rond nul ligt, vertraagt de groei of keert deze om.

Tegelijkertijd laten de gegevens zien dat de omvang van deze veranderingen beperkt blijft. De bevolking ondergaat geen grote schommelingen, maar beweegt zich geleidelijk, wat samenhangt met de relatief kleine schaal van het eiland en de migratiestromen.

In het algemeen bieden de CBS-publicaties een breed statistisch overzicht van de demografische trends op Aruba. Door te focussen op meetbare indicatoren zoals bevolkingsomvang, jaarlijkse veranderingen, dichtheid en migratiepatronen, geven de gegevens een helder en gedetailleerd beeld van de ontwikkeling van de bevolking in de afgelopen anderhalf decennium. De consistente rode draad is die van stabiliteit, geleidelijke verandering en een sterke afhankelijkheid van migratie als bepalende factor in de demografische dynamiek.

ARUBAVANDAAG

Regering Curaçao stelt steunpakket van 20 miljoen beschikbaar om stijgende kosten van levensonderhoud op te vangen

(CuraçaoChronicle) – De regering van Curaçao maakt de komende drie maanden ongeveer 20 miljoen gulden vrij om de impact van de stijgende kosten van levensonderhoud voor huishoudens op het eiland te verzachten.

Het steunpakket werd donderdag aangekondigd tijdens een persconferentie door premier Gilmar Pisas, minister van Financiën Charles Cooper en minister van Economische Ontwikkeling Roderick Middelhof.

Volgens premier Pisas is de maatregel noodzakelijk vanwege aanhoudende internationale instabiliteit, die leidt tot hogere kosten voor energie, transport en dagelijkse levensbehoeften.
"De geopolitieke situatie is niet verbeterd, en energie, transport en het dagelijks leven zijn duurder geworden. We moeten iets doen aan deze situatie," aldus Pisas.

De regering liet weten dat een speciale werkgroep is opgericht om de impact van wereldwijde economische druk op Curaçaose huishoudens te analyseren en gerichte steunmaatregelen voor te stellen.

Het steunpakket richt zich vooral op kwetsbare groepen.

Ongeveer 10.000 AOV-gerechtigden ontvangen gedurende drie maanden een extra bedrag van 100 gulden per maand.

Daarnaast krijgen circa 4.700 personen met een bijstandsuitkering (onderstand) dezelfde tijdelijke maandelijkse verhoging.

Ook zal de regering steun bieden aan ongeveer 57.995 inwoners met een jaarlijks inkomen tot 30.000 gulden. De eerste uitbetalingen worden naar verwachting in mei gestart.
Het pakket bevat ook maatregelen om transportkosten te stabiliseren.

De tarieven voor het openbaar vervoer blijven voorlopig ongewijzigd, aangezien de overheid zowel grote als kleine busondernemers blijft subsidiëren.

Bestuurders van kleine bussen ontvangen een brandstofcompensatie voor maximaal 240 liter per maand om de recent aangekondigde stijging van brandstofprijzen op te vangen.

Daarnaast kondigde de regering voedselhulp aan voor ongeveer 450 huishoudens via voedselpakketten.
Minister Cooper verklaarde dat binnen de begroting verschuivingen zijn doorgevoerd om ruimte te creëren voor deze noodmaatregelen. Hij benadrukte dat de regering, naast het bieden van directe steun, ook werkt aan het behouden en versterken van een financiële buffer om voorbereid te zijn op toekomstige economische onzekerheden.

De aankondiging valt samen met een forse stijging van de brandstofprijzen.
Vanaf 5 mei stijgt de prijs van benzine met bijna 34 cent per liter en die van diesel met bijna 35 cent.
Dat komt neer op stijgingen van respectievelijk 15,71 procent en 15,62 procent.
Volgens de nieuwe prijzenstructuur zal benzine 2,49 gulden per liter kosten en diesel 2,568 gulden.

De prijsstijgingen zullen naar verwachting extra druk zetten op transport, goederen en diensten, waardoor het steunpakket des te urgenter wordt voor huishoudens met lagere inkomens.

De regering geeft aan de internationale ontwikkelingen nauwlettend te blijven volgen en sluit aanvullende maatregelen niet uit indien de situatie op de wereldmarkten verder verslechtert.

Curaçao past tarieven voor elektriciteit en water aan per 1 mei

(CuraçaoChronicle) – De regering van Curaçao heeft nieuwe tarieven voor elektriciteit en water bekendgemaakt, die per 1 mei 2026 ingaan. Elektriciteit wordt iets goedkoper, terwijl de waterprijzen voor alle gebruikerscategorieën stijgen.

De aanpassingen zijn deze week officieel gepubliceerd en maken deel uit van het maandelijkse herzieningsmechanisme, dat gekoppeld is aan brandstofkosten en correctiefactoren in de productie van nutsvoorzieningen.

Voor elektriciteitsgebruikers betekent dit een lichte daling van de tarieven. Volgens de overheid is dit vooral het gevolg van een lagere correctiefactor voor maart 2026, ondanks een kleine stijging van de gemiddelde brandstofkosten.

Huishoudens die tot 250 kilowattuur (kWh) verbruiken, betalen voortaan 0,5861 gulden per kWh, tegenover 0,5873 voorheen. Voor verbruik tussen 250 en 350 kWh daalt het tarief van 0,6936 naar 0,6924 gulden. Bij een verbruik boven 350 kWh gaat het tarief omlaag van 0,7378 naar 0,7366 gulden per kWh.

Ook bedrijven profiteren van de lagere elektriciteitsprijzen. Het tarief voor zakelijke gebruikers daalt licht naar 0,6958 gulden per kWh. Industriële gebruikers en exportgerichte sectoren zien eveneens kleine verlagingen, net als ziekenhuizen, die onder een speciaal tarief vallen.

Daartegenover staat een stijging van de watertarieven. Volgens de overheid is dit het gevolg van een hogere correctiefactor, ondanks lagere elektriciteitskosten voor waterproductie.

Voor huishoudens die tot 9 kubieke meter water verbruiken, stijgt het tarief naar 8,3228 gulden per kubieke meter. Bij een verbruik tussen 9 en 12 kubieke meter gaat de prijs omhoog naar 13,4731 gulden, en voor 12 tot 20 kubieke meter naar 15,4142 gulden. Grootverbruikers betalen voortaan 17,3779 gulden per kubieke meter.

Ook commerciële en industriële gebruikers krijgen te maken met hogere waterprijzen, evenals sectoren zoals ziekenhuizen en irrigatie.

De overheid stelt dat de aanpassingen noodzakelijk zijn en samenhangen met de schommelingen in kosten en productie. Voor huishoudens die al te maken hebben met stijgende levensonderhoudskosten kan de verhoging van de waterprijs echter extra druk betekenen, terwijl de daling van de elektriciteitsprijs slechts beperkte verlichting biedt.

Grote hoeveelheid sargassum spoelt aan op Curaçao en baart zorgen om zeeleven

(CuraçaoChronicle) – Curaçao wordt opnieuw geconfronteerd met een grote toestroom van sargassum, waarbij sinds gisteren aanzienlijke hoeveelheden van het drijvende zeewier aanspoelen en meerdere baaien op het eiland bedekken.

De zwaarste ophoping is gemeld in bekende kustgebieden zoals Ascension Bay en Sint Jorisbaai, waar zich inmiddels dikke lagen sargassum hebben gevormd langs de kust en in ondiepe wateren.
Volgens Ard Vreugdenhil van Sea Turtle Conservation Curaçao wordt de situatie al enkele weken nauwlettend gevolgd. Vrijwilligers controleren al drie weken lang elke ochtend de kustlijn om de verplaatsing en ophoping van het zeewier in kaart te brengen.
Sinds gisteren is de situatie echter aanzienlijk verslechterd. Door de toenemende concentratie bereiden natuurorganisaties zich nu actief voor op mogelijke reddingsacties voor zee dieren die vast kunnen komen te zitten of in nood raken. Vrijwilligers zijn al het water in gegaan om sneller te kunnen reageren en dieren in problemen tijdig te signaleren.
Vooral zeeschildpadden vormen een grote zorg. Dikke lagen sargassum kunnen dieren insluiten, de toegang tot het wateroppervlak blokkeren en het nest- en foerageergedrag verstoren.

Ook andere zeedieren, zoals vissen en roggen, kunnen worden getroffen door zuurstoftekort als gevolg van rottend zeewier.
Ascension Bay geldt momenteel als een van de meest kritieke gebieden. Volgens Vreugdenhil is de baai vrijwel volledig gevuld met sargassum, waardoor het ecosysteem zwaar onder druk staat.

Natuurorganisaties vrezen dat in de komende dagen de eerste dieren in nood of aangespoeld zullen worden aangetroffen, vooral als de aanvoer aanhoudt. Voor het weekend wordt zelfs gevreesd voor meer "verstikkingsslachtoffers" onder zeedieren.
Sargassumoverlast komt de laatste jaren steeds vaker voor in het Caribisch gebied, onder invloed van veranderingen in zeestromen, stijgende watertemperaturen en vervuiling.
Voor Curaçao vormt het probleem niet alleen een bedreiging voor het mariene ecosysteem, maar kan het ook gevolgen hebben voor toerisme, visserij en kustgemeenschappen.
Sea Turtle Conservation Curaçao roept het publiek op om dieren in nood te melden en reddingsacties niet te verstoren. Volgens de organisatie zullen de komende dagen bepalend zijn voor de ernst van deze nieuwe sargassuminvasie.